

Buk më Tic k'Ēkwëna

Köp na ut i Buk më Tic k'Ēkwëna

Buk ni Luka ënë öcöö ëka obedo buk na lübö kör Emuth na Bër na ën öcöö. Ba ngere kanya ëcöö buk ni ki ië, ëntö calö Emuth na Bër n'ëcöö both dhanö na pîrë tøk n'ecwodo nî Teopilo. Jö nökenë thamö nî ëcöö i kin mwaka 63 AD, ëntö jö nökenë thamö nî ëcöö kinge mwaka 70 AD.

Buk ni cakërë ki kanya Emuth na Bër jik ië ki dök ka Yecu i wi polo. Cë kobo kite n'ëkwëna ëka ëlübör Yecu nökenë obedo ka kürö ginî ngö na Yecu öcikerë ködgî më cobo i Jerucalem. I nînö më Pentekot, kinge nînö apar na Yecu ödök ködë i wi polo, Tipo Naleng obino i komgî ëka oponogogî ki tøkö. Cücüth wel ëlübör Yecu öcakö mëdërë piöpïö cakërë ki i Jerucalem naka i Camaria ëka “naka i ajiki lobo” (Cura 1:8).

Acaki më buk ni twakö köp i kom Petero ëka jö n'oye na tye i Jerucalem. Cakërë ki i cura 9 cîdh ködë anyim na lübërë ki woth k'akwëna Paulo ginî wang adek yo lobo na dit më Roma ëka më cîdhö yo both adit öd pido më Roma.

Tic k'Ēkwëna obedo buk na nyutho kanya jö n'oye Kiricito öcakërë ki ië ëka ki kite n'obedo ka döngö ködë, köp i kom cökërë ëka ayela, köp i kom nya mërë ëka tic na tøk na Tipo Naleng otio i kwö ka jö n'oye Kiricito kibëc ëka i kwö k'Akiricito acëlacël.

Ēcökö pi bino ka Tipo Naleng

¹ Adwong Teopilo, i bukna na cōn, acōö ië köp kibēc na yam Yecu öcakö tio ëka pwonyo,

² naka othuno i nīnō n'etero ěn kōdē i polo, kinge mīö cīk kī tēkō ka Tipo Naleng both ěkwēna mērē na yam öyērō.

³ Kinge can mērē, Yecu obedo ka nyuthere bothgī wang na pol mē moko nī ěn eut na kwō. Ěn obedo ka nen bothgī pī nīnō pyer angwēn nakun twakō köp i kom ker k'Obanga.

⁴ I karē mörō acēl, na ěn onwongo tye ka cem ködgī, ěn öcīkögī nī, “Kūr iya unu kī i Jerucalem, ěntō kūr unu pī mīc n'Apapna öcīkērē mē mīö, na un iwinyo unu an abedō ka twakō.

⁵ Jon yam obatica kī pii, ěntō odong nīnō na nōnōk na un ebino baticawu kī Tipo Naleng.”

Etingo Yecu i wi polo

⁶ I karē n'ěkwēna örwatērē gīnī kanya acēl, openyo gīnī Yecu nī, “Rwoth, i karē nī ěnē in ibino dwökō kī lōc both jō mē Icarael?”

⁷ Yecu okobo bothgī nī, “Ba obedo nī un myero inge karē onyo nīnō n'Apap öyübō kī twēr mērē.

⁸ Ěntō ibino unu nwongo tēkō, ka Tipo Naleng obino i komwu, ëka un ibino bedo ecaden-na i Jerucalem, i Yudea kibēc, i Camaria, ëka i ajiki mē lobo.”

⁹ Kinge na dong okobo köp nī, etingo Yecu malō na gīn thon nēnō, ëka pöl ökanō ěn ökö kī i wang-gī.

¹⁰ Ěkwēna ka Yecu onwongo öcīkō wang-gī malō i pöl na ěn tye ka cīdhō, athura cwō ariö ocung i ngetgī n'oruko gīnī böng na tar.

¹¹ Gīn okobo nī, “Un jō mē Galilaya, pīngö icung unu nakun itye ka nēnō unu malō i pöl? Yecu nī,

n'etingo ökö malö i wi polo ki bothwu, bino dwogo dōki i yore nōn acēl na un inēnō ēn tye ka cidhō kōdē i wi polo.”

Ēyērō Matiya mē leeno ka tyēn Yuda

¹² Cē gīn dong öcakō dōk yo Jerucalem ki i wi kidi n'ecwodo nī Kidi mē Jeituni, na cwöcwök ki Jerucalem, bor mērē rōm ki woth mē nīnō acēl mē Cabīt k'Eyuda.*

¹³ I karē na gīn othuno, öcakō idhō gīnī i öt na malö kanya gīn onwongo bedo gīnī iē cōn. Jö n'onwongo ute gīnī kany nōn ēnē Petero, Jon, Yakobo ēka Anderiya, Pilipo ēka Tomaci, Batulumayo ēka Matayo, Yakobo wod k'Alipayo, Cimon na yam obedo i kin jö na mitö löckēn, ēka Yuda wod ka Yakobo.

¹⁴ Gīn kibēc rībērē kanya acēl jwijwi ki mon i lēga ēka Maria aya ka Yecu, ēka ki utmego mērē.

¹⁵ I karē nōn Petero öya ocung i kin jö n'oye i kom Yecu Kiricito† (na welgī rōmō mia acēl ki pyer ariö)

¹⁶ ēka okobo nī, “Utmegona, Cōc na Leng myero ocobere kakarē na yam cōn Tipo Naleng ötwakō pīrē ki i dhō Daudi i kom Yuda, n'obino ötölö jö n'ōmakō Yecu.

¹⁷ Yuda onwongo obedo dhanö acēl i kinwa ēka önywakō kōdwa tic nī.”

¹⁸ (Yuda obino öwölö pwodho ki cīlīng na ēn onwongo ki kom tīm mērē na rac, kanya ēn opodho acelawic cē iē öbarē ökö ēka jamiē oukere yökō kibēc.

* **1:12** Bor mērē rōm ki woth mē nīnō acēl mē Cabīt k'Eyuda Man obedo woth mē nucu mairo. † **1:15** Lēb Girik tio ki utmego.

¹⁹ Köp ni owinyere both jö kibēc na bedo gĩnĩ ĩ Jerucalem, ěka pwodho nōn ecwodo kĩ lēbgĩ nĩ Akeldama, na tyēn köp mērē nĩ, “Pwodho mē Remo.”)

²⁰ Petero ömēdērē nakun kobo nĩ, “Köp ni ěcōō ĩ buk mē Jabuli,

“ ‘Wēk unu pacō mērē ödök wi obur,
ngat mörö kür obed iē.’

Ěka dōkĩ nĩ,

“ ‘Ngat nōkēnē olee tic mērē mē tēla.’

²¹ Dong pĩ manōn bër ěyēr kĩ kin jö ni dhanō n'obedo kĩ onu ĩ karē kibēc na Rwoth Yecu obedo ka wīrē ĩ kin onu,

²² cakērē kĩ ĩ batica ka Jon naka ĩ nīnō n'etero kĩ Yecu malō kĩ kin onu. Ngat mörö n'ebino yērō bino rībērē kōdwa mē bedo acaden mē cer ka Yecu.”

²³ Ěka dong gĩn otuco nyĩng jö ariō: Yocepu n'ecwodo nĩ Barcaba (n'ecwodo thon nĩ Yucito) ěka Matiya.

²⁴ Cē gĩn dong öcakō lēga nĩ, “Rwoth, in ingeo cwiny ngat acēlacēl. Nyuth nīwa kĩ kin jö ariō ni ngat na ĩn iyērō

²⁵ mē bedo akwēna ěk olee tic nĩ na Yuda öwēkō ěka öcīdhō ödök cēn ĩ kabedo mērē.”

²⁶ Cē gĩn dong öcakō bolo kwir, ěka kwir opodho ĩ kom Matiya, ěmēdō ěn dong ĩ kom ěkwēna apar acēl.

2

Bino ka Tipo Naleng

¹ ĩ karē na nīnō mē Pentekot örömō, ělūbkör Kiricito kibēc onwongo ögūrē gĩnĩ kanya acēl.

² Athura wöö owinyere nakun öya ki i polo na calö yamö na kudho na ger ëka opong i öt ökö kibëc kany onwongo gin obedo ië.

³ Cë gin mörö onen bothgi na cal ki lëb mac n'opokere ëka opye i wi ngat acëlacël i kin-gi.

⁴ Gin kibëc opong ki Tipo Naleng ëka öcakö gini dhümö lëb nökenë na papath kite na Tipo Naleng ömiögi më twakö.

⁵ I caa nön, onwongo Eyuda na bedo gini i Jeru-calem, jö n'onwongo wörö gini Obanga n'öya ki i rok kibëc na tye i wi lobo thükül.

⁶ I karë na gin owinyo wöö nön, lwak kibëc ögürë na wigi ocung ökö, piën ngat acëlacël onwongo winyogi ka twakö gini lëb thurgi kikome.

⁷ Cë ouro gini rwök nakun kobo gini ni, “Jö ni kibëc na tye ka twak gini ba obedo jö më Galilaya?

⁸ Cë pingö onu kibëc etye ka winyogi nakun ngat acëlacël tye ka twak ki lëb thurgi kikome?

⁹ Wan jö më Parithia, jö më Media, jö më Elam, ki jö na bedo i Mecopotamia, Yudea ki Kapadokia, Ponto ëka Acia,

¹⁰ Perugia ki Pampulia, Ejip ki lobo Libia na cwök ki Cirene, ki wele n'öya gini ki i Roma

¹¹ na gin Eyuda ki jö nökenë n'ölökërë gini i diniwa, Kurete ki jö Arab, wan ewinyogi ka tuco gini pi tic na döngö më twërö k'Obanga i lëb onu kikome.”

¹² Gin kibëc ouro na ba twërö gini nïang. Gin openyere kën-gi ni, “Man körë nïngö?”

¹³ Ëntö jö nökenë okobo köp më anywar i komgi nakun kobo gini ni, “Jö ni ömër amëra ki köngö.”

Köp na Petero ötwakö i nïnö më Pentekot

14 Cē Petero ocung kanya acēl k'Ēkwēna apar acēl, ötwak kī dwön na malö nakun kobo bothgi nī, “Un Eyuda ewodha, ěka un kibēc nī bedo unu i Jerucalem, bër inge unu köp nī, dök icik ithwu mē winyo twak na mēga.

15 Jö ni ba ömër kite na un ithamö ködë, piën caa pod adek kēkēn mē kodiko.

16 Ēntö man köp na yam adwarpīny Joel ötwakö pirē nakun kobo nī,

17 “ ‘Obanga okobo nī, i karē mē ajiki,
abino önyö Tipona i kom jö kibēc.

Ēthnō awopewu ěka anyirawu bino dwaro adwar,
awopewu na thnō bino nēnō gīnī gin anyutha,
jōwu n'otii bino gīnī leko lek.

18 Naka thon eticna, na cwö ěka mon,
an abino önyö Tipona i komgi i karē nön,
ěka gīn bino dwaro adwar.

19 An abino nyutho gin mē aura i wi polo malö
ěka anyuth na papath pīny i wi lobo,
remo, mac, ěka iro na dung.

20 Ceng bino cido ökö na cöl cuc,
ěka dwe bino lökērē dökö na kwar calö remo,
na bara nīnō na dit ěka nīnō mē dheo ka Rwoth obino.

21 Ēka jö kibēc na bino cwodo
nyīng Rwoth bino larē.’ ”

22 Petero ömēdērē anyim nakun kobo nī, “Un jö mē Icarael, winy unu köp nī: Yecu mē Najaret onwongo obedo dhanö n'Obanga onyutho bothwu kī tio tango, gin mē aura, ěka anyuth n'Obanga otio kanya acēl ködë i kin onu, na calö un kikomwu ingeo.”

23 Yecu ni ěmĭö bothwu kite na yam Obanga onwongo öyübö nakun ngeo gin na bino tĭmĕrĕ ĭ anyim, ěka un iguro ěn ĭ kom yath arĭa, ineko unu kĭ cĭng jö na ba ngeo cĭk k'Obanga.

24 Ĕntö Obanga ocero ěn ökö kĭ ĭ kin jö n'öthöö nakun gönyö ěn ökö kĭ kom arem mĕ thöö, piĕn thöö onwongo ba twĕrö moko ĭ kome.

25 Daudi okobo köp ĭ kome:

“ Ĭ karĕ kĭbĕc an anĕnö nĭ Rwoth tye köda.

 Piĕn ěn tye ĭ cĭnga kucem,
 an ba abino yengara.

26 Pĭ manön cwinya yom ěka thon lĕba twak kĭ yom cwiny,

 koma thon bino bedo kĭ gen,

27 piĕn in ba ĭbino wĕköna ĭ kin jö n'öthöö,
 onyo ba ĭbino wĕkö Dhanöni Naleng töp.

28 In inyutho nĭna yoo na tera ĭ kwö,

 in ĭbino mĭöna abedo kĭ yom cwiny ĭ nyimi.’ ”

29 Petero ömĕdĕrĕ anyim nakun kobo nĭ, “Ut-megona, myero akob bothwu köp ĭ kom kwarö onu Daudi atĭr nĭ yam ěn öthöö ökö ěka eiko kome, ěka etye kĭ lyĕnĕ both onu kany naka tin.

30 Ĕntö ěn yam onwongo obedo adwarpĭny, dök ongeö nĭ Obanga yam okwongo kwong bothe nĭ ebino ketho dhanö mörö na tye ĭ kin ěkwaĕ mĕrĕ mĕ bedo ĭ then mĕ löc mĕrĕ.

31 Ĕn yam önĕnö gin na bino tĭmĕrĕ ĭ karĕ mĕ anyim, ěka ötwakö köp ĭ kom cer ka Meciya, nĭ ěn onwongo ba ěwĕkö ĭ kin jö n'öthöö, kome thon ba ötöp.

32 Man ěnĕ Yecu n'Obanga ocero ökö, onu kĭbĕc ebedo ecaden ĭ kom köp nön.

³³ Etingo ěn malö ĩ nget cĕng Obanga kucem, ögamö Tipo Naleng na yam ěcikö kĭ both Apap ěka öönyö ĩ komwa gin na dong un itye ka nĕnö kĭ wangwu ěka thon iwinyo unu kĭ ithwu.

³⁴ Pĭĕn Daudi yam ba öcĭdhö ĩ polo, ěntö ěn okobo nĭ,

“ ‘Rwoth Obanga okobo both Rwodha:

“Bed ĩ cĕnga kucem

³⁵ naka ka abino mĭö langni
dökö gin mĕ theno tyeni.” ’

³⁶ “Pĭ manön myero jö mĕ Icarael kĭbĕc onge gĭnĭ rwök nĭ Obanga otyeko ketho Yecu ni, na un iguro ĩ kor yath arĭa, mĕ bedo Rwoth ěka Kiricito.”

³⁷ ĩ karĕ na jĭĭ owinyo köp ni, ödönyö ĩ cwinygĭ rwök, cĕ openyo gĭnĭ Petero ěka ěkwēna nökĕnĕ nĭ, “Utmegowa, ngö na myero wan ětĭm?”

³⁸ Petero ögamö nĭ, “Ngut unu ěk ebaticawu, ngat acĕlacĕl kĭ kinwu, ĩ nyĭng Yecu Kiricito ěk ětĭm kĭca ĩ kom bal na mewu. ěka ibino unu gamö mĭc ka Tipo Naleng.

³⁹ Pĭĕn cĭkĕrĕ ni ěcikö pĭrwu k'ĕthĭnöwu ěka pĭ jö kĭbĕc na tye gĭnĭ kanya bor, na Rwoth Obanga onu bino cwodogĭ.”

⁴⁰ Cĕ Petero ömĕdĕrĕ kĭ titö köp nökĕnĕ na pol nakun dwekogĭ nĭ, “Larĕ unu kenwu ĩya unu ökö kĭ kom wang rok n'öbal ni.”

⁴¹ ěka jö n'oyeo köp na ěn okobo bothgĭ, ebaticagĭ ěka ömĕdĕrĕ ĩ nĭnö nön jö na römö elip adek.

Gürĕ ka jö n'oye

⁴² Jö n'oye kĭbĕc ömĭrĕ kĕn-gĭ mĕ winyo pwony k'ěkwēna, gürĕ kanya acĕl, poko ĩ ogati, ěka lĕga.

⁴³ Ėkwēna obedo tino tango ěka anyuth na pol, naka jō kibēc lworō ōmakōgī.

⁴⁴ Jō n'oye onwongo cōkērē gīnī kanya acēl, nakun nywakō gīnī jami kibēc kanya acēl.

⁴⁵ Gīn ōcadhō lönyōgī ěka jamigī, cē gīn opoko both jō kibēc kī i kin-gī kite na miti ka ngat acēlacēl tye kōdē.

⁴⁶ Gīn ōmēdērē mē gūrē kanya acēl nīnō kibēc i dyekal ōt k'Obanga nakun poko gīnī i ogati kī i pecigī, n'ēcamō kī yom cwiny ěka kī cwiny na bē,

⁴⁷ n'ēpakō Obanga, na dhanō kibēc pwōyōgī, ěka Rwoth obedo ka mēdō bothgī jō n'ōlarē nīnō kī nīnō.

3

Petero ōcangō angwalo

¹ I nīnō mōrō acēl, Petero ěka Jon ōcīdhō gīnī i ōt k'Obanga i caa mē lēga, caa abungwēn mē kothyeno.

² Onwongo tye dhanō mōrō n'ongwal cakērē i karē n'ēnywōlō ēn kōdē, n'etingo atinga i wangkac mē Ōt k'Obanga n'ecwodo nī Wangkac na Bēr, ěk ōkwa kōny nīnō kī nīnō kī both jō na dōnyō i Ōt k'Obanga.

³ I karē na ēn ōnēnō Petero ěka Jon tye ka dōnyō gīnī, angwalo ōkwaōgī cīlīng.

⁴ Petero ěka Jon ōcīkō wang-gī i kome. Cē Petero okobo nīnē nī, “Nēnwa!”

⁵ Angwalo oketho cwinye mē nēnōgī, nakun geno nī ebino mīōnē gīn mōrō.

⁶ Ēntö Petero okobo nī, “An ba atye kī līm mörö, ěntö an amii ngö na an aute ködë. Ī nyīng Yecu Kiricito mē Najaret, yaa malö ĩcak woth.”

⁷ Cē Petero ömakö cīng angwalo mē kucem ěka otingo ěn malö, cē cūcūth odon tyēnē ödökö na tēk.

⁸ Angwalo opye kī tyēnē ěka öcakö woth. Cē ödönyö ködgi ĩ Öt k'Obanga nakun wotho, pye, ěka pakö Obanga.

⁹ Ī karē na jīi kībēc önēnō angwalo ka wotho ěka pakö Obanga,

¹⁰ gīn önīang nī ěnē dhanö na yam kwaö köny kī ĩ wangkac mē Öt k'Obanga n'ecwodo nī Wangkac na Bēr. Gīn obedo kī ur rwök ĩ kom ngö n'ötīmērē ĩ kome.

Petero öitö köp ĩ tyēn öt ka Colomon

¹¹ Gīn kībēc öngwēcö kanya acēl kī ur ĩ tyēn öt ka Colomon, kanya angwalo onwongo omoko ĩ kom Petero ěka Jon.

¹² Ī karē na Petero önēnō köp nī, ěn okobo bothgi nī, “Un jö mē Icarael, ngö na mīöwu iuro unu ngö n'ötīmērē? Pīngö un itye ka rīpöwa kömanön calö wan ěnē ětīmö kī tēköwa onyo kite na wan elworo k'Obanga ködë ěnē ömīö angwalo nī owotho?

¹³ Obanga k'Abraam, Icaaka ěka Jakob, Obanga ka kwerewa, oketho dheo mērē ĩ kom atic mērē Yecu. Un ĩmīö ĩ cīng Pilato ěk enek ěn nakun ĩkwērö unu ökö ĩ karē na Pilato mītö gönyö ěn.

¹⁴ Un ĩkwērö Ngat na Leng ěka na kite Atīr, cē ĩkwaö unu nī ěk ěgöny niwu dhanö n'obedo anek.

¹⁵ Un ineko ngat na mīö kwö, ěntö Obanga ocero ěn kī ĩ thöö. ěka wan ěnē ebedo ecaden mē köp nī.

16 Pī yee i nyīng Yecu, ēnē ōmīō ēcwō ni onwongo tēkō kite na un inēnō ēka ingeo. Obedo nyīng Yecu ēka yee i kome ēnē ōmīō ēn ōcang i nyimwu kite na un kībēc itye ka nēnō kōdē.

17 “Kobedini dong utmegona, an angeo nī yam itīmō unu kōp ni i karē mē kwia pīny, kamē ētēlawu.

18 Ēntō kite na yam Obanga ōtwak kī i dhō edwarpīny kībēc nī Kiricito mērē myero ōlim can, ēka dong ocobere kakarē nī kōmanōn.

19 Ngut unu dong, ēka ilōkērē unu both Obanga, ēk balwu ējwa ōkō,

20 ēk karē mē yweo na yaa kī both Rwoth obin bothwu, ēka ēn bino oro Yecu, na ēnē Meciya n'ēyērō niwu.

21 Ēn myero obed i polo naka ka karē ōrōmō n'Obanga bino dwōkō jami kībēc kakarē, kite na yam ēn ōcīkērē kōdē k'edwarpīny mērē na leng.

22 Muca yam okobo nī, 'Rwoth Obangani bino oro adwarpīny mōrō niwu, na bino yaa kī i kin utmegowu kite na ēn oora kōdē. Un ibino winyo unu ēn i kōp kībēc na ēn bino kobo niwu.

23 Ngat mōrō na ba bino winyo ēn, ebino rwenyo wangē ōkō kī kin jō thurgī.'

24 “Cakērē kī i kom adwarpīny Camuel, edwarpīny kībēc ōtwakō kōp i kom ngō na tye ka tīmērē i kom karē nī.

25 Un ibedo ēkwaē k'edwarpīny nōn, ēka un ēnē ekethowu i cikērē k'Obanga both kwerewu. Pīen Obanga okobo both Abraam nī, 'Rok kībēc mē wi lobo bino nwongo gum kī both ēkwaēni.'

26 I karē na dong Obanga oketho atic mērē, ēn ōcakō oro bothwu ēk ōmīīwu gum na mīō ngat

acēlacēl lōkērē wēkō tīmō bal.”

4

Petero ěka Jon i nyim athuko mē öd okiko k'edong

¹ Ī karē na Petero ěka Jon onwongo tye ka twak gīnī kī jīi, ělamdhök ěka adit acikari mē öt k'Obanga ěka Ecadukayo obino gīnī bothgī.

² Ētēla ni onwongo öngö gīnī nī Petero ěka Jon onwongo tye ka pwonyo jīi nī, kī twēr mē nyīng Yecu, jö n'öthöö bino cer gīnī ökö.

³ Gīn ömakö Petero ěka Jon cē ekethogī i buc naka othuno kodiko, piēn pīny onwongo ocido ökö.

⁴ Ēntö jö na pol n'owinyo köpgī oyee, ěka wel jö n'oye Yecu n'obedo gīnī cwö ömēdērē othuno elip abic.

⁵ Kodiko mērē na pīny dong oru, ělōc ěka edong, k'epwony cīk öcökērē gīnī i Jerucalem.

⁶ Anac Alamdhök na Dit onwongo tye kany nön, ěka Kayapa, Jon, Alegijanda, ěka jö kibēc na tye gīnī i dholokek k'Alamdhök na Dit.

⁷ Gīn okelo Petero ěka Jon i nyimgī nakun penyogī nī, “Koth tēkö mēnē na un itye ka tic ködē onyo kī nyīng nga?”

⁸ Cē Petero, opong kī Tipo Naleng ěka okobo bothgī nī, “Un ělōc ěka edong ka lwak!”

⁹ Ka tin ipenyowa unu köp i kom tic na bēr n'ötīmērē i kom angwalo ěka kite na ěn öcang ködē,

¹⁰ cē dong un kibēc ěka jö mē Icarael myero inge unu nī, pī nyīng Yecu Kiricito mē Najaret na un iguro i kom yath arīa, n'Obanga ocero ökö kī i kin jö n'öthöö, ěnē ěcwö ni ocung i nyimwu n'öcang ökö.

¹¹ Ēnē obedo
“ ‘kidi na un egedo ikwērö unu ökö,

n'ölökērē ödökö kidi na pīrē tēk mē gwīc öt'.

¹² Larē ope both ngat mörö nökēnē, piēn Obanga ba ömīö nyīng mörö nökēnē i lobo kany both dhanö na myero onu ēlarē ködē.”

¹³ Ī karē na jö na tye i öd athuko önēnō gīnī tēk cwiny Petero ēka Jon cē öniang gīnī nī gīn onwongo obedo jö na ba ökwanö ēka ba ngeo gīnī gīn mörö. Obedo gīnī kī ur ēka öniang gīnī nī cwö ni yam obedo kanya acēl kī Yecu.

¹⁴ Ēntö ka gīn önēnō ecwö n'öcang ocung i ngetgī, köp mörö na gīn myero okobi ölöögī ökö.

¹⁵ Ēka ecikögī mē dönyö yökö kī i athuko mē öd okiko k'edong, cē öcakö gīnī yübö köp kēn-gī,

¹⁶ nakun kobo gīnī nī, “Ebino tīmō jö ni nīngö? Jö kibēc na bedo gīnī i Jerucalem otyeko ngeeno nī gīn otio anyuth na kome nen, na onu ba etwērö kwērö.

¹⁷ Ēntö mē jükö ek kür ökēth öröm kin jīi, bēr ecikgī ek kür ömēdērē gīnī mē kobo nyīng ni both ngat mörö kēkēn.”

¹⁸ Cē ecwodogī mē dwogo cen, ēka ecikögī nī kür ötwak onyo opwony gīnī köp mörö kī nyīng Yecu.

¹⁹ Ēntö Petero ēka Jon ögamö gīnī nī, “Un ingöl köp kenwu ka cē nen na bēr i wang Obanga mē winyowu na löö winyo Obanga,

²⁰ piēn wan ba etwērö wēkö kobo gin na yam wan ēnēnō ēka ewinyo.”

²¹ Kinge bürögī, cē gīn öwēkögī öcīdhö, gīn ba onwongo yoo mē ketho pwod i komgī, piēn jīi kibēc onwongo pakö gīnī Obanga pī ngö n'ötīmērē.

²² Dhanö na tango mē cangö ötīmērē i kome, onwongo mwaka mērē kadhö pyer angwēn ökö.

Lëga ka jö n'oye

²³ Cücüth n'ëgönyögi, Petero ëka Jon ödök gini both jö n'oye nökenë ëka okobo nigì ngö n'ëlamdhök na dito ëka edong okobo gini.

²⁴ Ī karë na gin owinyo köp ni, jö n'oye kibëc okok gini kanya acël kī dwön na malö më lëga both Obanga na kobo gini ni, “Rwoth Obanga won twër, in iketho polo kī lobo ëka nam kī jami kibëc na tye ië,

²⁵ cön itwak kī dhö kwaröwa Daudi n'obedo aticni kī tēkö ka Tipo Naleng n'okobo ni,
 “ ‘Pिंगö erok wöö gini kanya acël,
 ëka pingö rok na pol yübö köp na köny mërë ope?

²⁶ Rwodhi më lobo yübërë gini pī lwëny,
 ëka ëlöc cökërë kanya acël
 i kom Rwoth
 ëka i kom Ngat n'ewiro.’

²⁷ Adyer Erode ëka Pontio Pilato k'Erok ëka jö më Icarael ögürë gini kanya acël i pacö ni i kom aticni Yecu na leng na in iwiro.

²⁸ Gin ötīmō ngö na tēköni ëka mitini omoko ni bino timërë.

²⁹ Ëka kobedini Rwoth Obanga, winy büragi ëka imiïwa eticni, ëk ëtīt köpni kī tēk cwiny.

³⁰ Ryë cingi më cangö jüi, ëk anyuth më tango ëka gin më aura na pol ötīmërë kī nyïng aticni Yecu na leng.”

³¹ Kinge na dong ölägö gini, kabedo na gin ögürë ië oyengere. Ëka gin kibëc opong kī Tipo Naleng, cë ötītö gini köp k'Obanga kī tēk cwiny abonge lworö mörö.

Jö n'oye önywakö gini jamigi

³² Jö n'oye kibēc onwongo nöthērē gīnī kanya acēl i cwiny ēka i thama. Ngat mörö ope na kobo nī gin na ěn etye kōdē onwongo obedo mēgē, ěntö gīn önywakö jami kibēc na gīn onwongo tye kōdē.

³³ Ēkwēna ömēdērē gīnī mē mīö caden mē cer ka Rwoth Yecu kī tēkö rwök, ēka gum na thwönē opodho i komgī kibēc.

³⁴ Onwongo ngat mörö ope na gin mörö orem bothe, piēn jö n'onwongo tye kī pwothigī onyo udigī öcadhō gīnī ökō, ēka okelo gīnī līm n'öya kī ěē,

³⁵ cē ömīö gīnī both ěkwēna ēka mē poko both ngat acēlacēl kite na mītērē kōdē.

³⁶ Kömanön Yocepu n'obedo Alebi mē Caiprac, n'ěkwēna cwodo nī Baranaba (na thērē nī, “Wod k'ajīng cwiny jö”).

³⁷ Ěn öcadhō pwodho mērē na ěn onwongo tye kōdē ēka okelo cīlīng both ěkwēna.

5

Anania ēka Capira

¹ Ěntö ěcwö mörö onwongo tye na nyīngē Anania n'öcadhō pwodho gīn kī dhakö mērē Capira.

² Ěn okelo nget līm mörö both ěkwēna ēka ökanö līm nökenē nakun dhakö mērē thon ngeo.

³ Cē Petero okobo bothe nī, “Anania, pīngö Catan opong i cwinyi, ömīö ětēmö bwölö Tipo Naleng nakun ěkanö nget līm mökö n'öya kī i pwodhoni?”

⁴ Pwodho nön onwongo ba obedo megī n'onwongo bara ěcadhō? Ēka kinge na dong ěcadhō ökō, onwongo cīlīng nön ba tye i twēröni? Ngö n'omii ěthamö mē tīmö koth gin-ni? In ba ěbwölö dhanö ěntö ěbwölö Obanga.”

⁵ Ī karē n'Anania owinyo köp ni, ěn opodho pīny ěka ōthōō ōkō cūth. Cē thwōn lworo ōmakō jō kibēc n'owinyo ngō n'ōtīmērē.

⁶ Cē ěthīnō awope obino gīnī anyim, eboo kome kī böngü, ělabō yōkō ěka eiko.

⁷ Kinge caa adek, dhakō mērē obino ĩ ōt, nakun ba ngeo ngō n'ōtīmērē.

⁸ Petero openyo ěn nī, “Kob nīna, man ěnē wel na un k'Anania inwongo unu kī cadhō pwodhowu?”

Ěn ōgamō nī, “Eyo, wel mērē ěnōn.”

⁹ Petero okobo nīnē nī, “Un ĩtwērō rībērē kanya acēl mē bwölō Tipo ka Rwoth nīngō? Nēn, kōr tyēn jō n'oiko cworī tye ĩ dholokek, in thon ebino labōnī yōkō.”

¹⁰ Ī caa nōn cūcūth ěn opodho ĩ ka tyēn Petero cē ōthōō ōkō. Cē ěthīnō awope nōn obino ōdōnyō ĩ ōt ěka ōnēnō gīnī nī ěn ōthōō ōkō, gīn ōtingo ěka ělabō eiko ĩ nget cwōrē.

¹¹ Thwōn lworo ōmakō jō n'oye Kiricito kibēc ěka jō kibēc n'owinyo ngō n'ōtīmērē.

Ēkwēna ōcangō jō na pol

¹² Ēkwēna otio gīnī anyuth mē tango ěka gin mē aura na pol ĩ kin jīī. Ěka jō n'oye Yecu kibēc onwongo marō gīnī rībērē kanya acēl ĩ tyēn ōt ka Colomon.

¹³ Ěntō ngat mōrō ope n'ōparō mē rībērē kōdgī, kadī bed nī jīī onwongo wōrōgī rwōk.

¹⁴ Cē jō n'oye Rwoth welgī ōmēdērē, cwō ěka mon.

¹⁵ Na calō adwogi mē tic k'Ēkwēna, jīī okelo etwoe ĩ wanga yoo cē epyelogī ĩ wi ětana ěka ĩ kom ōkēka

gīnī, ěk ka Petero wok ĩ ngetgī, tipo mĕrĕ owok ĩ kom jō mōkō kī kin-gī.

¹⁶ Lwak thon ȳcȳkĕrĕ gīnī kī ĩ peci n'ȳgȳrō Jeru-calem nakun kelo gīnī etwoe ěka jō na tipo na reco yelogī, cĕ gīn kībĕc ȳcang ȳkō.

Eyelo Ēkwēna

¹⁷ Cĕ Alamdhȳk na Dit ěka jō na ěn tio kȳdĕ n'onwongo obedo gīnī dul k'Ecadukayo, nyeko ȳmakȳgī rwȳk.

¹⁸ Cĕ gīn dong ȳmakȳ ȳkwēna ěka ekethogī ĩ buc.

¹⁹ Ēntȳ malaika ka Rwoth obino kiwor, ȳyabȳ dholokek mĕ buc, ěka okelo ȳkwēna yȳkȳ cĕ okobo nīgī nī,

²⁰ “Apĕ icung unu ĩ dyekal ȳt k'Obanga ěk ikob unu nī jīī kȳp mĕ kwȳ na nyen nī.”

²¹ ĩ karĕ na gīn owinyo kȳp nī cĕ ȳdȳnyȳ gīnī ĩ dyekal ȳt k'Obanga na pīny dong ruu ěka ȳcakȳ gīnī pwonyo jīī.

ĩ karĕ n'Alamdhȳk na Dit ěka jō na tio kȳdĕ othuno, gīn ocwodo athuko mĕ ȳd okiko k'edong k'Eyuda kībĕc, n'ȳmĕdĕrĕ k'ĕtĕla ka jō Icarael. Cĕ gīn ooro jō mōkō ĩ buc mĕ kelo ȳkwēna.

²² Ēntȳ ĩ karĕ na jō n'eorogī othuno ĩ buc, onwongo gīnī ȳkwēna ope. Gīn ȳdȳk cen ěka okobo nī,

²³ “Wan enwongo dholokek mĕ buc ocegere, n'acikari ocung gīnī yȳkȳ, ěntȳ ĩ caa na wan ȳyabȳ dholokek, enwongo ngat mȳrȳ ope ĩĕ.”

²⁴ ĩ karĕ na dit acikari mĕ ȳt k'Obanga ěka ȳlamdhȳk na dito owinyo kȳp nī, thamagī ocung ȳkȳ nakun uro gīnī kite na kȳp nī kībĕc bino thum kȳdĕ.

25 Cē ngat mörö othuno ēka okobo nī, “Cwō na un iketho i buc ocung gīnī i dyekal öt k'Obanga, tye ka pwonyo gīnī jīl.”

26 I caa nōn, adit acikari mē öt k'Obanga ēka jō na ēn tio ködē öcīdhō gīnī ēka ekelo ēkwēna. Gīn ba otio kī tēkö piēn gīn onwongo lworō nī jīl twērō celogī kī kite.

27 I karē n'ekelo ēkwēna i nyim athuko mē öd okiko k'edong, ēk Alamdhök na Dit openygī.

28 Ēn okobo nīgī nī, “Wan ēmīōwu cīk na tēk ēk kūr ipwony unu kī nyīng nī. Nēn ngō na dong un itīmō! Ibedo unu ka pwony i Jerucalem kibēc, ēka itye unu ka moko mē mīō remo ka ngat nī bedo i wiwa.”

29 Ēntō Petero ēka ēkwēna nōkēnē ögamō gīnī nī, “Wan myero ewiny Obanga na löö wīnyo dhanō.

30 Obanga ka kwerewa ocero Yecu na un ineko nakun īngabō unu ēn i kor yath ariā.

31 Obanga otingo ēn malō i nget cīngē kucem i kabedo mē dheo na calō Atēla ēka Alar, ēk jō mē Icarael onwong gīnī karē mē ngut, cē ēn ötīm nīgī kīca i kom balgī.

32 Wan ebedo ecaden mē jami nī ēka Tipo Naleng thon n'Obanga ömīō both jō na wīnyo ēn.”

33 I karē n'edong mē öd okiko owinyo köp nī, akēmō ömakögī rwök, cē öthamō gīnī mē neko ēkwēna.

34 Ēntō Aparicayo n'ecwodo nī Gamaliel, n'onwongo obedo apwony cīk, na jīl kibēc onwongo wörō, öya malō i nyim athuko mē öd okiko k'edong ēka ömīō twērō nī ēk eter ēkwēna yökō pī caa mörō na nōnök.

³⁵ Cē ěn ȳcakȳ twak kȳdgȳ nȳ, “Jȳ mē Icarael, bȳr ĩgwȳkȳrȳ unu ĩ ngȳ na un ĩmȳtȳ tȳmȳ ĩ kom jȳ nȳ.

³⁶ ĩ karē mȳrȳ n'opoth anȳec, onwongo dhanȳ mȳrȳ tye na nyȳngȳ Teyuda, n'oporo mē bedo ngat mȳrȳ na pȳrȳ tȳk. Jȳ na rȳmȳ mia angwȳn obino ȳrȳbȳrȳ kȳdȳ, ěntȳ ebino eneko ěn ȳkȳ, ěka ělȳbkȳrȳ kȳbȳc obino ȳkȳth gȳnȳ ȳkȳ cȳ manȳn obedo ajiki ka jami kȳbȳc.

³⁷ Kinge manȳn, Yuda mē Galilaya thon obino ĩ karē mē kwanȳ jȳ. ěn onwongo ělȳbkȳrȳ, ěntȳ ebino eneko ěn ȳkȳ, ěka ělȳbkȳrȳ kȳbȳc obino ȳkȳth ȳkȳ.

³⁸ Dong pȳ kȳp na tye kobedini, amȳȳwu thama nȳ, wȳk unu jȳ nȳ ȳcȳdh gȳnȳ, pȳěn ka yȳb ni onyo tic ni obedo mē ka dhanȳ, cȳ bȳno jik.

³⁹ ěntȳ ka ȳya kȳ both Obanga, cȳ un ba ĩrȳmȳ unu jȳkȳ jȳ nȳ, un thon ibino nwongo nȳ itye ka lwȳny unu k'Obanga.”

Gȳn ȳgamȳ thama ka Gamaliel

⁴⁰ ěka ecwodo ěkwȳna ĩ ȳt ěk epwodgȳ nakun ěcȳkȳgȳ nȳ kȳr dȳkȳ ȳtwak gȳnȳ kȳ nyȳng Yecu. Cȳ ěwȳkȳgȳ ȳcȳdhȳ.

⁴¹ ěkwȳna ȳya kȳ ĩ nyim athuko mē ȳd okiko k'edong na cwȳnygȳ yom pȳěn Obanga ȳkwȳnȳgȳ nȳ opore gȳnȳ mē nwongo lewic pȳ nyȳng Yecu.

⁴² Nȳnȳ kȳbȳc gȳn onwongo ba kengo pwonyo ěka tȳtȳ kȳp mē Emuth na Bȳr ĩ dyekal ȳt k'Obanga ěka ȳt kȳ ȳt nȳ Yecu ěnȳ Meciya.

6

Ěyȳrȳ ěkȳny tic abȳrȳ

¹ Ī karē nōn na wel ēlūbkör Yecu onwongo tye ka mēdērē, Eyuda n'oyeo Yecu na twakō gīnī lēb Girik ökakō gīnī ngüngūta ī kom Eyuda na twakō lēb Iburu, piēn nīnō kibēc ka epoko cem mon thōō na mēgi ba ēparō pīrgī.

² Cē ēkwēna apar ariō ocwodo gīnī ēlūbkör Yecu kibēc ēka okobo gīnī nī, “Wan ēkwēna myero ebed ī tic mē titō köp k'Obanga ēk kür ebed ī tic mē poko cem.

³ Pī manōn utmegona, yēr unu jō abirō kī kinwu n'ēwörögī, n'opong gīnī kī Tipo Naleng ēka tye gīnī kī ryēkō. Wan ebino miōgi tic nī.

⁴ Ēntō wan ebino mīrē mē lēga ēka titō köp k'Obanga.”

⁵ Ngō na gīn okobo oyomo cwiny jīi kibēc, ēka gīn öyērō Citipwano, dhanō n'opong kī yee ēka kī Tipo Naleng, ēyērō thon Pilipo, Porokuro, Nikanori, Timon, Paramena, ēka Nikolac n'obedo dhanō mē Antiokia n'ölökērē ī dini k'Eyuda.

⁶ Ekelo jō abirō nī ī nyim ēkwēna, n'ölēgō nakun ketho gīnī cīng-gī ī wigī.

⁷ Cē köp k'Obanga ömēdērē mē nya. Wel ēlūbkör Yecu ömēdērē rwök ī Jerucalem, ēka ēlamdhök k'Eyuda na pol oyee gīnī thon.

Ēmakō Citipwano

⁸ Citipwano, n'Obanga ömīō gum ēka kī tēkō, obedo ka tio gīn mē aura ēka anyuth mē tango ī kin jīi.

⁹ Ēntō ī nīnō mörō acēl, jō mörō mē cinagoga ka jō n'ēgönyögī kī ī opii, kanya acēl kī jō mōkō mē Cirene ēka mē Alegijandaria ēka jō n'öya kī ī

lobo mē Cilicia ěka Acia, jō ni obedo ka pyem kī Citipwano,

¹⁰ ěntō gīn onwongo ba twērō pyem kī ryĕkō ka Citipwano ěka kī Tipo Naleng n'onwongo ěn twak kōdē.

¹¹ Cē gīn ōcakō cūpō jīi i mūng ěk okob gīnī nī, “Wan ewinyo Citipwano twak nakun kobo kōp mē ayeny i kom Muca ěka Obanga.”

¹² Cē gīn othuro jīi, edong ěka epwony cīk mē dini. ěka ěmakō Citipwano cē ekelo ěn i nyim athuko mē ōd okiko k'edong.

¹³ Gīn okelo ecaden n'obedo gīnī etwodo n'okobo nī, “Karē kibēc ěcwō ni twakō kōp na rac i kom kabedo na leng ěka i kom cīk ka Muca.

¹⁴ Wan ewinyo ěn ka kobo nī Yecu ni mē Najaret bino balō kabedo ni* ōkō ěka bino lōkō kit mē kwō na yam Muca ōmīōwa.”

¹⁵ Jō kibēc n'onwongo obedo gīnī i athuko mē ōd okiko k'edong ōcīkō wang-gī i kom Citipwano, ěka ōnēnō gīnī terinyime na calō terinyim malaika.

7

Twak ka Citipwano

¹ Cē Alamdhōk na Dit openyo Citipwano ka ngō n'ekobo i kome tye atīr.

² Citipwano ōgamō nī, “Utmegona kī jō ka bebena, winya unu! Obanga mē dheo onen both kwarō onu Abraam n'onwongo ěn pod tye i lobo Mecopotamia, na ěn bara obedo i lobo mē Aran.

³ Obanga okobo nīnē nī, ‘Yaa iwĕk loboni ěka kakani, ěk icīdh i lobo na an abino nyutho nini.’

* **6:14 Kabedo ni** Obedo Ōt k'Obanga na tye i Jerucalem.

4 “Cē Abraam öya öwëkö lobo ka jö Kaladea ëka öcïdhö obedo i lobo Aran. Kinge na dong apap mërë öthöö, Obanga ooro Abraam i lobo ni kanya kobedini ikwö unu ië.

5 Ēntö Obanga ba ömïö ën obedo kï gin mörö më alea kadï kï ngöm mörö na titïdï. Ēn öcïkërë ködë nï lobo bino bedo mëgë ëka ëkwaë mërë kadï bed ëthïnö mërë pod ope.

6 Obanga thon ötwak k'Abraam nï, ‘Ēkwaëni bino bedo wele i lobo na ba obedo mëgï, ëka gin bino bedo opii n'ebino yelogï pï mwaka mia angwën.’

7 Ēntö Obanga okobo nï, ‘Abino ketho pwod i lobo na gin bino tic ië kamë opii, ëka i ajiki mërë gin bino donyo yökö kï i lobo nön ëka wöra ginï i kabedo ni.’

8 Cē Obanga ömïö cïkërë më lïrë. Ēka Abraam ödökö apap ka Icaka, ën ölïrö Icaka i nïnö më aboro kinge nywölö ën. Kinge Icaka ödökö apap ka Jakob, ëka Jakob ödökö apap ka jö apar ariö më kaka jö Icarael.

9 “Adïnga obino ömakö ëthïnö ka Jakob i kom ömïn-gï Yocepu, ëka öcadhö ginï ën na calö opii both jö më Ejip. Ēntö Obanga onwongo tye kï Yocepu

10 ëka ölarö ën kï kom can kibëc. Obanga ömïö Yocepu gum ëka ryëkö i nyim Parao rwoth më Ejip. Parao thon ömïö Yocepu obedo alöc më Ejip ëka pacö mërë.

11 “Cē kec obino opodho i lobo Ejip kibëc ëka lobo Kanaan, n'okelo thwön can, ëka kwere onu onwongo ba twërö nwongo cem mörö.

12 İ karë na Jakob owinyo nï cem tye i lobo Ejip, ën ooro awope mërë n'obedo kwere onu i woth na

mēgī mē acēl.

¹³ Ī woth na mēgī mē arīō, Yocepu okobo both utmego mērē nga na ěn ebeto, ěka Parao ongeō kōp ī kom wede ka Yocepu.

¹⁴ Kinge man, Yocepu okobo nī ěk ekel apap mērē Jakob ěka jō mē pacō mērē kībēc, jō pyer abirō wie abic.

¹⁵ Cē Jakob ōcīdhō yo kupīny ī lobo Ejip, kanya ěn ěka kwere onu ōthōō ĩē.

¹⁶ Kom lyenegī ebino edwongo cen ī Cekem ěka epyelo ī bur lyēl n'Abraam onwongo ōwīlō kī wel cīlīng mōrō kī both ěthīnō k'Amor kī ī Cekem.

¹⁷ “Na calō karē onyingo na cwōk n'Obanga myero ocob cīkērē mērē both Abraam, wel jō onu kī ī lobo mē Ejip ōmēdērē rwōk.

¹⁸ Cē rwoth nōkēnē, n'onwongo ba ngeo gin mōrō ī kom Yocepu, obino ōdōkō alōc mē Ejip.

¹⁹ Ěn ōtīmō tīm na rac ī kom jō onu, cē ōmīō kwere onu ōlīmō can na thwōnē rwōk nakun dīōgī mē bolo ěthīnō na pod ěnywōlō anywōla ěk kūr ōkwō gīnī.

²⁰ “Ī karē nōn ěnē ěnywōlō kī Muca, ěn onwongo obeto athīn na leng both Obanga. Ěgwōkō ěn pī dwethe adek ī ōt k'apap mērē.

²¹ Ī karē n'ebolo Muca, nyaka Parao ōkwanyō ěn ěka ōgwōkō na calō athīn mērē.

²² Epwonyo Muca kī ryēkō ka jō mē Ejip kībēc ěka ěn onwongo tēk ī twak ěka ī tic mērē.

²³ “Ī karē na dong Muca othuno mwaka pyer angwēn, ěn ōcakō thamō mē cīdhō līmō utmego mērē n'obeto ěthīnō mē Icarael.

24 Ēn önənö dhanö më Ejip acël ka tye ka makö dhanö më Icarael na rac, cë Muca öcïdhö më kõnyö dhanö më Icarael nakun cülö kwor kī neko dhanö më Ejip.

25 Muca öthamö nī utmego mërë twërö ngeo gīnī nī Obanga onwongo tye ka tic ködë më larögī, ëntö gīn ba dök önīang.

26 Ī nīnö na lübö manön, Muca obino onwongo jö më Icarael arïö tye ka lwëny. Ēn ötëmö më thekogī nakun kobo nī, 'Ngö nī mütö unu wanërë ië nakun ibedo unu utmego?'

27 "Ēntö ngat n'onwongo ömakö awodhe na rac othwaro Muca thenge ëka okobo nīnë nī, 'Nga n'omii nī ibed alöc ëka angöl-köpwa?

28 In ĩmütö nekona kite na woro ineko kī dhanö më Ejip ködë?'

29 Ī karë na Muca owinyo köp ni, cë öngwëcö ökö ĩ lobo më Midian, kanya ën obedo ië na calö arok ëka önywölö ëthīnö awope arïö.

30 "Kinge na dong mwaka pyer angwën opoth ökö, Muca onwongo tye ĩ thīm n'onwongo cwök kī Kidi Cinai, cë Obanga onen bothe na cal kī malaika ĩ bunga na lyël.

31 Ī karë na Muca önənö gīn nön, obedo kī thwön ur rwök ëka öcïdhö na cwök ĩ ngete, cë owinyo dwön Rwoth Obanga na kobo nī,

32 'An abedo Obanga ka kwereni, Obanga k'Abraam, Icaika ëka Jakob,' cë kom Muca ömyël, lworö ömakö ëka ba dök ödiö cwinye më nënö.

33 "Cë Rwoth Obanga okobo both Muca nī, 'Göny wör ökö kī ĩ tyeni, kabedo na in icung ië ni obedo ngöm na leng.

34 An dong anənō kite na jōga tye ka līmō can kōdē i Ejip, atyeko winyo kokogī, ēka atye ka bino dong pīny mē larōgī. Bin dong ēk aori idōk cen yo Ejip.'

35 "Man ēnē Muca na gīn obino ökwērō nakun kobo gīnī nī, 'Nga n'ömīō nī in ibed alōc ēka angöl-köp?' Obanga ooro Muca mē bedo alōc ēka alar nakun owok kī both malaika n'onen bothe kī i bunga.

36 Muca ökwanyōgī kī i lobo mē Ejip nakun tīmō gin mē aura ēka anyuth mē tango i lobo Ejip, i Nam na Kwar ēka pī mwaka pyer angwēn i thim.

37 "Man ēnē Muca n'okobo both jō mē Icarael nī, 'Obanga bino oro niwu adwarpīny na cal kōda kī kin jō na mewu.'

38 Muca ēnē onwongo tye kanya acēl kī jō mē Icarael i thim kī malaika n'ōtwak kōdē kī i wi Kidi Cinai, ēka kī kwere onu, cē kī kany nōn Muca ögamō köp mē kwō mē köbö both onu.

39 "Ēntō kwere onu ökwērō gīnī winyo ēn. Gīn ökwērō Muca ēka öläkērē gīnī mē dōk cen i lobo mē Ejip kī i cwinygī.

40 Gīn okobo both Aron nī, 'Yüb nīwa obanga na bino tēlō nyimwa, pīen Muca mörō nī, n'ötēlō onu mē yaa kī i lobo mē Ejip, ba engeo ngō n'ötīmērē bothe!

41 Manōn ēnē karē na gīn öyübō kī cal jwök n'obedo calō athīn thwōn mē awōra. Gīn okelo tyērgī both athīn thwōn nī ēka öcakō bedo gīnī kī yom cwiny i kom ngō na gīn öyübō kī cing-gī.

42 Ēntō Obanga öläkērē ökö cē ömīōgī karē mē wörō cēr mē polo na calō obangagī, kite na yam ecōö kōdē i buk k'edwarpīny nī,

“ ‘Un jö mä öt Icarael, yam ityērö unu gin aryēda
mörö mä lee botha ēka mīc
pī mwaka pyer angwēn na un itye ī thim?

43 Pathī nī kōmanōn, un itingo kēma k'obanga
Molek
ēka cēr k'obangawu Repan,
cal jwogi na un iyübō mä awöra.

Pī manōn an abino terowu ī opii naka ī ngee
Babilon.'

44 “Kwere onu yam tye kī kēma mä caden ī thim
mä nyutho nī Obanga tye ī kin-gī. Gīn öyübō ī kite
n'Obanga onwongo onyutho nī Muca, na lübērē kī
kite na ēn önēnō ködē.

45 Kīnge, kwere onu ögamō kēma ēka obino gīnī kī
Yocua ī karē na gīn ömaō lobo kī both rok n'Obanga
öryēmögī ökō kī ī nyimgī. Kēma obedo ī lobo nōn
naka ī karē ka Daudi.

46 Daudi onwongo gum kī both Obanga ēka
ökwaō nī ēk emīē egēr öt n'Obanga ka Jakob bedo
iē.

47 Ēntō Colomon ēnē ögērō öt n'Obanga.

48 “Kadī bed nī kōmanōn, Obanga na Malö Rwök
ba bedo ī öt n'egērō kī cīng jö, kite na yam ad-
warpīny okobo nī,

49 “ ‘Polo ēnē kabedo mä löcna,
ēka lobo ēnē ka theno tyēna.

Rwoth okobo nī,

Koth öt mēnē na un ibino gērō nīna?

Onyo ka yweona bino bedo kwene?

50 Pathī cīnga ēnē öyübō jami nī kībēc?

51 “Un jö na ngutwu nwang, īcal unu kī jö
n'ökwērō Obanga ēka un ba ibino mīō cwinywu mä
winyo köp k'Obanga. Un īcal kī kwerewu: Un ī
karē kībēc ikwērō unu Tipo Naleng!

⁵² Adwarpīny mēnē na kwerewu ba oyelo? Gīn thon oneko jō na yam okobo köp cōn mē bino ka Ngat na Kite Atīr, na un iketho örörö i kome ēka ineko unu ökō.

⁵³ Un jō n'ēmīōwu cīk k'Obanga na yam emalaika okelo gīnī, cē ba ilübō unu."

Ecelo Citipwano kī kite

⁵⁴ I karē n'ētēla k'Eyuda owinyo gīnī ngō na Citipwano okobo, akēmō ōmakōgī nakun kaō lakgī i kome.

⁵⁵ Ēntō Citipwano opong kī Tipo Naleng, cē önēnō malō i wi polo ēka önēnō dheo k'Obanga na ryēny rwök, ēka Yecu n'ocung i nget cīng Obanga kucem.

⁵⁶ Cē Citipwano okobo nī, "Nēn unu, anēnō polo öyabērē ēka Wod ka Dhanō n'ocung i nget cīng Obanga kucem."

⁵⁷ Jō kībēc oumo ithgī ēka ēcakō wōō kī dwōn na malō cē gīn kībēc omukere i kome,

⁵⁸ ēywaō Citipwano yökō i ngee pacō ēka ēcakō celo ēn kī kite. Ecaden opyelo böng-gī i ka tyēn awobi mörō na nyīngē Caulo.

⁵⁹ I karē n'etye ka celo Citipwano kī kite, ēn ölēgō nī, "Rwoth Yecu gam tipona."

⁶⁰ Cē Citipwano orumo cōngē pīny ēka okok nī, "Rwoth kür iketh bal ni i komgī." I karē na ēn okobo köp ni, cē öthöö.

8

¹ Ēka Caulo onwongo tye kunōn mē mīō caden i kom thōō ka Citipwano.

Caulo oyelo jō n'oye Kiricito

Ī nīnō nōn ayela na dit opodho ī kom jō n'oye Kiricito na bedo gīnī ī Jerucalem, ēka gīn kibēc ökēth gīnī ökō ata ī lobo mē Yudea ēka Camaria cē ēkwēna kēkēn ēnē odong.

² Jō na wōrō Obanga ēnē oiko gīnī Citipwano, nakun kumo gīnī pīrē rwök.

³ Ēntō Caulo onwongo mītō nī etyek jō n'oye Kiricito ökō, nakun wotho ī öt kī öt na ywaō cwō thon kī mon mē twenogī ī buc.

Emuth na Bēr ētītō ī lobo Camaria

⁴ Jō n'oye n'onwongo ökēth gīnī ī kabedo kibēc, ötītō gīnī köp k'Obanga.

⁵ Pilipo öcīdhō yo kupīny ī pacō mōrō mē lobo Camaria ēka ötītō nīgī köp ī kom Meciya kunōn.

⁶ Ī karē na lwak na pol owinyo köp ka Pilipo ēka önēnō gīnī anyuth mē tango na ēn otio, gīn kibēc oketho cwinygī mē winyo ngō na ēn obedo kobo.

⁷ Tipo na reco odonyo gīnī yökō kī kom jō na pol nakun redo gīnī kī koko rwök, cē jō na pol na two akwea ömakögī ēka engwalo na mulo amula öcang gīnī ökō.

⁸ Cē yom cwiny na thwönē obedo ī pacō nōn.

Cimon n'onwongo tio tic mē jwöjwök

⁹ Ēntō ī pacō nōn onwongo tye ēcwō mōrō na nyīngē Cimon n'onwongo tio tic mē jwöjwök, na jō Camaria onwongo uro ēn rwök. Ēn obedo ka wakērē nī ēn ebedo ngat mōrō na dit.

¹⁰ Jō kibēc mē rwöm na malō ēka rwöm na pīny oketho gīnī cwinygī ī köp na ēn kobo nakun kobo gīnī nī, “Ēcwō ni obedo tēkō k'Obanga n'ecwodo nī 'Tēkō na Dit.' ”

11 Gīn obedo ka ketho cwinygī mē winyo kōp mērē piēn pī karē na lac ēn obedo mīōgī uro tic mērē mē tango mē jwōjwōk.

12 Ēntō i karē na gīn oye kōp mē Emuth na Bēr na Pilipo ōtītō i kom ker k'Obanga ēka nyīng Yecu Kiricito, cē cwō naka thon kī mon ebaticagī.

13 Cimon thon oye, ēka ebatica ēn. Ēn ōcakō lūbō kōr Pilipo i kabedo kībēc na cīdhō yo iē nakun bedo kī ur na dit i kom anyuth ēka tango na dito na ēn ōnēnō.

14 I karē n'ēkwēna na tye i Jerucalem owinyo nī jō Camaria oyeo kōp k'Obanga, gīn ooro Petero ēka Jon bothgī.

15 I karē na gīn othuno, ōcakō gīnī lēga pīrgī ēk gīn onwong Tipo Naleng,

16 piēn Tipo Naleng onwongo bara obino i kom ngat mōrō kī kin-gī, ēntō yam ebino ebaticagī i nyīng Rwoth Yecu.

17 Cē Petero ēka Jon oketho cīng-gī i komgī, ēka onwongo gīnī Tipo Naleng.

18 I karē na Cimon ōnēnō nī Tipo Naleng ēmiō ka ēkwēna ketho cīng-gī i kom jīl, ēn ōmītō mīōgī cīlīng ēka okobo nī,

19 “Mīa unu thon tēkō nī, ēk ngat mōrō na an abino ketho cīnga i kome, onwong Tipo Naleng.”

20 Ēntō Petero ōgamō nī, “Ēk cīlīngni orweny ōkō kanya acēl kodi, piēn in iṭhamō nī iṭwērō wīlō mīc k'Obanga kī cīlīng!

21 In ipe kī gīn mōrō n'epoko nini i kom kōp nī, piēn cwinyi ba tye n'atīr i nyim Obanga.

22 Ngut ōkō kī kom bal nī ēka ilēg both Rwoth, ēk ka twērē ēn bino tīmō nini kīca pī bedo kī koth

thama ni i cwinyi.

²³ Piën anënö cwinyi opong ki kēc cwinyi rwök, ëka idökö amabuc më bal.”

²⁴ Cē Cimon ögamö ni, “Lëg unu pira both Rwoth ëk gin mörö na un ikobo kür opodhi i koma.”

²⁵ I karë na dong otyeko kobo gin köp më caden ëka ki titö köp ka Rwoth, Petero ëka Jon ödök gin yo Jerucalem, nakun titö köp më Emuth na Bër i kin peci na pol ka jö Camaria.

Pilipo ëka adit më Ethiopia

²⁶ Malaika ka Rwoth okobo both Pilipo ni, “Yaa malö icidh yo kukwap i gudo thim na yaa ki i Jerucalem lungu piny yo Gaja.”

²⁷ Cē ën öcakö woth ëka oromo k'ëcwö më Ethiopia n'epudho, adit na pirë tøk na löö lim ka Kandake kibëc, alöc na dhakö më lobo Ethiopia. Ēcwö ni onwongo öcidhö yo Jerucalem më wörö Obanga.

²⁸ I karë na ën tye ka dök cen yo pacö, ën onwongo obedo i gadigadi nakun kwanö buk k'adwarpiny Icaya.

²⁹ Cē Tipo Naleng okobo both Pilipo ni, “Apë na cwök, iwoth ki gadigadi nön.”

³⁰ Ēka Pilipo öringö yo gadigadi, cē owinyo ka ën tye ka kwanö buk k'adwarpiny Icaya, ëka Pilipo openyo ni, “In iniang i ngö ni tye ka kwanö?”

³¹ Ēn ögamö ni, “An atwërö niang ië ningö, ka ngat mörö ope na gönyö nina?” Ēka ocwodo Pilipo ëk obed kanya acël ködë.

³² Dul na ën onwongo tye ka kwanö ki i Cöc na Leng tye ni köman:

“Ēpëö calö römö n'etero më angöla,

ëka na calö athîn römö n'ölîng i nyim anyar yer,
cë ën ba oelo dhögë.

³³ Pī twērö mērë n'ëtürö ökö, ba ëngölö nîñë köp atîr.
Nga na twērö twak pī ëkwaë mērë?
Pïen kwö mērë onwongo ëkwanyö ökö kī wi
lobo.”

³⁴ Ēcwö n'epudho openyo Pilipo nī, “Öma, kob
nīna, nga n'adwarpīny tye ka twak i kome, tye ka
twak i kome kënë onyo i kom ngat nökenë?”

³⁵ Cë Pilipo öcakö kī dul më Cöc na Leng nön ëka
okobo nîñë Emuth na Bër i kom Yecu.

³⁶ Na gīn tye ka woth i gudo, othuno gīnī kanya
pii tye ië cë ěcwö n'epudho okobo nī, “Nën, pii ene!
Ngö na gënga nwongo batika?”

³⁷ Ēka Pilipo okobo nîñë nī, “Ka iyee kī cwinyi
kībëc cë itwërö.”

Ēn ögamö nī, “An ayee nī Yecu Kiricito ëñë obedo
Wod k'Obanga.”*

³⁸ Ēka ëñ ömïö twērö nī ëk gadigadi ocung. Cë gīn
kībëc ödönyö gīnī i pii, ëka Pilipo obatika ëñ.

³⁹ I karë na gīn donyo malö kī i pii, cë Tipo ka
Rwoth otero Pilipo ökö athura, ëka ěcwö n'epudho
ba dök önënö Pilipo, ëntö ëñ ömédërë kī woth mērë
kī yom cwinyi.

⁴⁰ Ēntö Pilipo onwongo nī etye i Ajota nakun
wowotha më tütö köp më Emuth na Bër i kin peci
kībëc naka othuno i Cecaria.

9

CaULO öLÖKĒRĒ OYEO YECU

* **8:37** Baibul nökenë ba oketho tyeng nī.

¹ Ēntō, Caulo onwongo pod bürō ělūbkör Rwoth nakun mītō nekogī. Ēn ōcīdhō both alamdhök na dit

² ěka openyo pī waraga mē cīdhō kōdē ĩ cinagoga kībēc na tye ĩ Damaciko, ěk ka ebino nwongo jō na lübō yoo ka Rwoth kunōn cwō onyo mon, ekelgī na calō emabuc yo Jerucalem.

³ ĩ karē na ěn tye ka woth, na dong cwök kī Damaciko, cē tar obino kī ĩ polo athura ěka ōryēny ōcarō kome.

⁴ Ēn opodho ĩ ngöm ěka owinyo dwōn na kobo nīnē nī, “Caulo, Caulo, pīngō itye ka yelona?”

⁵ Caulo openyo nī, “In ĩnga Rwoth?”

Cē Rwoth ōgamō nī, “An Yecu na in itye ka yelo.

⁶ Kobedini yaa malō, ĩdōny ĩ pacō, cē ebino kobo nini gin na myero ĩtīm.”

⁷ Jō n'onwongo tye ĩ woth kōdē ocung gīnī alīlīng, gīn owinyo dwōn nōn, ěntō ba ōnēnō gīnī ngat mörō.

⁸ Caulo ōya malō kī pīny, ěntō ĩ karē na ěn ōyabō wangē, onwongo ba rōmō nēnō gin mörō. Cē gīn ōpēō ěn apēa kī cīngē mē tero ĩ Damaciko.

⁹ Pī nīnō adek ěn onwongo ba rōmō neno, ba cemo onyo ba madhō gin mörō.

¹⁰ ĩ Damaciko onwongo tye alūbkör Yecu na nyīngē Anania. Rwoth ōtwak kōdē ĩ anyuth nakun cwodo nī, “Anania!”

Ēn ōgamō nī, “Eyo Rwoth.”

¹¹ Rwoth okobo nīnē nī, “Cīdh ĩ ōt ka Yuda na tye ĩ Yoo n'Ocung Atīr, ěka ĩpeny pī ěcwō na nyīngē Caulo mē Taruco, ěn kobedini tye ĩ lēga.

12 Ī anyuth ěn ȳnȳnȳ ȳcwȳ mȳrȳ na nyȳngȳ Anania ka dȳnyȳ bothe mȳ ketho cȳngȳ ĩ kome ȳk wangȳ ȳyabȳrȳ.”

13 Anania ȳgamȳ nȳ, “Rwoth, awinyo kȳp na pol ĩ kom dhanȳ ni ȳka kȳ gin na reco na ȳn obedo ka tȳmȳ ĩ kom jȳ k'Obanga na leng na tye ĩ Jerucalem.

14 ȳka ȳn obino kany kȳ twȳr n'ȳya kȳ both ȳlamdhȳk na dito mȳ makȳ jȳ kȳbȳc na cwodo gȳnȳ nyingi.”

15 ȳntȳ Rwoth okobo both Anania nȳ, “Cȳdhȳ! Caulo obedo ngat na an ayȳrȳ mȳ tero nyȳnga both Erok kȳ rwodhigȳ ȳka both jȳ mȳ Icarael.

16 An abino nyutho nȳnȳ can na thwȳnȳ na myero ȳn ȳdang pȳ nyȳnga.”

17 Cȳ Anania ȳcȳdhȳ ȳdȳnyȳ ĩ ȳt na Caulo tye ĩȳ, oketho cȳngȳ ĩ kome ȳka okobo nȳnȳ nȳ, “ȳmȳra Caulo, Rwoth Yecu n'onnyuthere bothi ĩ wanga yoo n'onwongo in itye ka bino yo kany, oora bothi nȳ ȳk wangi ȳyabȳrȳ ĩnȳn pȳny dȳkȳ, ȳka ipong kȳ Tipo Naleng.”

18 Cȳcȳth gin mȳrȳ na cal kȳ pȳk rȳc opodho kȳ ĩ wang Caulo cȳ ȳcakȳ neno. ȳn ȳya malȳ ȳka ebatica.

19 Kinge camȳ cem mȳrȳ cȳ tȳkȳ mȳrȳ odwogo.

Caulo ȳtȳtȳ kȳp k'Obanga ĩ Damaciko

Caulo obedo kanya acȳl k'ȳlȳbkȳr Yecu ĩ Damaciko pȳ nȳnȳ na nȳnȳk.

20 Cȳ cȳcȳth ȳcakȳ tȳtȳ ĩ cinagoga kȳbȳc nȳ Yecu obedo Wod k'Obanga.

21 Jȳ kȳbȳc n'owinyo kȳp mȳrȳ ouro gȳnȳ ȳka openyo gȳnȳ nȳ, “Pathȳ ȳcwȳ ni ȳnȳ yam okelo ayela ĩ Jerucalem ĩ kin jȳ na cwodo nyȳng Yecu? ȳka ȳn

ba obino kany më terogī both ëlamdhök na dito na calö emabuc?"

²² Titö köp ka Caulo ömëdërë amëda më bedo na tæk, naka Eyuda na bedo i Damaciko wigī ocung ökö, piën ën onyutho atir nī Yecu ënë Meciya.

²³ Kinge na nīnō na pol opoth, Eyuda mökö öyübërë gīnī më neko ën.

²⁴ Ëntö Caulo onwongo öniang i kom yüb na mëgī. Kiceng ëka kiwor gīn obedo ka kürö dhö wangkac më neko ën.

²⁵ Ëntö i kiwor, ëlübörë otingo ën ëka elwao pīny k'adita kī kany mörö na thwolo kī i kom cël.

Caulo öcīdhö i Jerucalem

²⁶ I karë na Caulo othuno i Jerucalem, ën ötëmö më rībërë k'ëlübör Yecu, ëntö gīn kībëc onwongo lworo ën nakun ba yee gīnī nī ën dong obedo alübör Yecu.

²⁷ Cë Baranaba okelo ën both ëkwēna ëka okobo nīgī kite na Caulo önënō kī Rwoth ködë i wanga yoo më Damaciko. Baranaba okobo nīgī thon ngö na Rwoth okobo nī Caulo ëka kite na ën opwonyo ködë abonge lworo kī nyīng Yecu i Damaciko.

²⁸ Cë ën dong obedo ködgī kanya acël nakun wowotha ëka twakö nyīng Rwoth abonge lworo i Jerucalem.

²⁹ Ën ötwak ëka opyem k'Eyuda mökö na twakö lëb Girik, ëntö gīn ötëmö më neko ën.

³⁰ I karë na utmego ongeogī köp nī, gīn otero Caulo i Cecaria, ëka eoro ën yo Taruco.

³¹ Cë jö n'oye Kiricito kībëc na tye i lobo Yudea, i Galilaya, ëka i Camaria obedo gīnī kī kuc. Ömëdërë gīnī kī döngö na welgī thon mëdërë nakun lübö gīnī

yoo më lworō Rwoth, ěka Tipo Naleng obedo jġngō cwinygġi.

Petero ȳcangȳ Ainea

³² Ĭ karē nȳn, Petero owotho Ĭ kabedo kġbēc, ěka Ĭ woth mērē nȳn ěn ȳrwatērē kġ jȳ k'Obanga na leng na bedo gġnġ Ĭ Lida.

³³ Kġ kunȳn ěn onwongo ěcwȳ mȳrȳ na nyġngē Ainea, n'onwongo tye kġ two akwea ěka obedo ka buto abuta Ĭ wi ětana pġ mwaka aboro.

³⁴ Petero okobo nġnē nġ, “Ainea, Yecu Kiric-ito ȳcangȳ twoni ȳkȳ, yaa malȳ, ġdȳl kabutoni.” Cȳcȳth, ěn ȳya malȳ.

³⁵ Jȳ kġbēc n'onwongo bedo gġnġ Ĭ Lida ěka Caron ȳnȳnȳ gġnġ ěn cē ȳlȳkērē gġnġ both Rwoth.

Petero ocero Tabica

³⁶ Ĭ Jopa onwongo tye alȳbkȳr Yecu na dhakȳ na nyġngē Tabica (na ka ěgȳnyȳ Ĭ lēb Girik tyēnē nġ Dokac). ěn onwongo obedo ka tio tic na bēcȳ ěka kȳnyȳ ěcan.

³⁷ Ĭ karē nȳn, two ȳmakȳ cē ȳthȳȳ ȳkȳ. ěka ělwȳkȳ kome, cē epyelo Ĭ ȳt na malȳ.

³⁸ Ĭ karē n'ělȳbkȳr Yecu owinyo gġnġ nġ Petero onwongo tye Ĭ Lida na cwȳk kġ Jopa, cē ooro gġnġ jȳ ariȳ bothe më cġdhȳ kwaȳ ěn nġ, “Tġm bȳr, ġbin bothwa piȳpiȳ.”

³⁹ Cē Petero ȳya malȳ ěka ȳcġdhȳ kȳdgġ. Ĭ karē na ěn othuno, etero ěn Ĭ ȳt na malȳ. ȳt onwongo opong kġ mon thȳȳ n'onwongo tye ka kok ěka nyutho gġnġ bȳng-gġ na Dokac obedo ka yȳbȳ nġgġ.

⁴⁰ ěntȳ Petero okobo nġ jȳ kġbēc më dȳnyȳ yȳkȳ, cē ěn orumo cȳngē pġny ěka ȳlȳgȳ. ěn ȳlȳkērē both

athöö cē okobo nīnē nī, “Tabica, yaa malö.” Ēka Tabica öyabö wangē! Ī karē na ěn önēnō Petero, öya malö cē obedo abeda!

⁴¹ Petero ömakö cingē cē otingo ěn malö. Ēn ocwodo mon thöö ěka jö k'Obanga na leng kibēc cē onyutho ěn na kwö bothgi.

⁴² Emuth ni ökēth örömö lobo Jopa kibēc ěka jö na pol oyee gīnī ĩ kom Rwoth.

⁴³ Petero obedo ĩ Jopa pī nīnō na pol ĩ pacö k'anyöng löö na nyīngē Cimon.

10

Petero ěka Korinelio

¹ Yam onwongo ěcwö mörö tye ĩ Cecaria na nyīngē Korinelio, adit mē dul acikari n'ecwodo nī mē Itali.

² Ēn onwongo ödyērē ěka lworö Obanga kī jö mē ödē kibēc. Ēn onwongo thon mīö jami na pol mē könyö ěcan, ěka lēgö both Obanga jwijwi.

³ Ī nīnō mörö acēl ĩ kin caa abungwēn mē kothyeno, ěn önēnō malaika k'Obanga ĩ anyuth n'obino bothe ěka okobo nī, “Korinelio!”

⁴ Korinelio öcīkö wangē bothe kī lworö, cē okobo both malaika nī, “Adwong, kob nīna ngö nī mītö.”

Malaika ögamö nī, “Lēgani kī mīc mē könyö ěcan othuno malö both Obanga, ömīö ěn opo piri.

⁵ Kobedi dong or cwö mörö yo Jopa ěk öcīdh okel gīnī ěcwö na nyīngē Cimon n'ecwodo nī Petero.

⁶ Ēn bedo ĩ pacö ka Cimon anyöng löö, na ödē tye ĩ dhö nam.”

⁷ Ī karē na malaika n'ötwak ködē öcīdhö ökö, Korinelio ocwodo etic mērē arīö ěka acikari acēl n'ödyērē kī kin jö na gwökö ěn.

⁸ Ēn okobo nīgī kōp kibēc n'ötīmērē ēka oorogī yo Jopa.

Anyuth ka Petero

⁹ Kodiko mērē na caa abicēl dong cwök, n'ēkwēna ka Korinelio tye i wothgī na dong cwök dōnyō gīnī i pacō, Petero öidhō i wi öt malō mē cidhō i lēga.

¹⁰ Kec öcakō neko ēn, nakun mītō nī ēcam gin mörō, ēntō onwongo pod ēyübō cem ayüba cē öcakō nēnō anyuth.

¹¹ Önēnō polo öyabērē ēka gin mörō na cal kī cūka na thwōnē obino pīny nakun tye kī thwoke angwēn. ¹² I cūka nōn onwongo tye iē kwa leeni na tyēn-gī angwēn, leeni na wotho i ngöm kī korgī, ēka kī wīny na ngwēcō kī malō.

¹³ Cē dwōn mörō obino bothe nakun kobo nīnē nī, “Petero yaa malō, inek, ēka icam.”

¹⁴ Ēntō Petero ögamō nī, “Rwoth pathī nī kōmanōn, pīēn an anaka yam bara acamō gin mörō n'obedo mē kwer onyo na ba leng.”

¹⁵ Dwōn dōkī ötwak kōdē wang mē ariō, “Kür icwod gin mörō nī ba leng n'Obanga ömīō ödökō na leng.”

¹⁶ Man ötīmērē wang adek, cē cücüth gin nōn ödwökō ökö i wi polo.

¹⁷ I karē na Petero onwongo pod tye ka uro tyēn kōp mē anyuth na ēn önēnō, cwō na Korinelio oorogī onwongo gīnī öt na Petero tye iē, cē ocung gīnī i dhō wangkac.

¹⁸ Gīn öcakō cwodo, nakun penyo gīnī ka Cimon n'ecwodo nī Petero bedo kany nōn.

19 Ī karē na Petero pod tye ka thamō ī kom anyuth na ěn ōnēnō, Tipo Naleng okobo nīnē nī, “Petero, cwō adek tye ka rangōnī.

20 Yaa malō, ĩcīdh pīny iwoth kōdgī. Kūr ĩkwēr mē woth kōdgī, pīen an aorogī.”

21 Petero ōcakō cīdhō pīny ěka okobo both cwō nōn nī, “An ěnē ngat na un itye ka rangō. Tyēn kōp ngō n'ōmīō un ibino?”

22 Gīn ōgamō nī, “Wan ěya kī both Korinelio n'obedo adit acikari mē Roma. Ěn obedo dhanō na kite atīr ěka lworō Obanga, na jō kībēc n'obedo Eyuda wōrō. Malaika na leng okobo nīnē nī ěk ocwodi ĩcīdh ī ōdē, ěk ěn owiny ngō na in ĩrōmō kobo.”

23 Cē Petero ocwodogī ěka oterogī ī ōt mē bedo wele mērē.

Petero ī ōt ka Korinelio

Kodiko mērē Petero ōcakō woth kōdgī, ěka ut-mego mōkō kī ī Jopa owotho kōdgī.

24 Ī nīnō na lūbō manōn gīn othuno ī Cecaria. Korinelio onwongo tye ka kūrōgī ěka onwongo ocwodo wede ěka nyikonei mērē kībēc na cwōk kōdē.

25 Ī karē na Petero tye ka dōnyō ī ōt, Korinelio oromo kōdē ěka opodho oryebere pīny ī tyēnē mē wōrō ěn.

26 Ěntō Petero otingo ěn malō nakun kobo nī, “Yaa malō icung, an thon abedo dhanō adhana kamē in.”

27 Petero obedo ka twak kī Korinelio ěka ōdōnyō ī ōt cē onwongo jō na pōl n'ōcōkērē gīnī.

28 Ěn ōcakō kobo nīgī nī, “Un kībēc ingeo nī cīk ba yeo nī ěk Ayuda mōrō ōrībērē k'Arok mōrō,

kadī thon thuno bothe, ěntō Obanga dong otyeko nyutho nīna nī kūr acwod dhanō mōrō nī ba opore onyo nī ba leng.

²⁹ Ī karē n'ecwoda, an abino na ba akwērō. An apenyi, kob nīna pīngō icwoda?”

³⁰ Ēka Korinelio ōgamō nī, “Nīnō angwēn n'opoth anged, an onwongo atye ī lēga ī ōda ī koth caa nī, caa abungwēn mē kothyeno. Athura ěcwō mōrō n'oruko bōng na ryēny ocung ī nyima

³¹ ěka okobo nī, ‘Korinelio, Obanga otyeko winyo lēgani ěka opo pī mīcni na in īmīō both ěcan.

³² Kobedi dong or jō mōrō yo Jopa both Cimon n'ecwodo nī Petero. Ēn obedo welo ī pacō ka Cimon n'obedo anyōng lōō na bedo ī dhō nam.’

³³ Cē aoro jīī ōkō cūcūth, ěka in thon ītīmō bēr mē bino. Kobedini wan kībēc etye kany ī nyim Obanga mē winyo kōp kībēc na Rwoth ōcīkō bothi mē kobo nīwa.”

Erok owinyo Emuth na Bēr

³⁴ Cē Petero ōcakō twak na kobo nī, “An dong anīang adyer nī Obanga kara ba poko kin dhanō

³⁵ ěntō yeo jō kībēc mē rok na papath na lworō ěn ěka tio gin na tye atīr.

³⁶ Un ingeo kōp na yam Obanga ooro both jō mē Icarael, nakun tītō nīgī Emuth na Bēr mē kuc na bino pī Yecu Kiricito na ěn Rwoth ka jō kībēc.

³⁷ Un ingeo ngō n'ōtīmērē ī Yudea kībēc, cakērē kī ī Galilaya kinge batica na Jon ōtītō

³⁸ kite n'Obanga owiro Yecu mē Najaret kī Tipo Naleng ěka tēkō. Cē Yecu owotho ī kabedo kībēc na tio tic na bēcō ěka cangō jō kībēc n'onwongo Catan yelogī, piēn Obanga onwongo tye kōdē.

³⁹ “Ēka wan ěkwēna ebado ecaden mē jami kibēc na ěn ötīmō ĩ lobo k'Eyuda ěka ĩ Jerucalem. Ĝin oneko ěn n'eguro agura ĩ kor yath ariā,

⁴⁰ ěntō Obanga ocero ěn kĭ kin jō n'ōthōō ĩ nĭnō mē adek ěka ömĭō ěn onen,

⁴¹ jō kibēc ba öněnō ěn, ěntō onen bothwa wan jō n'Obanga onwongo öyĕrō cōn mē bedo ecaden mĕrĕ. Wan ěnĕ jō n'ocemo ěka emedho kōdĕ ĩ karĕ na ěn ocer kĭ kin jō n'ōthōō.

⁴² Ēka öcĭkōwa mē cĭdhō tĭtō köp ĩ kabedo kibēc ěka mē mĭō caden nĭ Yecu ěnĕ ngat n'Obanga öyĕrō mē bedo angöl-köp ka jĭi kibēc, jō na kwō kĭ jō n'ōthōō.

⁴³ Edwarpĭny kibēc mĭō caden ĩ kome nĭ ngat acĕlacĕl na yĕe ĩ kome ebino tĭmō kĭca ĩ balĝi kĭ nyĭng Yecu.”

Erok ögamō ĝĭnĭ Tipo Naleng

⁴⁴ Na Petero pod tye ka twakō köp nĭ, Tipo Naleng opye ĩ kom jō kibēc n'onwongo tye ka winyo köp mĕrĕ.

⁴⁵ Eyuda n'oye n'ĕlĭrögĭ n'owotho ĝĭnĭ kĭ Petero obedo kĭ ur nĭ mĭc mē Tipo Naleng ĕmĭō thon both Erok.

⁴⁶ Pĭĕn ĝĭn owinyogĭ ka twakō lĕb na papath ěka pakō ĝĭnĭ Obanga.

Cĕ Petero okobo nĭ,

⁴⁷ “Ngat mörō tye na römō jükō nĭ kür ebatica jō nĭ kĭ pii? Ĝin dong otyeko nwongo Tipo Naleng kite na onu thon enwongo kōdĕ.”

⁴⁸ Cĕ ěn ömĭō twĕrō nĭ ĝĭn myero ebaticagĭ kĭ nyĭng Yecu Kiricito. Cĕ ĝĭn ökwaō Petero mē bedo bothĝi pĭ nĭnō mörō na nönök.

11

Petero ödwökö köp both jö n'oye Kiricito

¹ Ī karē nön ĕkwēna ĕka utmego na tye gīnī ĩ Yudea owinyo gīnī nī Erok thon oyeo köp k'Obanga.

² Ĕntö ĩ karē na Petero öcīdhö naka ĩ Jerucalem, dul ka jö n'ĕlirögī n'oye Yecu öcakö kobo nī ĕn ötimö gin na rac

³ nakun kobo gīnī nī, “In ĩcīdhö both jö na ba ĕlirögī ĕka icemo ködgī.”

⁴ Cē Petero öcakö kobo nīgī ngö n'ötīmērē körē kī körē.

⁵ “Ī karē n'onwongo atye ĩ lēga ĩ Jopa, anēnö gin anyutha. An anēnö gin mörö n'obino pīny kī wi polo na cal kī cūka na thwönē ĩ wang lek, nakun bino pīny na tye kī thwoke angwēn, cē obino naka pīny ĩ nyima.

⁶ Ī karē na an arīpö kom cūka, anēnö leeni na tyēn-gī angwēn, leeni mē thim, leeni na wotho ĩ ngöm kī korgī ĕka wīny na ngwēcö kī malö.

⁷ Cē awinyo dwön mörö na kobo nī, ‘Petero, yaa malö, inek ĕka ĩcam.’

⁸ “Ĕntö an agamö nī, ‘Rwoth pathī nī kömanön, piēn gin mörö mē kwer onyo na ba leng anaka yam bara ödönyö ĩ dhöga.’

⁹ “Dwön öcakö twak kī ĩ polo wang mē arīö nī, ‘Kūr icwod gin mörö n'Obanga ömīö ödökö na leng nī ba leng.’

¹⁰ Man ötimērē wang adek cē jami nön kībēc ödwökö ökö yo wi polo.

11 “Ī caa nōn cūcūth, ēnē jō adek n'eorogī kī ī Cecaria othuno gīnī kōdē ī ōt n'onwongo an abedo iē.

12 Tipo Naleng ōcakō kobo nī awoth kōdgi kūr akwēr. Utmego abicēl thon owotho gīnī kōda ēka wan ēdōnyō ī ōt k'ēcwō nōn.

13 Ēn okobo nīwa kite na ēn ōnēnō kī malaika ka bino bothe ī ōdē ēka okobo nī, ‘Or jō mōrō yo Jopa ēk ōcīdh ocwod gīnī Cimon n'ecwodo nī Petero.

14 Ēn bino kelo nini kōp na in ēka kī jō kībēc mē pari bino larē.’

15 “Ī karē na an acakō twak, Tipo Naleng opye ī komgī kite na cōn ōcakō pye kōdē ī komwa ī acaki.

16 “Cē apo ī kom ngō na Rwoth okobo cōn nī, ‘Jon yam batica jūi kī pii, ēntō un ebino baticawu kī Tipo Naleng.’

17 Ka cē Obanga ōmīōgī mīc na rōm kī man ōmīō onu jō n'eyee ī kom Rwoth Yecu Kiricito, cē an dōkī abedo nga na myero apyem k'Obanga?”

18 Ī karē n'owinyo gīnī kōp nī, gīn dong ōlīng alīnga ēka ōcakō gīnī pakō Obanga nakun kobo gīnī nī, “Wan ēnēnō nī Obanga oyeo n'Erok thon mē ngut kī kom balgi ēka mē nwongo kwō.”

Jō n'oye Kiricito na bedo ī Antiokia

19 Jō na yam ōkēth ī karē mē ayela n'obino ōcakērē kīnge thōō ka Citipwano, obino ōcīdhō gīnī naka ī Poiniki, Caiprac ēka Antiokia, nakun pwonyo gīnī kōp k'Obanga both Eyuda kēkēn.

20 Ēntō jō mōkō kī kin-gī, n'ōya kī ī Caiprac ēka Cirene obino ōcīdhō gīnī yo Antiokia cē ōcakō gīnī twak kī jō Girik nakun tītō nīgī Emuth na Bēr ī kom Rwoth Yecu.

21 Tēkō ka Rwoth Obanga onwongo tye kōdgī ěka wel Erok na pol oyee cē ōlōkērē gīnī both Rwoth.

22 Emuth ni owinyere both jō n'oye Kiricito na tye gīnī ĩ Jerucalem ěka gīn ooro Baranaba yo Antiokia.

23 ĩ karē n'othuno ěka ōnēnō tic mē kīca k'Obanga, ěn obedo kī yom cwiny cē ōcūkō cwinygī mē cung na tēk ĩ kom Rwoth kī cwinygī kībēc.

24 Baranaba onwongo obedo dhanō na bēn n'opong kī Tipo Naleng ěka yee cē ōmīō wel jō na pol obino gīnī both Rwoth.

25 Cē Baranaba ōcīdhō yo Taruco mē rangō Caulo.

26 ĩ karē na ěn onwongo, ōcakō kelo ěn yo Antiokia. Baranaba kī Caulo obedo kanya acēl kī jō n'oye Kiricito pī mwaka acēl kŭlŭ nakun pwonyo gīnī jō na pol. Nyīng ēlŭbkōr Yecu ěcakō cwodo nī Ekiricito kī ĩ Antiokia.

27 ĩ karē nōn edwarpīny mōkō ōya kī ĩ Jerucalem obino gīnī yo Antiokia.

28 Ngat acēl kī kin-gī na nyīngē Agabu ocung cē okobo kōp na Tipo Naleng onyutho nīnē nī wang mōrō kec bino podho ĩ wī lobo thŭkŭl. (Man ōtīmērē ĩ karē mē lōc ka Kalaudio.)

29 Ēlŭbkōr Yecu ōcakō moko thamagī nī myero eter kōny both utmego na bedo gīnī ĩ Yudea, nakun ngat acēlacēl mīō na lŭbērē kī tēkō mērē.

30 Gīn ōtīmō nī kōmanōn, ěka ooro gīnī Caulo gīn kī Baranaba mē tero mīcgī both edong ka jō n'oye Kiricito na tye ĩ Jerucalem.

12

Eneko Yakobo, ěka etweo Petero ĩ buc

¹ Ī karē nōn rwoth Erode öcakö makö jö mökö kī kin jö n'oye Kiricito.

² Ēn oneko Yakobo ömīn Jon kī pala abadē.

³ Ī karē na ěn dong önēnō nī oyomo cwiny Eyuda, ěn ömēdērē kī makö Petero thon. Man ötimērē ĩ karē mē Kwer mē Ogati na Thöbī ope iē.

⁴ Kinge makö Petero, oketho ěn ĩ buc, ěka ěmīö ěn ĩ cīng ěkürpīny na tye gīnī jö angwēnangwēn ĩ dul angwēn. Erode öthēna mē kelo Petero ĩ nyim lwak ěk ětēm pido köp ĩ kome kinge nīnō mē Poth.

⁵ Ēntö ĩ karē na Petero tye ĩ buc, jö n'oye Kiricito obedo ka mēdērē gīnī kī lēga both Obanga pīrē.

Ēgönyö Petero kī ĩ buc

⁶ Ī kiwor mērē na dong myero Erode okel ěn ĩ nyim okiko mē atēma, Petero onwongo obuto pīny n'önīnō ĩ kin acikari ariö, nakun etweo ěn kī jēgēlē ariö, ěka jö na kürö pīny thon onwongo tye ka kürö dholokek mē buc.

⁷ Athura, malaika ka Rwoth onen ěka tar öryēny öcarö ĩ buc. Ēn odhongo lak nget Petero ěka ocoo ěn ökö, nakun kobo nīnē nī, “Yaa malö pīöpīö!” Cē jēgēlē opodho ökö kī ngut cīngē.

⁸ Cē malaika okobo nīnē nī, “Ruk böngüni ěka wori.” ěka Petero ötimö nī kömanön. Malaika dök okobo nīnē nī, “Kac cükani ĩ komi ěka ilüb köra.”

⁹ ěka Petero öcakö lübö körē yo yökö kī ĩ buc, ěntö ěn onwongo ope kī thama mörö kēkēn nī gin na malaika tye ka timö onwongo tye ka timērē adyer, ěn onwongo thamö nī etye ka nēnō gin anyutha ĩ wang lek.

¹⁰ Gīn ökadhö ěkürpīny mē acēl ěka mē ariö cē obino gīnī naka ĩ dholokek nywenyo na wok cīdhö

yo pacō. Dholokek öcakö yabērē kēnē nīgī, ēka owok gīnī kī i iē. Ī karē na gīn dong owotho othuno i gudo, malaika öcakö wēkö Petero ökö athura.

¹¹ Ēka Petero öcakö nīang kēnē nakun kobo nī, “Kobedi dong anīang atīr nī Rwoth ooro malaika mērē mē larōna kī i cīng Erode, ēka kī kom gīn na kībēc n'Eyuda önēnō gīnī nī bino tīmērē i koma.”

¹² Ī karē na ēn dong önīang na bēr, öcakö cīdhō i öt ka Maria aya ka Jon n'ecwodo thon nī Marako, kanya jō na pol onwongo öcökērē gīnī iē, ēka tye gīnī i lēga.

¹³ Petero ödwöngö dholokek mē wangkac na dönyō i pacō, ēka atic mē pacō nōn na nyīngē Roda obino yo bothe mē yabō dholokek.

¹⁴ Ī karē na ēn önīang i dwōn Petero, cwinye obedo na yom rwök, öcakö ngwēc ödök cen na ba öyabō dholokek ēka okobo nīgī nī, “Petero tye ocung i dholokek yökō!”

¹⁵ Gīn okobo nīnē nī, “In wii ba tio.” Ēntō i karē na ēn ökwērō nī tye atīr, gīn öcakö gamō nīnē nī, “Manōn twērō bedo malaika mērē.”

¹⁶ Ēntō Petero ömēdērē kī dwöngö dholokek, ēka na gīn öyabō dholokek önēnō gīnī ēn, cē gīn obedo kī ur rwök.

¹⁷ Ēka Petero öcakö jükögī kī cīngē nī ēk öling gīnī ökö, cē öcakö kobo nīgī kite na Rwoth ökwanyō ēn ködē yökō kī i buc, ēka dök okobo nīgī nī, “Kob unu nī Yakobo ēka utmego nökēnē ngō n'ötīmērē.” Cē öcakö yaa öcīdhō yo kany ökēnē.

¹⁸ Kodiko na pīny oru, arubaruba obedo tye i kin acikari na rac, pī gīn n'ötīmērē i kom Petero.

19 Kinge n'Erode ömïö twërö më rangö Petero kî tək cə ba onwongo, öcakö penyo ökürpiny ëka ömïö twërö nî ëk enekgî ökö.

Cə Erode öya kî i Yudea öcïdhö i Cecaria ëka obedo kunön pî karë mörö na nönök.

Thöö k'Erode

20 Erode obedo ka dhaa kî jö më Turo ëka Cidon cə öcökërë gîni kanya acël më bino twak ködë. Ka gîn onwongo twërö kî both Blacito, atic ka rwoth n'egenö, gîn openyo Erode nî ëmitö gîni kuc, pïen lobogî jengere i kom lobo ka rwothgî pî cem n'ekelo nigî.

21 I nînö n'emoko, Erode onwongo oruko ruk më ker mërë, cə öcïdhö obedo i wi then ker mërë ëka öcakö twak kî lwak.

22 Lwak öcakö redo kî wöö rwök nî, “Man ënë dwön obanga, pathî më dhanö.”

23 Cücüth, malaika ka Rwoth ömïö ën otwore pïen ba ömïö dheo both Obanga ëka kudi öcakö camö kome cə öthöö ökö.

24 Ëntö köp k'Obanga ömëdërë amëda më nya.

25 I karë na Baranaba gîn kî Caulo otyeko gîni tic n'eorogî ië, cə ödök gîni i Jerucalem, nakun wotho gîni kanya acël kî Jon n'ecwodo nî Marako.

13

Eoro Baranaba gîn kî Caulo

1 Jö n'oye Kiricito na tye gîni i Antiokia onwongo tye k'edwarpiny ëka epwonye na nyîng-gî: Baranaba, Cimeon n'ecwodo nî Niga, Lucio më Cirene, Manaen (n'ödöngö kanya acël k'Erode n'obedo alöc) ëka Caulo.

² Ī karē na gīn tye ī lēga mē wōrō Rwoth ēka kī rio kec, Tipo Naleng okobo nīgī nī, “Yēr nīna unu Baranaba gīn kī Caulo pī tic na an acwodogī iē.”

³ Kinge na gīn dong otyeko lēga ēka kī rio kec, oketho gīnī cīng-gī ī komgī ēka eorogī mē cīdhō tio tic k'Obanga.

Baranaba ēka Caulo ötītō köp k'Obanga ī Caiprac

⁴ Ī karē na Tipo Naleng oterogī, gīn öcīdhō yo dhō nam ī Celecia. Gīn öya kī kunōn, ökwang gīnī naka ī cula nam mē Caiprac.

⁵ Ī karē na gīn othuno ī Calamic, ötītō gīnī köp k'Obanga ī cinagoga k'Eyuda kibēc. Gīn owotho kī Jon Marako mē könyögī.

⁶ Gīn owotho öngölō cula nam naka othuno gīnī yo Papoc. Kī kunōn, oromo gīnī k'ajwoga mōrō, n'obedo adwarpīny na twot n'obedo Ayuda na nyīngē Bar-Yecu.

⁷ Ēn onwongo obedo okone k'alöc lobo na nyīngē Cerigio Paulu n'onwongo obedo ngat na ryäk. Alöc nōn ocwodo Baranaba gīn kī Caulo bothe, piēn ēn onwongo mītō winyo köp k'Obanga.

⁸ Ēntō Elima n'obedo ajwoga (kite na nyīngē gönyö ködē ī lēb Girik) öcakō pyem ködgī nakun mītō lökö cwiny alöc ökö kī kom yee mērē.

⁹ Cē Caulo n'onwongo thon ecwodo nī Paulo, opong kī Tipo Naleng, öcīkö wangē ī kom Elima ēka okobo nī,

¹⁰ “In ibedo athīn ka Catan, langō ka gīn na kibēc na bēcō. In ipong kī köp mē bwöl, k'ökōra na reco. In ba itwērō wēkö lökö köp ka Rwoth Obanga n'atīr mē bedo twodo?

11 Kobedini cing Rwoth Obanga dong tye i komi, wangi bino thöo ökö, ëka pī karë mörö ba ibino nēnō tara ceng.”

Cücüth wangë öcakö thithiba kī pii ëka piny ödökö na cöl nīnē. Öcakö tēmō mē rangō ngat mörö ëk öpē ën kī cingē.

12 I karë n'alöc önēnō ngö n'ötīmērē, ën oyee piën ouro rwök kit pwony n'epwonyo i kom Rwoth.

Paulo ëka Baranaba i lobo Antiokia mē Picia

13 Kinge, Paulo k'ewodhe öya gīnī kī i Papoc cē ökwang gīnī kī mel yo Perga i lobo Pampulia. Kī kunön, Jon Marako öwëkögi cē ödök cen yo Jeru-calem.

14 Entö Paulo gīn kī Baranaba öya gīnī kī i Perga cē öcīdhö gīnī yo Antiokia mē lobo Picia. I nīnō mē Cabit k'Eyuda, gīn ödönyö i Cinagoga ëka obedo gīnī piny.

15 Kinge na dong etyeko kwanö kwan kī i buk mē Cīk ka Muca ëka k'edwarpiny, ëtēla mē Cinagoga ooro köp bothgi na kobo gīnī nī, “Utmego, ka itye unu kī köp mörö mē cükö cwiny jii, bin ikob unu.”

16 Paulo öya malö ocung cē öjükögi kī cingē na kobo nī, “Jö Icarael ëka un Erok kibēc na wörö Obanga, winya unu!

17 Obanga ka jö Icarael öyörö kwere onu, ömïögi önya na pol i karë na gīn bedo i lobo Ejip, kī tēkö na dit, ën ökwanyögi ökö kī i lobo nön.

18 Ödiö cwinye i komgi i thim pī mwaka na römö pyer angwën.

19 En otyeko rok abirö na tye i lobo Kanaan ëka ömïö lobo nön both jö Icarael mē bedo mēgi.

20 Man kibēc otero mwaka na römö 450.

“Kinge man, Obanga obino ömïögï ëngöl-köp më löönögï naka i karë k'adwarpïny Camuel.

²¹ Cë jïi openyo pï rwoth, ëka Obanga obino ömïögï Caulo wod ka Kic na yaa kï i kaka ka Benjamin n'obedo i löc pï mwaka pyer angwën.

²² Kinge kwanyö Caulo, Obanga öyëro Daudi më bedo rwothgï. Ën okobo i kome nï: ‘An anwongo Daudi wod ka Jece, ënë ngat na yomo cwinya, ën bino timö jami kibëc na an amitö nï ën ötïm.’

²³ “Kï kom ëkwaë ka Daudi, Obanga okelo nï jö më Icarael Alar Yecu, kite na ën öcïkö ködë.

²⁴ Na bara Yecu obino, Jon Abatica ötïtö köp më ngut ëka batica both jö më Icarael kibëc.

²⁵ I karë na Jon dong cwök tyeko tic mërë, ën okobo nï, ‘Un ithamö nï an anga? An ba abedo ngat na un itye ka kürö pïrë, ëntö ën tye ka bino kï köra, na an ba apora më gönyö wör tyënë.’

²⁶ “Utmegona, un ëkwaë k'Abraam, ëka un Erok na Iworo Obanga, köp më larë ni eoro dong ökö both onu!

²⁷ Ëntö jö na yam bedo gïni i Jerucalem k'ëtëlagï onwongo ba öniang gïni i kom Yecu, ba öniang gïni thon i köp n'edwarpïny okobo, ëka n'ëkwanö i ceng Cabït k'Eyuda kibëc. Gïn ocobo köp k'edwarpïny nakun ngölö gïni nï köp ölöö Yecu.

²⁸ Kadi ba onwongo gïni bal mörö më ngölö nïnë thöö, gïn openyo Pilato ëk oyee më neko ën ökö.

²⁹ I karë na dong otyeko gïni cobo köp na yam ëcöö i kome, gïn ökwanyö ën ökö kï kor yath, cë epyelo kome i bur lyël.

³⁰ Ëntö Obanga ocero ën ökö kï kin jö n'öthöö.

³¹ Cē ɛn obedo nen pī nīnō na pol both jō na yam ɛn owotho kōdgī kī i Galilaya obino yo Jerucalem. Kobedini dong gīn ɛnē ecaden mērē both jō onu.

³² “Ēka wan ɛtītō niwu emuth na bēn nī gin na yam Obanga ɔcīkō both kwere onu,

³³ ɛn dong ɔmīō ocobere pī onu, ɛkwaɛgī, kī cero Yecu. Kite n'ɛcōō kōdē i Jabuli mē arīō nī,

“ ‘In ibedo woda,
tin dong adōkō apapni.’

³⁴ Ēka man ɛnē gin n'Obanga okobo i kom cero ɛn kī kin jō n'ōthōō nī ba bino tōp i lyēl, ekobo i kōp nī:
“ ‘Abino mīōwu gum na leng na genere na yam acīkō both Daudi.’

³⁵ Dōk ekobo i Jabuli nōkēnē nī:

“ ‘Ba ibino wēkō kom Dhanōni Naleng tōp.’

³⁶ “Ī karē na Daudi otyeko tic na lūbērē kī yūb k'Obanga i karē mērē, cē ɛn ɔthōō, ɛka eiko kome kanya eiko kwere mērē iē cē kome ɔtōp.

³⁷ ɛntō ngat n'Obanga obino ocero kī i thōō, kome ba obino ɔtōp.

³⁸ “Pī manōn utmegona, an amītō nī inge unu nī pī Yecu ɛnē ɔmīō wan ɛtītō niwu kōp mē tīmō kīca i kom bal.

³⁹ Dhanō acēlacēl n'oye Yecu ebino kwanō nī ɛn kite atīr i nyim Obanga, gin mōrō na cīk ka Muca ba twērō tīmō.

⁴⁰ Gwōkērē unu dong ɛk kōp na yam edwarpīny okobo kūr ɔtīmērē i komwu:

⁴¹ “ ‘Nēn, un wegī angal,
ur unu ɛka irweny unu ɔkō,
pīen an abino tīmō gin mōrō i karēwu,
na un ba ibino yee,
kadī ngat mōrō kob niwu.’ ”

⁴² Na Paulo ěka Baranaba yaa dong kĭ ĭ cinagoga, jĭi ōkwaōgĭ nĭ myero gĭn dōk odwog cen ěk okob nĭgĭ kōp na thuth ĭ ceng Cabĭt k'Eyuda na lŭbō manōn.

⁴³ Ĭ karē n'ěkēthō lwak, pol Eyuda ěka jō n'ōlōkērē gĭnĭ ĭ dini k'Eyuda n'ōmĭrē gĭnĭ both Obanga ōlŭbō gĭnĭ kōr Paulo gĭn kĭ Baranaba cē gĭn obedo twak kĭ lwak na cŭkō cwinygĭ nĭ myero ōmēdērē gĭnĭ mē bedo ĭ kĭca k'Obanga.

⁴⁴ Ĭ ceng Cabĭt k'Eyuda na lŭbō manōn, pol lwak kĭ ĭ pacō ōcōkērē gĭnĭ kanya acēl mē winyo kōp ka Rwoth.

⁴⁵ Ēntō ĭ karē n'Eyuda mōkō ōnēnō gĭnĭ lwak, nyeko ōmakōgĭ ōkō, ěka ōcakō gĭnĭ twakō kōp mē ayeny ĭ kom ngō na Paulo onwongo tye ka kobo.

⁴⁶ Cē Paulo gĭn kĭ Baranaba ōtwak gĭnĭ kĭ tēk cwiny abonge lworo na kobo gĭnĭ nĭ, “Wan onwongo myero ěcak twakō kōp k'Obanga bothwu, ěntō na calō dong ĭkwērō unu ōkō ěka ba ĩparō unu nĭ ĩpore unu pĭ kwō na ba thum, wan dong ěwēkōwu cē ělōkērē both Erok.

⁴⁷ Man ēnē gĭn na yam Rwoth ōcĭkōwa na kobo nĭ:

“ ‘An akethi mē bedo tar both Erok,
ěk ĩmĭi larē othun naka ĭ ajiki pĭny kĭbēc.’ ”

⁴⁸ Ĭ karē n'Erok owinyo gĭnĭ kōp nĭ, cwinygĭ obedo na yom, ěka ōcakō gĭnĭ wōrō kōp ka Rwoth, cē jō kĭbēc n'onwongo ěyērōgĭ pĭ kwō na ba thum oyee gĭnĭ.

⁴⁹ Kōp ka Rwoth ōkēth ōrōmō lobo nōn ōkō kĭbēc.

⁵⁰ Ēntō Eyuda orubo gĭnĭ cwiny mon na lworo gĭnĭ Obanga, na tye gĭnĭ kĭ rwōm mē dito na malō kanya acēl k'ētēla mē pacō nōn. Cē ōcakō gĭnĭ yelo Paulo gĭn kĭ Baranaba ěka ěryēmōgĭ ōkō kĭ ĭ lobogĭ.

⁵¹ Ēntō Paulo ěka Baranaba ȳtēngō gīnī apua kī ī tyēn-gī mē nyutho nī gīn ȳkwērōgī, cē ȳcīdhō gīnī yo Ikonio.

⁵² Cē ělūbkōr Yecu opong kī yom cwiny ěka kī Tipo Naleng.

14

Paulo ěka Baranaba ī lobo Ikonio

¹ Na gīn dong tye ī pacō mē Ikonio, ȳdōnyō gīnī ī cinagoga k'Eyuda. Kī kunōn gīn obedo ka twak kī tēk n'ȳmīō wel k'Eyuda na pol ěka Erok oyee gīnī.

² Ēntō Eyuda n'ȳkwērō yee orubo gīnī cwiny Erok nakun mīō gīnī thama na reco ī kom utmego.

³ Paulo gīn kī Baranaba obedo gīnī kunōn pī karē mōrō na lac nakun twakō gīnī pī Rwoth kī tēk cwiny abonge lworō mōrō. Rwoth thon omoko caden mē kīca mērē nakun mīōgī tēkō mē tio anyuth mē tango ěka gīn mē aura.

⁴ Ēntō lwak mē pacō onwongo opokere gīnī ȳkō, dul nōkēnē both Eyuda ěka nōkēnē both ěkwēna.

⁵ Cē Erok ěka Eyuda, kanya acēl k'ētēlagī omoko thamagī mē tīmō gīn na rac ī komgī ěka kī celogī kī kidi.

⁶ Ī karē n'ěkwēna ȳnīang gīnī ī kom kōp nōn, ȳcakō lūū gīnī ȳkō naka yo Licitra ěka Derube ī peci na tye ī lobo Likaonia ěka kī lobo n'ȳgūrōgī,

⁷ kanya gīn ȳmēdērē mē tītō Emuth na Bēr.

Paulo ěka Baranaba ī peci mē Licitra ěka Derube

⁸ Ī karē na gīn tye ī Licitra, onwongo gīnī ěcwō mōrō na bedo abeda na ba twērō woth. Ēn onwongo ongwāl ȳkō cōn kī ī aya mērē ěka ba ȳtēmō woth.

⁹ Ēn obedo winyo ka Paulo twak, cē Paulo öcökö wangē i kome ēka önönö nī ēn tye kī yee na römö miö ēn cang.

¹⁰ Cē Paulo oredo kī dwön na malö nī, “Yaa malö, icung atir!” Ēka ěcwö nön öcakö pye malö cē öcakö woth.

¹¹ Ī karē na lwak önönö gīnī ngö na Paulo ötimö, öcakö wöö gīnī kī lēb Likaonia nakun kobo gīnī nī, “Obanga obino gīnī pīny both onu i thē cal ka dhanö!”

¹² Cē öcakö cwodo gīnī Baranaba nī “Jeuc,” ēka Paulo nī, “Ermecc,” piēn ēn onwongo obedo adwong na löö twak.

¹³ Cē alamdhök ka Jeuc, na öt wörö jwökgī tye i ngee pacö, okelo thwoni ēka athure i dhö wangkac mē pacö piēn ēn ēka lwak onwongo mītö miö gīnī tyēr both ěkwēna.

¹⁴ Ēntö i karē n'ěkwēna Baranaba gīn kī Paulo owinyo gīnī pī köp nön, öcakö yēcö gīnī böng-gī kī komgī nakun mwömērē gīnī yökö kī kin lwak na redo gīnī nī,

¹⁵ “Pīngö itimö unu gin ni? Wan thon ebodo dhanö adhana calö un. Wan etitö niwu Emuth na Bēr ěk ilökērē unu ökö kī kom gin na köny mērē ope yo both Obanga na kwö n'ocweo polo kī lobo ēka nam kī jami kibēc na tye iē.

¹⁶ Ī karē na cön ēn oyeo nī rok kibēc owoth gīnī i yoo na iğī ömītö.

¹⁷ Kadī bed nī kömanön, ēn yam ba öwökö dhanö abonge caden mērē ēka kī gin na bēr na ēn timö. Ēn miö köth cwe niwu kī i polo, ēn miöwu cem na büp ēka miöwu ibedo unu kī yom cwiny.”

18 Ēntō naka thon kī köp ni Paulo ēka Baranaba ba obedo na yot nigī mē jükō lwak mē tyērō tyēr bothgī.

19 Cē Eyuda mōkō n'obino gīnī kī i Antiokia ēka i Ikonio öcüpō gīnī lwak mē dök kukurgī. Gīn ocelo Paulo kī kidi ēka öcakō ywanō gīnī ēn yökō i ngee pacō, nakun thamō gīnī nī ēn dong öthöō ökō.

20 Ēntō kinge n'ëlübkör Yecu öcökērē gīnī bothe, ēn öya malō ēka ödök cen i pacō. Kodiko na pīny oru, owotho gīnī kanya acēl kī Baranaba naka i Derube.

Paulo gīn kī Baranaba ödök cen yo Antiokia i lobo Ciria

21 Kinge na gīn ötitō Emuth na Bēr i pacō nōn, gīn ölökö jō na pol mē bedo ëlübkör Yecu. Cē gīn ödök cen i Licitra, Ikonio ēka Antiokia,

22 nakun jīngō gīnī cwiny ëlübkör Yecu ēka cükō cwinygī mē cung i yee atīr nakun kobo gīnī nī, “Onu myero enwong can na pol mē dönyō i ker k'Obanga.”

23 I karē na Paulo gīn kī Baranaba öyērō gīnī edong pī jō n'oye Kiricito kī i kabedo acēlacēl, gīn öcakō mīō jō nōn i cīng Rwoth na gīn yee i kome nakun öcakō gīnī kī lēga both Obanga ēka kī rio kec.

24 Kinge na gīn owok i Picidadia, obino gīnī naka i Pampulia,

25 ēka i karē na gīn otyeko titō köp k'Obanga i Perga, cē öcīdhō gīnī yo Atalia.

26 Kī kany nōn, gīn ökwang kī mel yo Antiokia, kanya yam ëmīögī iē i thē kīca k'Obanga pī tic na gīn onwongo dong otyeko.

27 Ī karē n'othuno gīnī kunōn, öcökö gīnī jö n'oye Kiricito kanya acēl, cē okobo gīnī gin na kibēc n'Obanga otio nakun wok kī bothgī ēka kite n'Obanga öyabö kī dholokek mē yee both Erok.

28 Ēka obedo gīnī kunōn k'ēlūbkör Yecu pī karē na lac.

15

Athuko mē Jerucalem

1 Jö mökö öya kī ĩ Yudea obino gīnī yo Antiokia nakun pwonyo gīnī utmego nī, “Ka ba ēliröwu kite na pwony ka Muca mitö ködē, un ba itwērö larē.”

2 Man ömīö Paulo ēka Baranaba obedo ka larö köp kī pyem ködgī na tēk. Cē ēyērö Paulo ēka Baranaba kī jö nökenē n'oye gīnī, mē cidhō naka yo Jerucalem both ēkwēna ēka edong pī köp nī.

3 Lwak jö n'oye Kiricito oorogī ēka na gīn tye ka woth ngölö ĩ Poiniki ēka lobo Camaria, gīn okobo kite n'Erok ölökerē gīnī ködē. Emuth ni ömīö utmego kibēc obedo kī yom cwiny.

4 Ī karē n'obino gīnī yo Jerucalem, jö n'oye Kiricito ēka ēkwēna, k'edong obino öjölögī. Baranaba ēka Paulo okobo bothgī gin na kibēc n'Obanga otio ködgī.

5 Cē jö n'oye na tye gīnī ĩ dul k'Eparicayo öya gīnī malö ēka okobo gīnī nī, “Erok myero ēlirgī, ēk ecikgī mē lübö cik ka Muca.”

6 Ēkwēna ēka edong öcökērē gīnī mē larö köp nī.

7 Kinge larö köp pī caa na lac, Petero öya malö cē ötwak ködgī: “Utmegona, un ingeo nī ĩ karē mörö n'opoth angec Obanga obino öyera kī ĩ kinwu, ēk amīi Erok owiny köp mē Emuth na Bēr na yaa kī ĩ dhöga ēka oyee gīnī.

⁸ Obanga, na ngeo cwiny dhanö, onyutho nī ěn oyeogī nakun mīögī Tipo Naleng, kite n'ötīmō ködē i kom onu.

⁹ Ěn ba oketho apokapoka mörö i kin onu ěka gīn, ěntö ěn ömīö cwinygī obedo na leng kī yee.

¹⁰ Cē kobedini dong, pīngö itye ka tēmō unu Obanga nakun iketho unu ayokoth i ngut ělūbkör Yecu na wan onyo kwere onu ba twērö gīnī tingo?

¹¹ Pathī nī kōmanön piēn wan eyee nī onu kibēc ělarē i yoo acēl nōn pī kīca ka Rwothwa Yecu i kite na gīn tye ködē nōn.”

¹² Jö kibēc n'öcökērē öling gīnī alīnga nakun etye ka winyo Baranaba ěka Paulo ka tye ka kobo gīnī köp i kom anyuth mē tango ěka gīn mē aura n'Obanga ötīmō i kin Erok nakun tio ködgī.

¹³ Ĭ karē na gīn otyeko twak, Yakobo ögamö nī, “Utmegona, winya unu.

¹⁴ Cimon okobo both onu kite n'Obanga öcakö nyutho par mērē i kom Erok nakun kwanyö jīi kī kin-gī ěk obed mēgē.

¹⁵ Köp k'edwarpīny örwatērē kī köp na yam ěcöö nī,

¹⁶ “Kinge man an abino dwogo
 ěka agērö öt ka Daudi na yam öredhērē.
 An abino gērö kanya yam öbal ökö,
 ěka abino rōcö na bër.

¹⁷ Ěk jö n'odong örang gīnī Rwoth,
 ěka Erok kibēc n'ecwodogī kī nyīnga,
 man köp ka Rwoth Obanga, na tio jamī nī’

¹⁸ n'ömīö ongere anaka yam cōn.

¹⁹ “Pī manön thamana dong tye nī onu kür ěmīi obed na tēk pī Erok na tye ka lökērē gīnī both Obanga.

²⁰ Nakaka manön, onu myero ěcöö waraga bothgĩ ěka ekob nĩgĩ nĩ myero kür öcam gĩnĩ cem mörö n'etyērö both cal jwogi, kür obed gĩnĩ jö ölyang, kür öcam gĩnĩ ringo leeni n'edēö adēa, ěka kür öcam gĩnĩ remo.

²¹ Pĩen cĩk ka Muca ebedo ka tĩtö ĩ peci kībēc cakērē cön ěka ěkwanö ĩ cinagoga ĩ ceng Cabīt k'Eyuda kībēc."

Waraga both Erok n'oye Yecu

²² Cē ěkwēna ěka edong, kĩ jö kībēc n'oye Kiricito, omoko gĩnĩ mē yērö cwö mörö n'obedo mēgĩ ěk eorgĩ owoth gĩnĩ kĩ Paulo ěka Baranaba yo Antiokia. Gĩn öyērö Yuda (n'ecwodo nĩ Barcaba) ěka Cila, cwö ariö n'onwongo obedo gĩnĩ ětēla ĩ kin utmego.

²³ Man waraga n'eorogĩ kōdē:

Both utmegowa n'obedo Erok n'oye Kiricito na tye ĩ Antiokia, Ciria ěka Cilicia, wan ěkwēna ěka edong n'ebedo utmegowu, emothowu.

²⁴ Wan ewinyo nĩ jö mōkō öya kĩ bothwa kany abonge twēröwa, na tye gĩnĩ ka yelowu kĩ kōp mōkō na rubo thamawu kĩ ngö na gĩn tye ka kobo.

²⁵ Manön ömĩö wan emoko kĩ cwinywa acēl mē yērö cwö mörö ěk eorgĩ bothwu nakun wotho gĩnĩ kanya acēl kĩ nyikoneiwa mē amara Baranaba ěka Paulo,

²⁶ cwö na dong otyeko jalö kwögĩ pĩ nyĩng Rwoth Yecu Kiricito.

²⁷ Pĩ manön wan eoro Yuda ěka Cila mē bino kobo niwu kĩ dhögĩ ngö na wan etye ka cöönö.

28 Nen calö bër both Tipo Naleng ëka wan ëk kür eketh yēc mörö na pëk rwök i komwu na kadhö köp na pîrgi tæk na wan ecö pîny kany:

29 Kür icam unu cem n'ëtyërö both cal jwogi, kür icam unu remo, kür icam unu ringo leeni n'ëdëögî adëa ëka kür itim unu tim më ölyang. Ka igwökërë unu kî kom jami ni, cë ibino unu timö na bër.

Bed unu dong na bër.

30 İ karë n'eorogî, gîn öcakö cîdhö yo Antiokia, kanya gîn ögürö jö n'oye Kiricito kanya acël ëka ëmïögî waraga.

31 İ karë na gîn ökwanö waraga, obedo gînî kî yom cwiny pî köp më cükö cwinygî.

32 Cë Yuda ëka Cila n'onwongo obedo gînî edwarpîny, ötwakö gînî köp na pol më cükö cwinygî ëka më jîngö yeegî.

33 Kinge na dong otyeko gînî karë mörö na nönök, cë jö n'oye ömïögî ödök cen kî gum më kuc both jö n'oorogî.

34 Ëntö Cila öthamö ni bër ën ebed kunön.*

35 Cë Paulo ëka Baranaba odong gînî i Antiokia, kanya gîn kî lwak na pol opwonyo ëka ötitö gînî köp ka Rwoth.

Paulo opokere kî Baranaba

36 Kinge karë mörö na nönök, Paulo okobo both Baranaba ni, “Ërö ëdök cen ëk ecîdh ëlîm utmego kî i peci kibëc na onu ebedo ka titö köp ka Rwoth ië ëk ënën kite na gîn tye ködë.”

37 Baranaba onwongo mitö ni ewoth gînî kî Jon na nyîngë nökenë ecwodo ni Marako,

* 15:34 Baibul nökenë ba ketho gînî tyeng ni.

³⁸ ěntō Paulo ba dōk ōthamō na bër mē woth kōdē pīen obino ōwēkōgī ōkō ī Pampulia ěka ba obino ōmēdērē kōdgī ī tic.

³⁹ Gīn obedo ka larō kōp na gwaü, naka othuno nīgī pokere ōkō. Baranaba owotho kī Marako cē ōkwang gīnī yo Caiprac,

⁴⁰ ěntō Paulo ōyērō Cila cē ōya gīnī ěka utmego ōmīōgī ī cīng Rwoth ěk pī kīca mērē ōgwōkgī.

⁴¹ Ěn owok ī Ciria ěka ī Cilicia nakun jīngō cwiny jō n'oye Kiricito.

16

Timoteo owotho kī Paulo ěka Cila

¹ Paulo dōkī othuno naka yo Derube ěka Licitra, kunōn onwongo tye iē alūbkōr Yecu na nyīngē Timoteo, n'aya mērē onwongo obedo Ayuda ěka dhanō n'oye Yecu, ěntō n'apap mērē obedo dhanō mē Girik.

² Utmego na tye gīnī ī Licitra ěka Ikonio ōtwakō gīnī kōp na bër ī kom Timoteo.

³ Paulo ōmītō nī ewoth kōdē ī woth mērē, cē ěn ōlīrō Timoteo pī Eyuda na tye gīnī kunōn pīen gīn kībēc onwongo ngeo nī apap mērē onwongo obedo dhanō mē Girik.

⁴ Kite na gīn obedo wowotha ī peci na papath, gīn ōmīō jō n'oye Kiricito cīk na yam ěkwēna ěka edong omoko gīnī ī Jerucalem nī ěk ōlūb gīnī.

⁵ Kōmanōn jō n'oye Kiricito ōjīng na tēk ī kom yeegī ěka welgī obedo ka mēdērē na pol nīnō kī nīnō.

Anyuth na Paulo ōnēnō ī Teroa

⁶ Paulo ěka ewodhe owotho gĩnĩ ĩ lobo Perugia ěka Galatia, piēn Tipo Naleng ōgēngōgĩ nĩ kūr ōtīt gĩnĩ kōp k'Obanga ĩ lobo Acia.

⁷ ĩ karē na gĩn othuno ĩ wang lobo mē Micia, gĩn ōtēmō cīdhō yo Bitinia, ěntō Tipo ka Yecu ba oyeo nĩ gĩn ōcīdh kunōn.

⁸ Gĩn dong ōcakō wok ĩ Micia, ěka ōcīdhō gĩnĩ yo Teroa.

⁹ ĩ kiwor Paulo ōnēnō ěcwō mōrō mē Macedonia ĩ gĩn anyutha, n'ocung nakun kwaō ěn nĩ, “Kwang nam ibĩn ĩ Macedonia ěk ĩkōnywa.”

¹⁰ Kinge na Paulo dong ōnēnō gĩn anyutha, wan ěyūbērē piōpiō mē yaa cīdhō yo Macedonia, piēn onwongo ěniang na bēr nĩ Obanga ěnē ocwodowa mē cīdhō tītō kōp mē Emuth na Bēr bothgĩ.

Lōkērē ka Lidia

¹¹ Wan ěcakō kwang kĩ yeya kĩ ĩ Teroa atĩr naka ĩ Camoturake ěka kodiko mērē ethuno ĩ Neapoli.

¹² Kĩ kunōn wan ěcīdhō yo Pilipi ĩ pacō na jō Roma lōō, na ěnē pacō na dit na lōō kĩ ĩ lobo Macedonia. Wan ebodo kunōn pi nĩnō na pol.

¹³ ĩ ceng Cabīt k'Eyuda wan ěcīdhō yōkō ĩ nge wangkac yo lak kulo, kanya wan ěthamō nĩ ětwērō nwongo kany mōrō mē lēga. Wan ebodo pĩny mē twak kĩ mon n'onwongo ōgūrē gĩnĩ kany nōn.

¹⁴ Ngat acēl n'obedo winyo twakwa ěnē dhakō na nyīngē Lidia, n'ōya kĩ ĩ pacō n'ecwodo nĩ Tu-atira. ěn onwongo obedo dhakō na cadhō bōng na kwar na bēcō mē wel ěka na wōrō Obanga. Rwoth ōyabō cwinye ěka obedo ketho cwinye ĩ kōp na Paulo kobo.

15 Ī karē na ěn ěka kī jō mē ödē ebaticagī, ěn öjölōwa yo pacō mērē nakun kobo nī, “Ka un iyeo nī an dong abedo ngat n'oye Rwoth, cē ibin ebed unu ĩ pacōna.” ěn ödīōwa rwök naka ömīō wan eyeo mē woth ködē.

Paulo ěka Cila ĩ buc

16 Ī nīnō mörō acēl na wan onwongo etye ka cīdhō ĩ lēga, wan ěrwaterē kī nyakō mörō n'obedo opii. ěn onwongo tye kī tipo mörō na mīō ěn kobo gīn mörō mē karē mē anyim. ěn onwongo kelo līm na thwōnē both rwodhi mērē kī köp na ěn kobo.

17 Nyakō ni obedo lübō kör Paulo ěka wan kibēc na redo nī, “Cwō ni obedo gīnī etic k'Obanga na Malō Rwök na gīn tye ka kobo niwu kit yoo na myero ĩlarē unu ködē.”

18 ěn obedo ka tīmō nī kōmanōn pī nīnō na pol. Mē ajiki mērē akēmō ömakō Paulo cē öläkērē okobo nī jwök nī, “Aciki ĩ nyīng Yecu Kiricito, donyi ökö kī ĩ kome!” Ī caa nōn cūcūth tipo na rac öya cē öwēkö ěn.

19 ěntō ĩ karē na rwodhi mērē önēnō nī gen mē nwongo līm öya ökö, ömakō gīnī Paulo ěka Cila cē ěywaögī eterogī yo cuk ĩ nyim ělöc.

20 Gīn okelogī ĩ nyim ěngöl-köp cē okobo gīnī nī, “Jō ni obedo Eyuda ěka tye gīnī ka rubo pacōwa

21 nakun pwonyo gīnī kite mökö na cīkwa ba yeo nī wan ěgam onyo ělūbgī, piēn wan ebedō jō Roma.”

22 Cē lwak örībērē gīnī mē lwēny ĩ kom Paulo ěka Cila. ěngöl-köp öcīkö nī ěgōny böng kī komgī ěka epwodgī kī lūth.

23 Kinge na dong etyeko pwodogī rwök, cē eterogī i buc nakun ěcīkō ngat na gwökō buc nī ěk ögwökģi na bër.

24 Ngat na gwökō buc okethogī i öd buc na tye iē ěka etweo tyēn-ģi i kom yen na pěk.

25 Na dong cwök römō dingwor Paulo ěka Cila onwongo tye ģinī i lēga na wero ģinī wer both Obanga, n'emabuc nökēnē thon onwongo tye ka winyogī.

26 Athura thwön oyeyeng mörō oyengo pīny rwök naka thē öt mē buc thon oyengere. Cücüth dholokek kibēc mē öt buc öyabērē ökö, ěka jēgēlē kibēc n'etweo k'emabuc ögöny ģinī ökö.

27 I karē na ngat na gwökō buc ocoo cē önēnō dholokek kibēc mē öt buc thwolo, ěn öwödhö pala abadē mērē ěka onwongo mītō cöbērē kēnē piēn onge nī emabuc ölüü ökö.

28 Ēntō Paulo oredo nī, “Kür iwaniri keni! Wan kibēc eute kany!”

29 Ngat na gwökō buc ocwodo mac, ömwömērē i öt, cē öcīdhö orumo cōngē pīny na kome myēl amyēla i nyim Paulo ěka Cila.

30 Cē ěn dong okelogī yökō ěka openyo nī, “Editena, ngō na myero atīm ěk alarē?”

31 Ģin öcakō gamō nī, “Yee i kom Rwoth Yecu ěka ibino larē, in kī jō mē odi kibēc.”

32 Cē ötwakō ģinī köp ka Rwoth bothe ěka kī jō kibēc na bedo ģinī i ödē.

33 I caa nön mē kiwor ngat na gwökō buc oterogī ěka öcīdhö ölwökō wang retģi, cē cücüth ěn ěka jō mē ödē kibēc ebaticagī.

³⁴ Ngat na gwökö buc okelogi i ödē ēka ömïögi cem. Ēn onwongo opong ki yom cwiny piēn ēn ki jö mē ödē kibēc oyee gini i kom Obanga.

³⁵ I karē na dong piny oru kodiko, ēngöl-köp ooro acikarigi both ngat na gwökö buc ki twērō nakun kobo ni, “Göny unu jö nön öcīdh gini.”

³⁶ Ngat na gwökö buc okobo both Paulo ni, “Ēngöl-köp öcīkō ni, un ki Cila myero ēgönywu ökö. Kobedini dong itwērō unu cīdhö. Apē unu ki kuc.”

³⁷ Ēntō Paulo okobo both acikari ni, “Gin opwodowa i kin lwak na bara ēngölō niwa köp, kadī bed ni wan ebedo jö mē Roma ēka okethowa gini i buc. Cē kobedini gin mītō gönyōwa i müng? Pathi ni kömanön! Mītō gin ki komgi obin ek ögönywa gini.”

³⁸ Acikari ödwökō gini köp nön both ēngöl-köp ēka i karē n'owinyo gini ni Paulo ēka Cila onwongo obedo gini jö mē Roma, gin obedo ki lworō.

³⁹ Cē gin obino öbakö dhögi bothgi ēka ökwanyögi ökö, na kwaögi mē wēkö pacō nön.

⁴⁰ Kinge na Paulo ēka Cila oduonyo gini yökō ki i buc, ēka öcīdhö gini i öt ka Lidia, kanya gin örwatērē ki utmego ēka öcükö cwinygi. Cē gin öcakö cīdhö.

17

Paulo opwonyo i Tecalonika

¹ I karē na gin owok ki Ampipoli ēka Apolonia, obino gini i Tecalonika, kany onwongo cinagoga k'Eyuda tye iē.

² Paulo ödünyö i cinagoga kit n'onwongo ēn marö timö ködē, ēka pi ceng Cabit k'Eyuda adek ēn obedo larö köp ködgi i kom köp na yaa ki i Cöc na Leng.

³ Ēn obedo gönyö köp körë kī körë nakun nyutho nī Meciya myero ölim can ëka ocer kī kin jö n'öthöö. Paulo okobo nī, “Yecu ni na an atye ka titö köp i kome bothwu ënë Meciya.”

⁴ Eyuda mökö n'owinyo oyee cë örübërë gīnī kī Paulo ëka Cila. Pol jö Girik na lworö Obanga ëka kī mon na döngö thon oyee gīnī.

⁵ Ēntö Eyuda mökö onwongo tye gīnī kī nyeko ëka öcakö gīnī cökö jö mökö na kitegī reco kī thë cuk, ögürë gīnī kanya acël ëka öcakö gīnī kelo wöö na rac i pacö. Gīn öcīdhö i öt ka Jacön më rangö Paulo gīn kī Cila, ëk ekelgī yökö both lwak.

⁶ Ēntö i karë na gīn ba onwongogī, öywaö gīnī Jacön ëka utmego mökö nökenë i nyim ëlöc më pacö kī wöö nī, “Jö ni n'obedo gīnī kelo ayela i wi lobo thükül, obino gīnī ködë naka kany,

⁷ ëka Jacön ögamögī parë. Gīn tye gīnī ka türö cīk ka Cija nakun kobo gīnī nī rwoth nökenë tye n'ecwodo nī Yecu.”

⁸ I karë na gīn owinyo köp ni, lwak ëka ëlöc më pacö obedo gīnī kī podho cwiny.

⁹ Cë öcakö gīnī gamö cīlīng kī both Jacön ëka kī jö mökö cë dong ewëkögī öcīdhö.

Paulo ëka Cila öcīdhö gīnī i Berea

¹⁰ Cücüth kiwor nön, jö n'oye ooro gīnī Paulo gīn kī Cila ökö yo Berea. I karë na gīn othuno kunön, öcīdhö gīnī i cinagoga k'Eyuda.

¹¹ Eyuda më Berea onwongo kitegī bëcö löö Eyuda më Tecalonika, piën ögamö gīnī köp n'etero nīgī kī yom cwiny na bër, ëka nīnö kī nīnö gīn onwongo rīpö Cöc na Leng më nēnö ka köp na Paulo tye ka pwonyo tye atir.

¹² Eyuda na pol oyee, ěka cwö na pol kī mon na pīrgī tēk n'engeogī n'obedo jö Girik thon oyee gīnī.

¹³ Ī karē n'Eyuda na bedo ī Tecalonika öniang gīnī nī Paulo tye ka tītö köp k'Obanga ī Berea, gīn thon öcīdhö kunön mē rubo jīī ěka kī cūpögī.

¹⁴ Cē cūcūth jö n'oye otero gīnī Paulo ökö ī dhö nam, ěntö Cila ěka Timoteo odong gīnī ī Berea.

¹⁵ Jö n'otero Paulo okelo gīnī ěn naka ī Atene. Kī kunön gīn odwogo cen kī köp na Paulo öcīkögī ködē yo both Cila ěka Timoteo nī myero gīn öcīdh bothe pīöpīö ka twērē.

Paulo ī Atene

¹⁶ Na Paulo onwongo pod tye ka kürö Timoteo ěka Cila ī Atene, cwinye ocwer rwök mē nēnö nī pacö nön opong kī cal jwogi.

¹⁷ Pī manön, ěn obedo larö köp k'Eyuda ěka jö Girik na lworö Obanga ī cinagoga, ěka kī jö mökö na ěn obedo nwongogī ī thē cuk nīnö kī nīnö.

¹⁸ Ēryökö mökö mē dul k'Epikurea ěka Citoik öcakö gīnī larö köp ködē. Jö nökenē openyo gīnī nī, “Ngö na ngat nī na twak atata mītö kobo kany?” Jö nökenē ögamö nī, “Nen calö ěn mītö twakö köp ī kom obanga mörö na path.” Gīn okobo kömanön pīēn Paulo onwongo tye ka tītö Emuth na Bēr ī kom Yecu ěka cer ka jö n'öthöö.

¹⁹ Cē gīn otero ěn ī nyim athuko mē Areopago, nakun kobo gīnī nīnē nī, “Wan ěmītö ngeeno kit pwony na nyen na in itye ka pwonyo.

²⁰ In itye ka kelo kit pwony mökö na papath ī ithwa, ěka wan ěmītö nīang ī tyēnē.”

21 Ī karē nōn jō mē Atene kī wele na bedo kunōn onwongo balō karēgi mē twakō ēka winyo kōp mōrō na nyen.

22 Paulo ōya malō cē ocung ī nyim athuko mē Areopago ēka okobo nī, “Un jō mē Atene, an anēnō nī ī yodhi kibēc ibedo unu edini rwōk.

23 Pīen ka an atye ka wowotha nakun aripō gin na un iwōrō, anwongo keno tyēr n'ēcōō nī, ‘Both obanga na ba ngere.’ Dong gin na un iwōrō na ba ingeo unu ēnē an abino mē titō niwu.

24 “Obanga n'ocweo wi lobo kī jami kibēc na tye iē, ēnē Rwoth mē polo kī lobo ēka ēn ba bedo ī udi n'ēgērō kī cing jō.

25 Ēka ēn ba mitō nī etii nīnē gin mōrō n'ēyübō ayūba kī cing dhanō, calō ēn onwongo mitō gin mōrō, pīen ēn kikome ēnē mīō kwō, yweo, ēka gin na kibēc.

26 Ēn ocweo rok kibēc mē wi lobo kī kom dhanō acēl, ēk obed gīnī ī wi lobo thūkūl. Ēn ōyübō karē ēka kabedo na myero gīn ōkwō iē.

27 Obanga ōtīmō kōmanōn ēk dhanō ōrangē, ēka onwong ēn, othun bothe kadī bed nī ēn ba bor kī both ngat acēlacēl kī kin onu.

28 Pī ēn, wan ēkwō ī ēn, ewotho ī ēn, ebedo ī ēn, kite na jō mōkō thon ōcōō gīnī kī kin ēcōcwu nī, ‘Wan thon ebedo ēthīnē.’

29 “Pī manōn, kite na onu ebedo ēthīn k'Obanga, onu kūr dōk ētham nī Obanga cal kī gol onyo ryal onyo kidi onyo cal mōrō n'ēyübō kī dīrū ēka kī thama ka dhanō.

30 Obanga yam ba ōparō pī dhanō ī karē mē kwia pīny, ēntō kobedini ēn dong ōcīkō nī jō mē kabedo kibēc myero ongut gīnī pī balgi,

³¹ piën ěn dong oketho nĭnō n'ebino ngölō kĭ köp both jō kibēc mē wi lobo kĭ köp atĭr nakun dong öyērō ngat na myero öngöl köp. Ēn thon omoko caden both jō kibēc, kĭ cero Yecu kĭ kin jō n'öthöō.”

³² Ĭ karē na gĭn owinyo köp ĩ kom cer ka jō n'öthöō, jō mökö öcakö nywarö ěn, ěntö jō nökenē okobo gĭnĭ nĭ, “Wan ěmĭtö winyo köp nĭ dökĭ ĩ ceng nökenē.”

³³ Ēka Paulo öya cē öwēkö athuko.

³⁴ Jō mökö na nönök örĭbērē ködē ěka ödökö gĭnĭ jō n'oye. Ĭ kin-gĭ onwongo tye ĩē Dionicio dhanö mē Areopago ěka dhakö mörö na nyĭngē Damaric, kĭ jō nökenē na pol.

18

Paulo ĩ Korinti

¹ Kinge manön Paulo öya kĭ ĩ Atene ěka öcĭdhö yo Korinti.

² Ēka ěn onwongo Ayuda mörö na nyĭngē Akwila, n'ěnywölö ĩ lobo Ponto, na pod onwongo odwogo kĭ ĩ lobo Itali gĭn kĭ dhakö mērē Piricila. Piën Kalaudio ömĭö twērö nĭ Eyuda öya gĭnĭ ökö kĭ ĩ Roma. Cē Paulo öcĭdhö mē ĩmögĭ

³ ěka obedo bothgĭ. Ēn onwongo obedo atic kēma calö gĭn ěka otio kanya acēl ködgĭ.

⁴ Ĭ ceng Cabĭt k'Eyuda kibēc ěn obedo larö köp ĩ cinagoga mē tēmö lökö thama k'Eyuda ěka jō Girik.

⁵ Ĭ karē na Cila ěka Timoteo obino gĭnĭ kĭ ĩ Macedonia, Paulo ömĭö karē mērē kibēc mē tĭtö köp k'Obanga nakun mĭö caden both Eyuda nĭ Yecu ěnē onwongo obedo Meciya.

⁶ Ēntō ī karē n'Eyuda opyem gīnī kī Paulo ēka öcakö yanyö ēn, cē ēn öcakö tēngö böng kome nakun kobo bothgī nī, “Remowu obed ī wiwu! An gira balna mörö ope. Cakērē tin cīdh kōdē anyim, an abino cīdhö both Erok.”

⁷ Cē Paulo öya öcīdhö yo pacö k'ēcwö mörö na nyīngē Tito Yucito, Arok na wörö Obanga na ödē cwöcwök kī cinagoga.

⁸ Kiricipac, atēla na löö cinagoga ēka kī jö mē ödē kibēc oyee gīnī Rwoth, cē jö na pol mē Korinti n'owinyo gīnī ēn, oyee ēka ebaticagī.

⁹ Ī nīnō mörö acēl ī kiwor, Rwoth ötwak kī Paulo ī anyuth ēka okobo nīnē nī, “Kür ibed kī lworö, ēntö bed ka twak, kür ilīng.

¹⁰ Piēn an atye kanya acēl kodi, ēka ngat mörö ope na bino tīmō gīn mörö na rac ī komi, piēn an atye kī jö na pol ī pacö nī.”

¹¹ Cē Paulo obedo kunön mwaka acēl kī dwethe abicēl, nakun pwonyogī kī köp k'Obanga.

¹² Ī karē na Galio obedo alöc mē lobo Akaya, Eyuda mökö öcökērē gīnī kanya acēl cē ömakö gīnī Paulo, ēka etero ēn ī nyim angöl-köp mē apida.

¹³ Gīn okobo nī, “Ēcwö nī tye ka neeno jīi mē wörö Obanga ī yoo na ba rwatērē kī cīkwa.”

¹⁴ Ēntō ī caa n'onwongo Paulo dong cwök twak, Galio okobo both Eyuda nī, “Winy unu Eyuda, ka onwongo koko nī ocung ī kom tīm mörö na rac onyo bal mörö na rac, onwongo bedo na bēn an mē winyo kokowu.

¹⁵ Ēntō kit na calö obedo peny na makö köp onyo nyīng mökö na dök ī kom cīk na mewu, un kikomwu inēn unu kit mē cobo. An ba abino bedo angöl-köp ī kom köp na calö koth manön.”

16 Cē ěn ȳryēmȳgĩ ȳkȳ kĩ ĩ nyim pido.

17 Ēka gĩn kībēc ȳlȳkērē ĩ kom Cocitene, atēla mē cinagoga, cē ȳcakȳ gĩnĩ pwodo ěn ĩ nyim pido. Ēntȳ Galio ba oketho cwinye ĩē.

Paulo ȳdȳk cen ĩ Antiokia mē Ciria

18 Ēka kinge Paulo obedo ĩ Korinti pĩ karē mȳrȳ na nȳnȳk, cē ȳwēkȳ utmego ēka ȳkwang kĩ mel mē cĩdhȳ ĩ lobo Ciria. Ēn ȳnywakȳ gĩnĩ yoo kanya acēl kĩ Piricila ēka Akwila. Na pod bara ȳcakȳ woth, Paulo ȳlyēlȳ wie kĩ ĩ Cenikeria, piēn onwongo okwongo kwong.

19 ĩ karē na gĩn othuno ĩ Epeco, Paulo ȳwēkȳ Piri-cila ēka Akwila kunȳn, ěntȳ ěn ȳcĩdhȳ ĩ cinagoga mē larȳ kȳp kanya acēl k'Eyuda.

20 ĩ karē na gĩn openyo ěn nĩ obed bothgĩ pĩ karē mȳrȳ, ěntȳ ěn obino ȳkwērȳ ȳkȳ.

21 Ēntȳ ĩ caa na ěn tye ka yaa ȳcĩkērē nĩ, “An abino dwogo cen bothwu ka Obanga ȳmĩtȳ.” Cē ȳcakȳ kwang kĩ mel nakun yaa kĩ ĩ Epeco.

22 ĩ karē na mel othuno ĩ Cecaria, Paulo ȳcĩdhȳ yo Jerucalem mē motho jȳ n'oye Kiricito ēka ȳcakȳ dȳk cen yo Antiokia.

23 Kinge tero karē mȳrȳ ĩ Antiokia, Paulo ȳdȳk cen nakun wok kĩ ĩ Galatia ēka Perugia nakun jĩngȳ cwiny ēlȳbkȳr Yecu.

Apolo opwonyo ĩ Epeco

24 ĩ karē nȳn Ayuda mȳrȳ na nyĩngē Apolo, n'obedo dhanȳ mē Alegijandaria obino yo Epeco. Ēn onwongo obedo ēcwȳ n'ȳkwanȳ rwȳk, na tye kĩ ngec na thuth ĩ kom Cȳc na Leng.

²⁵ Ēn onwongo epwonyo i yoo ka Rwoth, cē obedo twak kī tēkō ēka opwonyo kōp i kom Yecu atir kadī bed nī ēn onwongo ngeo kōp i kom batica ka Jon kēkēn.

²⁶ Ēn öcakō twak kī tēk cwiny i cinagoga. Ī karē na Piricila ēka Akwila owinyo gīnī kōp na ēn twakō, gīn ocwodo ēn yo pacōgī cē ömīö ēn öñiang i yoo k'Obanga na bër rwök.

²⁷ Ī karē n'Apolo onwongo mītō cīdhö yo lobo Akaya, utmego ödiö cwinye ēka öcöo gīnī waraga both ëlūbkör Yecu ek öjöl gīnī ēn. Ī karē na ēn othuno kunön, ēn obino obedo mē köny na thwönē both jö n'onwongo oye gīnī pī kīca k'Obanga.

²⁸ Ēn obino ölöö thama k'Eyuda atir i nyim lwak nakun nyutho kī i kom Cöc na Leng nī Yecu onwongo obedo Meciya.

19

Paulo i Epeco

¹ Ī karē n'Apolo onwongo tye i Korinti, Paulo owok i yoo na tye i dyere lobo ēka othuno i Epeco. Ēn onwongo ëlūbkör Yecu mökö kunön

² ēka openyogī nī, “Un yam inwongo unu Tipo Naleng i karē na un iyee Kiricito?”

Gīn ögamö nī, “Pe, wan bara ewinyo nī Tipo Naleng thon tye.”

³ Cē Paulo openyogī nī, “Koth batica mēnē na un inwongo?”

Gīn ögamö nī, “Batica ka Jon.”

⁴ Paulo ögamö nī, “Batica ka Jon onwongo obedo batica mē ngut. Ēn okobo both jīī mē yee ī kom ngat na tye ka bino kī kōrē, na manōn ēnē Yecu.”

⁵ Ī karē na gīn owinyo köp nī, cē ebaticagī ī nyīng Rwoth Yecu.

⁶ Ī karē na Paulo oketho cīngē ī komgī, Tipo Naleng obino ī komgī cē gīn öcakö twakö lēb na papath ēka dwaropīny.

⁷ Wel cwö kibēc onwongo römö apar ariö.

⁸ Paulo ödönyö ī cinagoga ēka obedo twak kī tēk cwiny pī dwethe adek, nakun larö köp ēka ywaö thamagī ī kom ker k'Obanga.

⁹ Ēntö jö mökö na ba yee n'odhing öcakö gīnī twakö köp na reco ī kom yoo ka Kiricito ī nyim lwak, cē Paulo öwëkögī ēka öcīdhö k'ëlübkör Yecu. Ēn obedo ka larö köp ködgī nīnō kī nīnō ī öt kwan ka Tairana.

¹⁰ Man obedo tīmērē pī mwaka ariö, èk Eyuda ēka jö Girik kibēc na bedo gīnī ī lobo Acia owiny gīnī köp ka Rwoth.

Awope ka Cekewa

¹¹ Obanga otio tango na döngö kī ī cīng Paulo,

¹² naka thon atame cīng onyo böng n'ogudo ēn, onwongo etero both etwoe cē twogī cang ökö ēka tipa na reco thon yaa wëkögī.

¹³ Eyuda mökö n'onwongo rimo pīny nakun ryēmö gīnī tipa na reco kī ī kom jīī, ötēmö gīnī tic kī nyīng Yecu mē ryēmö cen kī kom jö na cen ömakögī nakun kobo gīnī nī, “An aciköwu ī nyīng Rwoth Yecu, na Paulo pwonyo pīrē, mē donyo yökö kī ī kome!”

14 Awope ka Cekewa abirō, n'onwongo obedo alamdhök na dit k'Eyuda, onwongo thon timō gini nī kōmanōn.

15 Ēntō i ninō mörō acēl tipo na rac ōgamō nigī nī, “An angeo Yecu, ēka thon an angeo Paulo, ěntō un ibedo unu jō mēnē?”

16 Cē ěcwō n'onwongo tipo na rac tye i kome opye i komgi ēka ōlōōgi ōkō. Ēn ōlwēnyō kōdgi ēka ōmiōgi ōngwēcō yōkō kī i ōt kotula nakun remo cwer kī i komgi.

17 I karē na köp ni owinyere both Eyuda ēka jō Girik na bedo gini i Epeco, lworō ōcakō makōgi rwök ēka nyīng Rwoth Yecu ěwörō i rwōm na malō.

18 Jō na pol n'oye obino gini nakun tuco kanyalēr tim mōkō na rac na gin obedo ka timō.

19 Jō na popol n'onwongo obedo gini ejwogi okelo gini bukegi mē thyeth kanya acēl ēka ěwangōgi i nyim lwak. I karē na gin ōribō wel mē buke, cē enwongo rōmō wel ciling na nyīng elip pyer abic.

20 I kit yoo ni, köp ka Rwoth ōmēdērē ēka ōdōngō kī tēkō.

21 Kinge na köp ni kibēc ōtimērē ōkō, Paulo omoko thama mērē mē cidhō yo Jerucalem nakun wok kī i Macedonia ēka Akaya. Ēn okobo nī, “Kinge na an abedo kunōn, an thon myero alim Roma.”

22 Ēn ooro Timoteo ēka Eracito, cwō ariō n'onwongo kōnyō ěn mē tio tic ka Rwoth yo Macedonia, nakun ěn dong mē bedo i lobo Acia pī karē mörō na nōnōk.

Arubaruba n'ōtimērē i Epeco

23 Ī karē nōn ayela na thwōnē öcakērē ĩ kom Yoo ka Kiricito.

24 Ēcwō mörō na nyīngē Demeterio athedh ryal, ěn thedho ryal yübō kī cal jwök na dhakō na nyīngē Atemi cē kelo kī līm na thwōnē both ēdirū tic cīng.

25 Ēn ocwodogī kanya acēl kī jō nökēnē na tio koth tic acēl nōn cē okobo bothgī nī, “Un cwō, ingeo unu nī lönyōwa yaa kī kom tic nī.

26 Kobedi dong un ĩnēnō ēka iwinyo unu nī Paulo mörō nī tye ka neeno jīī ēka tye ka mīō jō na pol rwenyo ökö kī ĩ Epeco kany ēka rwök mērē ĩ lobo mē Acia thükül. Ēn tye ka kobo nī obanga na dhanō öyübō ayüba ba obedo obanga kikokome.

27 Pathī dōkī cath kēkēn ēnē tye na rac, ěntō naka thon öt wörō obanga na pīrē tēk mē Atemi bino bedo gin mörō na köny mērē ope, ēka obanga na dhakō n'ēwörō ĩ lobo Acia ēka ĩ wi lobo thükül ebino kwanyō dheo mērē ökö.”

28 Ī karē na gīn owinyo köp nī, akēmō ömakögī ēka öcakō gīnī redo nī, “Atemi ka jō Epeco dit rwök!”

29 Cē arubaruba na thwōnē örömō ĩ pacō ökö. Jīī ömakō Gayo ēka Aricitako mē Macedonia na yam wotho gīnī kī Paulo kanya acēl, ēka gīn kibēc ömwömērē kī cwiny acēl ĩ öt tuko.

30 Paulo ömitō dönyō ĩ kin lwak ěntō ēlūbkör Yecu öjükō ěn ökö.

31 Edite mökö thon mē lobo Acia, nyikonei ka Paulo, ooro gīnī köp nī kür ötēm mē dönyō ĩ öt tuko.

32 Athuko obedo k'arubaruba, jō mökö onwongo wöō gīnī ĩ kom gin acēl, jō mökö ĩ kom gin nökēnē. Pol jīī ba ongeō gīnī thon ngō n'onwongo gīn tye ĩē kany nōn.

³³ Eyuda mōkō othwaro gīnī Alegijanda anyim ēka jō mōkō kī kin lwak oredo gīnī nakun ekobo nī ēn okob ngō na tye ka tīmērē. Alegijanda öjūkōgī kī cīngē nakun mītō pido mērē i nyim jīi.

³⁴ Ēntō i karē na gīn ōñiang nī ēn onwongo obedo Ayuda, lwak kibēc oredo kī dwōn acēl pī caa na rōmō ariō nī, “Atemi ka jō Epeco dit rwök!”

³⁵ Kinge, karan mē pacō öjūkō lwak ēk öling gīnī cē okobo nī, “Un jō mē Epeco, nga na ba ngeo kī wi lobo nī pacō mē Epeco ēnē gwōkō öt wörō Atemi na dit rwök, ēka kī cal mērē na yam opodho kī wi polo?”

³⁶ Pī manōn, kite na pyem mörō ope i köp ni, un dong myero ibed unu moth, kür itīm unu gīn mörō k'abünyē.

³⁷ Un ikelo cwō ni kany, ba öyakō gīnī gīn mörō kī öt wörō jwök onyo yanyō obanga onu na dhakō.

³⁸ Ka cē Demeterio ēka ēdirū tic cīng ewodhe tye gīnī kī köp mē adoth i kom ngat mörō, öt pido tye n'öyabērē ēka ēlōc thon tye. Myero gīn oter i pido.

³⁹ Ka tye köp nōkēnē na un imītō kelo, manōn myero etyeki i athuko mē cīk.

⁴⁰ Kit na tye kōdē, pēkō twērō podho i kom onu pī arubaruba n'ötīmērē tin. Pī köp nōn onu ba ētwērō nyutho tyēn köp mörō mē wōō n'ötīmērē.”

⁴¹ Kinge na dong ötwakō köp ni, ēn ökēthō athuko ökö.

20

Paulo öcīdhō yo Macedonia ēka i lobo Grecia

¹ 28Ī karē na dong wöö othum, Paulo ocwodo elübkör Yecu bothe, kinge cükö cwinygī ēka moth-ogī, cē öcīdhö yo Macedonia.

² Ēn obedo ka woth ī lobo nōn nakun cükö cwiny jūi kī köp na pol, ēka kinge obino othuno ī lobo Grecia

³ kanya ěn obedo iē pī dwethe adek. Ēn onwongo tye ka yübērē mē kwang kī mel mē cīdhö yo Ciria. Ī karē na ěn ongeō nī Eyuda öyübö gīnī köp ī kome, cē Paulo ölökö thama mērē mē dök cen nakun wok kī ī Macedonia.

⁴ Ēn owotho kanya acēl kī Copater wod ka Piro mē Berea, Aricitako ēka Cekondo mē Tecalonika, Gayo mē Derube ēka Timoteo, kanya acēl kī Tukiko ēka Tropimo mē lobo Acia.

⁵ Jö nī öcīdhö anyim ēka öküröwa gīnī ī Teroa.

⁶ Ēntö wan ěkwang kī ī Pilipi kinge Kwer mē Ogati na Thöbī ope iē ēka kinge nīnō abic ethuno bothgī ī Teroa, kanya wan ebodo iē pī nīnō abirö.

Ecerö Yutiko kī ī thöö

⁷ Ī nīnō mē acēl mē cabīt,* wan ěcökērē kanya acēl mē poko ī ogati. Paulo obedo twak kī jūi, pīēn onwongo dong mītö cīdhö ökö kodiko mērē, cē ěn obedo twak naka dingwor.

⁸ Tara na pol onwongo tye ka lyēl ī öt na malö na wan ěcökērē iē.

⁹ Na Paulo onwongo mēdērē amēda kī twak, athīn awobi na nyīngē Yutiko onwongo obedo ī derica cē nīnō ömakö wangē rwök ēka opodho pīny kī ī derica mē öt mē adek na malö, cē etingo ěn na dong öthöö.

* **20:7** Nīnō mē acēl mē cabīt obedo ceng cabīt kite n'Eyuda kwanö kī nīnō ködē.

10 Ēntö Paulo oidho pīny cē oryebere i kom awobi nōn, ēka öthünö cē öcakö kobo nī, “Kür ipar unu, ēn pod kwö.”

11 Cē Paulo öidhö ödök i öt na malö, opoko i ogati ēka öcamö gīnī kanya acēl. Paulo ömädärē kī twak naka pīny oru cē öcakö cidhö.

12 Jīi otero awobi nōn na kwö yo pacö ēka na cwinygī yom rwök.

Paulo örwatärē k'edong mē Epeco

13 Wan ecidhö anyim kī mel cē ekwang naka i Acco, kanya onwongo wan ebino mē kwanyö Paulo kī iē. Ēn onwongo öyübärē mē woth kī tyenē yo kunön.

14 I karē na ēn oromo ködwa i Acco, ekwanyö ēn kī mel cē wan ecidhö ködē kanya acēl naka yo Mitilene.

15 Wan ecakö kwang kī kunön ēka kodiko mērē ethuno kany mörö n'opimere kī Kioc. Kinge nīnō nōn wan engölö naka yo cula nam mē Camoc ēka kinge nīnō acēl wan ethuno i Mileto.

16 Paulo onwongo omoko thama mērē mē kwang kalö Epeco akala, ek kür ēbal caa i lobo Acia, piēn onwongo mitö cidhö piöpiö ek ka twärē ebed i Jerucalem i nīnō mē Pentekot.

17 Ēntö i karē na wan ethuno i Mileto, Paulo ooro köp yo Epeco mē cwodo edong ka jö n'oye Kiricito ek obin gīnī bothe.

18 I karē na gīn othuno, ēn okobo nīgī nī, “Un ingeo unu kite na an akwö ködē i kinwu, cakärē i nīnō mē acēl na an abino ködē i lobo Acia.

¹⁹ An atio both Rwoth kī mwolo na dit rwök ēka kī pii wanga, kadī bed onwongo atye ī atēmatēma na rac n'Eyuda öyübö gīnī ī koma.

²⁰ Un ingeo nī an ba abedo kī lworō mē tītō niwu köp mörō na twērō könyōwu, ěntō an apwonyowu ī kin lwak ēka ī öt kī öt.

²¹ An abedo kobo köp n'atīr both Eyuda ēka both jō Girik nī myero ongut gīnī kī kom bal cē ölökerē gīnī both Obanga ēka obed gīnī kī yee ī kom Rwothwa Yecu.

²² “Kobedini dong an atye ka cīdhö yo Jerucalem nakun abedo amabuc ka Tipo Naleng, na ba angeo ngō na bino tīmērē ī koma kī kunōn.

²³ Gin na an angeo kēkēn ěnē nī Tipo Naleng öcika nī ī pacō kibēc, buc ēka pēkö tye ka kemo koma.

²⁴ ěntō kwōna anēnō calō gin mörō na köny mērē ope kī botha, thwara ka atio ködē mē tyeko tic na Rwoth Yecu ömīa—tic mē mīö caden mē Emuth na Bēr mē kīca k'Obanga.

²⁵ “Kobedini dong an angeo nī ngat mörō ope kī kin jō na an abedo tītō köp mē Ker k'Obanga bothgī na dök bino nēnōna.

²⁶ Pī manōn, an akobo bothwu tin nī, ka kwō ka ngat mörō kī ī kinwu bino rwenyo, remo mērē ope ī wia.

²⁷ Pīen ba abedo kī lworō mē tītō niwu gin na kibēc n'Obanga mītō nī inge unu.

²⁸ Gwökērē unu kenwu ēka kī jō kibēc na Tipo Naleng okethowu mē gwökögī. Bed unu ěkwath ka jō k'Obanga n'oye Kiricito na ěn öwīlō kī remo ka Kiricito kikome.

²⁹ Angeo nī, ka dong ayaa ökö, orudi na ger bino bino ī kinwu ēka ba bino wēkö rom.

³⁰ Naka thon jö mökö kī kinwu bino gīnī yaa mē lökö köp n'atir ökö ök öywa elübkör Yecu i körgi.

³¹ Pī manön gwökērē unu! Po unu nī onwongo abedo coko ngat acēlacēl kī i kinwu na ba aling pī mwaka adek kiwor ēka kiceng, nakun akok kī pii wanga.

³² “Kobedini dong an amīöwu i cing Obanga ēka kī köp mē kīca mērē na twērö miö idöngö unu, ēka bino miöwu inwongo gin na en öyübö mē miö both jö kibēc na en ölönyögi.

³³ An ba abedo kī miti i kom ryal, gol onyo böngü ka ngat mörö.

³⁴ Un kī komwu ingeo unu nī an anwongo gin na kibēc na mītērē botha ēka both jö na an atio ködgi kī tic mē cinga.

³⁵ I kom tic kibēc na an dong atio, anyutho niwu nī, kī tic na tēk myero ökōny jö na görü, nakun epo i kom köp na Rwoth Yecu kī kome okobo nī: ‘Gum na thwönē tye i miö na löö gamö.’ ”

³⁶ I karē na dong otyeko kobo köp nön, en orumo cöngē piny ködgi kibēc ēka ölēgö.

³⁷ Gin kibēc okok kī pii wang-gi, nakun thünö gini ngut Paulo ēka emotho en kī moth mē mar.

³⁸ Gin n'ocwero cwinygi rwök enē köp na en okobo nī gin ba dök bino nönö wangē. Cē ökwangö gini en i mel.

21

Woth ka Paulo yo Jerucalem

¹ Kinge na dong epokere ködgi, wan ēcakö kwang kī mel atir mē cidhö naka i Koc. Kodiko mērē wan

ēcīdhō naka i Rodec, ēka ēya kī kunōn ēcīdhō naka i Patara.

² I karē na wan enwongo mel na cīdhō yo Poiniki, ēcakō dōnyō iē ēka ēmēdērē kī wothwa.

³ I karē na wan ēnēnō cula nam mē Caiprac ewok kī kukwap mērē, ēka ēkwang naka i lobo Ćiria. Wan ethuno i Turo, kanya myero ēkwany yēc ökō kī i mel.

⁴ I karē na wan etye kunōn enwongo ēlūbkör Yecu, ebedo bothgī pī nīnō abīrō. Tipo Naleng ōmīōgī ōjūkō Paulo nī kūr ōcīdh yo Jerucalem.

⁵ Ēntō i karē na nīnōwa örōmō mē yaa, wan edwogo i mel. Ēlūbkör Yecu kībēc mēd kī mon ēka ēthīnō owotho kōdwa mē yaa kī i pacō mē cīdhō i dhō nam ēka kī kunōn erumo cōngwa mē lēga.

⁶ Kinge mothogī, wan ēcakō dōnyō i mel, ēka gīn ōdök cen yo pacō.

⁷ Wan ēmēdērē kī wothwa mē yaa kī i Turo, cē ethuno i Potolemai ēka emocho utmego cē ebedo kōdgī pī nīnō acēl.

⁸ Kodiko mērē na wan eyaa, ēcīdhō ethuno i Cecaria ēka ebedo i ōt ka Pilipo atīt Emuth na Bēr na yam ēn ngat acēl i kin jō abīrō.*

⁹ Ēn onwongo tye k'anyira mērē angwēn na bara ēnyōmōgī na gīn obedo edwarpīny.

¹⁰ I karē na wan ebedo kunōn pī nīnō mōrō na popol, adwarpīny na nyīngē Agabu obino n'ōya kī i Yudea.

¹¹ Ēn obino yo bothwa, cē ōkwanyō del mē wang pyēr Paulo, otweo kī cīngē ēka tyēnē cē okobo nī,

* **21:8** Dhanō acēl i kin jō abīrō n'onwongo ēyērō na calō akōny tic i Jerucalem.

“Tipo Naleng okobo nī, ‘Man enē kite n'Eyuda na tye i Jerucalem bino tweno won del ni ēka ebino miō en i cīng Erok.’ ”

¹² Ī karē na wan ewinyo köp ni, wan kanya acēl kī jō na kunōn ēkwaō Paulo nī, “Kūr öcīdh yo Jerucalem.”

¹³ Cē Paulo ögamō nī, “Pīngö ikok ēka ibalō unu cwinya? An ayūbara pathī pī tweco kēkēn entō naka thon mē thōō i Jerucalem pī nyīng Rwoth Yecu.”

¹⁴ Ī karē na en ba oyeo thamawa, wan ēcakō wēkö en nakun ekobo nī, “Ēk gin na Rwoth mitō ocobere.”

¹⁵ Kinge nīnō nōn gīnī, wan ēcakō yübērē mē cīdhō yo Jerucalem.

¹⁶ Ēlūbkör Yecu mōkö n'öya gīnī kī i Cecaria owotho ködwa naka i pacō ka Munacon, kanya myero wan ebed iē. En onwongo obedo dhanō mē Caiprac na yam cōn öcakō bedo alūbkör Yecu.

Paulo othuno i Jerucalem

¹⁷ Ī karē na wan ethuno i Jerucalem, utmego öjölōwa gīnī kī yom cwiny.

¹⁸ Kodiko mērē Paulo öcīdhō ködwa both Yakobo, ēka edong kibēc onwongo tye gīnī.

¹⁹ Kinge mothogī, cē en okobo bothgī körē kī körē tic n'Obanga otio na pol i dhō tic mērē i kin Erok.

²⁰ Ī karē na gīn owinyo köp ni, gīn öpakō Obanga. Cē okobo gīnī both Paulo nī, “Ömīnwa, in inēn, Eyuda elip adi na dong oye gīnī, ēka gīn kibēc lübō cīk ka Muca rwök.

²¹ Ēniangögī nī in ipwonyo Eyuda kibēc na bedo gīnī i kin Erok nī ek öwēk gīnī lübō cīk ka Muca ökö,

nakun ikobo nīgī nī kür ölir ēthīnōgī onyo ölüb gīnī cīkwa.

²² Ngō na myero wan ētīm? Gīn bino winyo nī in ibino.

²³ Cē dong tīm gin na wan ekobo nini. Wan etye kī cwō angwēn kany na dong okwongere gīnī ökō.

²⁴ Woth kī jō nōn ēka ilonyiri kanya acēl kōdgi, cē icūl līm na mītērē, ēk ölyēl gīnī wigī ökō. Cē jō kibēc bino ngeeno nī kōp n'onwongo ebēdo ka twakō ī komi obēdo twodo, ēntō in kīkomi itye ka gwökō cīk.

²⁵ Ēntō pī Erok n'oye, wan etyeko cōönō waraga bothgī kī kōp na wan emoko nī, kür öcam gīnī cem n'etyērō both cal jwogi, kür öcam gīnī remo, kür öcam gīnī ringo leeni n'ēdēō adēa ēka ökwēr gīnī tīm ölyang ökō."

²⁶ Kodiko mērē Paulo otero jō nōn ēka ölönyērē kanya acēl kōdgi. Cē öcīdhō gīnī ī öt k'Obanga mē mīō ngec ī kom nīnō dwe na nīnō mē lönyērē bino jik iē ēka mīc ebino mīō pī ngat acēlacēl.

Ēmakō Paulo

²⁷ Ī karē na nīnō abīrō mē lönyērēgī dong cwök thum, Eyuda mōkō n'ōya gīnī kī ī lobo Acia önēnō gīnī Paulo kī ī öt k'Obanga. Gīn orubo lwak kibēc ēka ömakō gīnī ēn,

²⁸ nakun redo gīnī na tēk nī, "Un jō mē Icarael, kōnywa unu! Man ēnē ēcwō na tye ka pwonyo jīi na rac ī kabēdo kibēc, ī kom jō na mēwa, cīk na mēwa, naka kabēdo ni. Ēka na dong löō kibēc ēn okelo jō Girik ī öt k'Obanga, cē öpyēdō kabēdo na leng ni."

²⁹ Gīn okobo nī kōman pīēn gīn onwongo önēnō Tropimo n'obēdo dhanō mē Epeco na tye kanya

acēl kī Paulo ī pacō, ēka ōthamō nī onyo Paulo ēnē okelo ēn ī ōt k'Obanga.

³⁰ Ī pacō kibēc orubere ēka jīi obino gīnī kī ngwēc kanya acēl ēka ēmakō Paulo cē ōywaō gīnī ēn kī ī ōt k'Obanga, cūcūth oloro gīnī dholokek ōkō.

³¹ Na gīn dong onwongo mītō neko ēn, kōp othuno both adit acikari nī pacō mē Jerucalem kibēc onwongo tye ka rubere.

³² Ēn ōcakō kwanyō edite cūcūth ēka acikari cē ōngwēcō kōdgī yo both lwak. Ī karē na lwak ōnēnō gīnī adit ēka acikari mērē, gīn ōwēkō pwodo Paulo ōkō.

³³ Adit acikari obino ēka ōmakō ēn, cē ōmīō twērō nī etwe ēn kī jēgēlē ariō. Cē openyo lwak nī, “Nga ēnōn, ēka ōbalō ngō?”

³⁴ Jō mōkō kī kin lwak oredo gīnī nakun kōpgī ba rwatērē, jō nōkēnē kobo man ēka jō nōkēnē kobo gin na path. Kinge n'adit acikari ba ōniang ī kom kōp kikome pī wōō n'obedo na thwōnē, ōmīō twērō nī ēk eter Paulo ī laī.

³⁵ Ī karē na Paulo othuno mē idhō malō, gero ka lwak ōmēdērē rwōk naka acikari otingo ēn atinga ī wi baagi.

³⁶ Lwak n'obedo ka lūbōgī ōmēdērē gīnī kī wōō nakun redo gīnī nī, “Nek ēn ōkō!”

Paulo opido ī nyim lwak

³⁷ Ī karē n'onwongo acikari dong cwōk dōnyō kī Paulo ī laī, Paulo openyo adit acikari nī, “Atwērō twak kodi?”

Ēn ōgamō nī, “In ingeo lēb Girik?”

³⁸ Pathī in ēnē dhanō mē Ejip na yam ōcakō jēm ēka otero enek elip angwēn yōkō ī thīm?”

³⁹ Paulo ögamö nī, “An abedo Ayuda, dhanö mē Taruco i lobo Cilicia, anywöli mē pacö na pīrē tēk rwök. Öma! Akwai imia atwak ki lwak.”

⁴⁰ Adit acikari oyeo ēka Paulo öcakö cung malö cē öjükö lwak ki cingē. I karē na gīn kibēc dong öling, ēn öcakö twak ködgī i lēb Iburu.

22

¹ “Utmegona ēka jö ka bebena, winy unu pido na an akelo bothwu.”

² I karē na gīn owinyo ka ēn tye ka twak ködgī i lēb Iburu, gīn öcakö ling moth.

Cē Paulo okobo nī,

³ “An abedo Ayuda, ēnywöla i Taruco na tye i Cilicia, entö adöngö i pacö ni, apwonyna obedo Gamaliel. An epwonya rwök i kom cik ka kwaröwa. An abedo ki cwiny mē wörö Obanga kite na un thon itye unu ködē tin.

⁴ An abedo yelo elübkör Yoo ni naka inekogī, ēka tweo cwö ki mon i buc.

⁵ Alamdhök na Dit ēka jö kibēc na bedo i öd okiko obedo gīnī caden-na. An thon agamö waraga ki bothgī mē cidhö yo both utmegogī na tye i Damaciko, ēka acidhö yo kunön mē kelo jö ni na calö emabuc yo Jerucalem ek emiigi pwod.

Paulo okobo kite na ēn elökērē ködē

⁶ “I karē na an atye ka woth, na dong acwök ki Damaciko na caa abicēl mē kiceng dong cwök römö, tar na ryēny rwök öya ki wi polo athura ēka ömēnya ögūra dyere.

⁷ An apodho pīny i ngöm ēka awinyo dwön mörö na kobo nī, ‘Caulo! Caulo! Pīngö itye ka yelona?’

⁸ “An agamö nī, ‘In inga, Rwoth?’

“Ēn ögamö nī, ‘An Yecu mē Najaret, na in itye ka yelo.’

⁹ Ewodha önönö gīnī tar ëntö ba önīang gīnī dwön ngat n'onwongo tye ka twak köda.

¹⁰ “Cē an agamö nī, ‘Rwoth ngö na myero atīm?’

“Rwoth okobo nī, ‘Yaa malö ëka icīdh yo Damaciko. Ebino kobo nini gin na kibēc n'ēmīö nī ëk itīm kī kunön.’

¹¹ Ewodha öpēa kī cīnga yo Damaciko piēn ryēny ka tar onwongo oneko wanga ökö.

¹² “Ēcwö mörö na nyīngē Anania obino mē nēnōna. Ēn onwongo obedo dhanö na wörö Obanga nakun lübö cīk ka Muca kibēc ëka dhanö n'Eyuda kibēc na bedo kunön wörö.

¹³ Ēn obino ocung ī ngeta ëka okobo nī, ‘Ömēra Caulo, ëk wangi öyabērē!’ Ēka ī caa nön cücüth wanga öyabērē cē anēnō ěn.

¹⁴ “Cē ěn okobo nī, ‘Obanga ka kwere onu oyeri ëk inge ngö na ěn mītö, ěnēn Ngat na Kite Atīr ëka iwiny köp na ěn twakö.

¹⁵ In ibino bedo acaden mērē both jö kibēc ī kom ngö na in ěnēnō ëka iwinyo.

¹⁶ Kobedi dong ngö na in itye ka kürö? Yaa malö, ëk ebatica in ëka ëlwök balni nakun icwodo nyīng Rwoth.’

¹⁷ “Ī karē na an adök yo Jerucalem ëka onwongo atye ī lēga ī öt k'Obanga, acakö nēnō anyuth

¹⁸ ëka anēnō Rwoth ka tye ka twak na kobo nīna nī, ‘Yaa ökö piöpīö iwēk Jerucalem, piēn gīn ba bino yeo köp mē caden-ni na in itye ka kobo ī koma.’

19 “An agamö nī, ‘Rwoth, jö ni ngeo gīnī nī an abedo ka woth i cinagoga kibēc mē pwodo jö n'oye i komi ěka mē terogī i buc.

20 ěka i karē n'eneko acaden-ni Citipwano, an onwongo acung kunön nakun acwakö ngö n'ötimērē ěka agwökö naka thon böng ka jö n'onwongo tye ka neko ěn.’

21 “Cē Rwoth okobo nīna nī, ‘Apē, an abino oroni yo kanya bor both Erok.’ ”

Paulo ěka adit acikari mē Roma

22 Lwak obedo ka winyo Paulo naka ěn okobo köp ni. Cē gīn öcakö redo kī dwön na malö nī, “Nek unu ěn ökö! ěn ba opore mē bedo na kwö i lobo!”

23 Na gīn onwongo tye ka wöo nakun bolo böng-gī ěka ěkirö apua malö,

24 adit acikari ömīö twērö nī ěk eter Paulo i lai. ěn öcikö nī ěk epwod kī del ěka epeny ěn pingö jī onwongo tye ka wöo i kome nī kömanön.

25 I karē na gīn otweo Paulo ěk epwod kī del, ěn okobo both adit acikari n'ocung kany nön nī, “Cik yeo nī epwod ngat mörö n'obedo dhanö mē Roma na bara ěngölö köp ölöö ěn?”

26 I karē n'adit acikari owinyo köp ni, ěn öcīdhö okobo both adit acikari nökenē. ěn openyo nī, “Ngö na in ibino timö? ěcwö ni obedo dhanö mē Roma.”

27 Adit acikari öcīdhö both Paulo ěka openyo nī, “Kob nīna, in ibedo dhanö mē Roma?”

ěn ögamö nī, “Eyo, an abedo.”

28 Cē adit acikari okobo nī, “An acülö wel na thwönē rwök mē bedo dhanö mē Roma.”

ěntö Paulo ögamö nī, “An ěnywöla anywöla iē.”

²⁹ Jö n'onwongo öyübērē mē penyo ěn ojer gĩnĩ cen cūcūth. Adit acikari thon obedo k'lworo ě karē na ěn ōnĩang nĩ Paulo na ěn etweo obedo dhanō mē Roma.

Paulo ě nyim athuko mē ōd okiko k'edong

³⁰ Kodiko mērē, kite n'adit acikari onwongo mītō nĩang ě tyēn kōp kikokome n'ōmīō Eyuda odotho gĩnĩ Paulo, ěn ōgōnyō Paulo cē ōcīkō nĩ ěk edite ělamdhōk ěka athuko mē ōd okiko k'edong kībēc ōgūrē gĩnĩ. Cē ěn okelo Paulo ěka ōmīō ocung ě nyimgĩ.

23

¹ Paulo ōcīkō wangē ě kom athuko mē ōd okiko k'edong n'ōcōkērē gĩnĩ cē okobo nĩ, “Utmegona, an abedo kwō na cwinya bē ě nyim Obanga naka tin.”

² Alamdhōk na dīt na nyīngē Anania ōmīō twērō both jō n'ocung ě nget Paulo ěk odhong gĩnĩ dhōgē.

³ Cē Paulo okobo nīnē nĩ, “Obanga thon bino dhongoni, in kor ōt n'epuo na tar! In ibedo kany nōn mē ngölō kōp nīna na lübērē kī cīk, nakun in kikomi ětūrō cīk mē mīō twērō nĩ myero edhonga!”

⁴ Jö n'onwongo ocung gĩnĩ ě nget Paulo okobo nĩ, “In ba ěparō mē yanyō Alamdhōk na Dīt k'Obanga?”

⁵ Paulo ōgamō nĩ, “Utmegona, an ba angeo nĩ ěn obedo Alamdhōk na Dīt, pīēn ěcōō nĩ, ‘Kūr ětwak gin mōrō na rac ě kom alōc na lōō jō na megī.’ ”

⁶ ěntō ka Paulo ōnĩang nĩ jō mōkō kī kin-gī obedo Ecadukayo ěka jō nōkēnē obedo gĩnĩ Eparicayo, cē ěn oredo kī ě athuko mē ōd okiko k'edong nĩ, “Utmegona, an abedo Aparicayo, wod k'Aparicayo.

An acung kany mē tēmōna kī pido piēn atye kī gen i kom cer ka jō n'ōthōö.”

⁷ I karē na ēn okobo köp ni, apokapoka öcakērē i kin Eparicayo k'Ecadukayo ēka athuko opokere ökö.

⁸ Piēn Ecadukayo kobo gīnī nī cer mörö ope ēka emalaika onyo tipo gīnī thon ope entö Eparicayo yee gīnī i komgī kibēc.

⁹ Cē wöo obedo na thwönē rwök ēka epwonye mökö mē cīk n'onwongo obedo gīnī Eparicayo öya malö cē opyem gīnī na kobo nī, “Wan ba enwongo gin mörö na rac i kom dhanö ni, cē ka tipo onyo malaika enē ötwak ködē?”

¹⁰ Pyem ömädērē rwök naka adit acikari onwongo dong lwor nī gīn römö yēyēcö Paulo na thithinö. Ēn ömīö twērö both acikari mē cīdhö yo pīny bothgī ek ökwany gīnī Paulo ökö kī bothgī kī tēkö ēka ekel ēn i lai.

¹¹ Kodiko mērē i kiwor, Rwoth ocung i nget Paulo cē okobo nī, “Dīi cwinyi! Kite na in imiö caden i koma i Jerucalem, cē myero in thon imiī caden i Roma.”

Yüb mē neko Paulo

¹² Na dong pīny oru, Eyuda mökö öyübö gīnī köp kanya acēl nakun kwongere gīnī nī gīn ba ebino cem onyo madhö gin mörö naka ka wang eneko gīnī Paulo.

¹³ Jō n'öyübö gīnī köp ni welgī onwongo kadhö pyer angwēn.

¹⁴ Gīn öcīdhö okobo both elamdhök na dito ēka edong nī, “Wan etyeko kwongere na tēk nī ba ebino camö onyo madhö gin mörö naka ka wan eneko Paulo.

15 Pī manön un kanya acël k'athuko më öd okiko k'edong myero iter unu köp both adit acikari ëk okel ën i nyimwu na calö pod ibino unu mëdërë më rangö köp mëre na bër. Wan ëyübërë ökö më neko ën na bara ën othuno na cwök kany.”

16 Ëntö i karë n'okeo ka Paulo owinyo köp n'ëyübö ni, ën öcïdhö i laï cë okobo ni Paulo.

17 Cë Paulo ocwodo adit acikari acël ëka okobo nïnë ni, “Ter athïn awobi ni both adit acikari na lööwu, ën tye kī köp mörö na ën mītö kobo nïnë.”

18 Ëka ën otero awobi ni both adit acikari na löögī.

Adit acikari okobo ni, “Paulo n'obedo amabuc ocwoda cë ökwa ni ëk akel awobi ni bothi piën ën tye kī köp mörö na ën mītö kobo nini.”

19 Adit acikari na löögī ömakö cïng athïn awobi ni cë otero ën thenge ëka openyo ni, “Ngö na in imītö kobo nina?”

20 Ën okobo ni, “Eyuda mökö oyere gīni dong më penyoni ëk ikel Paulo diki i nyim athuko më öd okiko k'edong, na calö gīn pod ebino mëdërë më rangö köp mëre na bër.

21 Ëntö in kür iyee nīgī piën tye jö na kadhö pyer angwën kī kin-gī na tye ka kürö ën i yoo. Gīn okwongere ökö ni ba ebino camö onyo madhö gīn mörö naka ka wang n'eneko gīni Paulo. Gīn dong öyübërë ökö kobedini, tye gīni ka kürö ngö na in ibino kobo i kwacgī.”

22 Adit acikari na löögī ömiö athïn awobi ni öcïdhö nakun cïkö ën ni, “Kür ikob both ngat mörö ni in ikobo köp ni botha.”

Ēköbö Paulo both Pilice

23 Cē adit acikari na löögī ocwodo edite wi acikari ariō ēka okobo nīgī nī, “Yüb unu acikari mia ariō, wegi angole pyer abirō ēka wegi tōng mia ariō ēk öcīdh gīnī yo Cecaria caa adek mē kiwor.

24 Yüb unu thon angole nī Paulo öngwēc ködē ēk ethun ködē na bër both adit Pilice.”

25 Cē adit acikari na löögī öcöo waraga köman:

26 An Kalaudio Liciac amothi in adit Pilice.

27 Ēcwö ni Eyuda enē ömakö ēka onwongo dong cwök neko gīnī, entö an acīdhö bothgī k'acikarina cē alarö en kī i cīng-gī, piēn onwongo anīang nī en obedo dhanö mē Roma.

28 An onwongo amütö ngenö ngö na gīn odotho en iē, cē akelo en i nyim athuko mē öd okiko k'edong-gī.

29 An anwongo nī edotho en k'adoth na makö cīkgī, entö köp mörö onwongo ope na römö mīö engölö nīnē thöo onyo tweno en i buc.

30 Ī karē n'enīanga nī gīn öyübö köp mē neko ěcwö ni, an abünyö oro en ökö bothi cücüth. An thon acikö jö n'odotho en mē mīöni adothgī na gīn odotho kī en ködē.

31 Cē acikari owotho gīnī kī Paulo i kiwor naka etero en yo Antipatiric kite n'ēcikögī ködē.

32 Kodiko na pīny dong oru, gīn öcakö dök yo lai ēka ěwēkö wegi angole mē woth ködē.

33 Ī karē na wegi angole othuno gīnī i Cecaria, gīn ömīö waraga both adit Pilice ēka ömīö gīnī Paulo thon bothe.

34 Adit Pilice ökwanö waraga cē openyo Paulo lobo na en öya kī iē. Ī karē na en öniang nī Paulo öya kī i Cilicia,

³⁵ cē ěn okobo nĭ, “An abino winyo pidoni ka jō n'odothi obino gĭnĭ kany.” Ēka ěn dong ōmĭō twērō nĭ myero ěgwōk Paulo ĭ laĭ na yam Erode ōgērō.

24

Paulo ĭ nyim Pilice

¹ Kinge nĭnō abic alamdhōk na dit na nyĭngē Anania obino k'edong k'Eyuda ěka apid-köp mōrō na nyĭngē Terutulo, mē mĭō adothgĭ ĭ kom Paulo ĭ nyim adit Pilice.

² Ĭ karē n'ecwodo Paulo, Terutulo ōcakō dotho ěn ĭ nyim Pilice nakun kobo nĭ, “Wan ebedo kĭ kuc pĭ karē na lac ĭ thē lōc na megĭ ěka neno na megĭ okelo nĭwa alōkalōka na pol ĭ lobo nĭ.

³ Ĭ kabedo kĭbēc ěka kĭ kit yodhi na papath, adwong Pilice, wan ĭwa yom ĭ komi rwōk.

⁴ Ēntō na bara atero na bor rwōk, akwai ěk ibed kĭ kĭca mē winyo köpwa na cecek.

⁵ “Wan enwongo nĭ dhanō ni obedo ngat na kelo ayela. Ēn obedo kelo arubaruba ĭ kin Eyuda na tye ĭ lobo thükül. Ēn thon obedo atēla wi dul jō mē Najaret,

⁶ ěka ěn thon ōtēmō pyēdō naka ōt k'Obanga, cē wan ěmakō ěn ōkō.

⁷ Ēntō adit acikari na nyĭngē Liciac obino bothwa kĭ gero na thwōnē rwōk cē ōkwanyō ěn ōkō kĭ ĭ cĭngwa.*

⁸ In ĭtwērō nwongo köp na tĭr mē adothwa ka in kikomi ipenyo ěn.”

* **24:7** Baibul nōkēnē ba ketho tyeng nĭ.

⁹ Eyuda örībērē gīnī ī kom adoth nōn ēka omoko gīnī nī kōp ni kībēc tye atīr.

¹⁰ Ī karē n'adit Pilice öcīmō Paulo nī ēk ötwakī, ēn ödök iē nī, “Adwong, angeo nī ibedo angöl-kōp mē rok ni pī mwaka na pol cē an cwinya yom mē pido ī nyimi.

¹¹ In itwērō nwongo pīöpiö nī an pod athuno ī Jerucalem na nīnō apar ariö bara opoth mē cīdhö wörö Obanga.

¹² Jö n'odotha ba onwongo gīnī nī an atye ka pyem kī ngat mörö ī öt k'Obanga onyo rubo lwak ī cinagoga kībēc onyo kany mörö nökēnē kī ī pacō.

¹³ Ēka gīn ba twērö moko bothi kōp mē adoth na gīn kobedini tye ka kobo ī koma.

¹⁴ Ēntö an aye nī an awörö Obanga ka kwere onu na calö alüb kör Yoo, na gīn cwodo nī obedo dul mörö. An aye ī kom gīn na kībēc n'ēcöō ī cik ka Muca ēka mē k'edwarpīny,

¹⁵ ēka an thon atye kī gen ī kom Obanga, na gīn kikomgī thon yeo gīnī nī cer ka jö na kitegī atīr ēka kī jö na kitegī ba tye atīr bino bedo tye.

¹⁶ Pī manōn ömīö an ī karē kībēc atēmō mē bedo na cwinya leng ī nyim Obanga ēka dhanö.

¹⁷ “Kinge mwaka na pol, an abino acīdhö yo Jerucalem mē tero mīc both jö na mēga n'obedo gīnī ēcan ēka mē mīö tyēr both Obanga.

¹⁸ Ī karē na an atio tic ni, gīn onwonga ī dyekal öt k'Obanga na dong atyeko lönyērē. Lwak onwongo ope ī ngeta ēka ayela mörö thon ope.

¹⁹ Ēntö Eyuda mökö n'öya gīnī kī ī lobo Acia, n'onwongo myero obed gīnī ī nyimi kany ēka okel gīnī adoth, ka gīn tye kī kōp mörö ī koma.

20 Onyo jö ni na dong tye gīnī kany öcak kobo gīnī bal na rac na gīn onwongo i koma i karē na an acung i nyim athuko mē öd okiko k'edong,

21 kono ka köp acēl ni kēkēn, na an akok iē i karē na an acung i nyimgī, köp na makö cer ka jö n'öthöö ēnē ömīö an tin acung i nyimi mē ngölö köp i koma.”

22 Cē Pilice n'onwongo tye kī ngec n'örömö i kom Yoo ka Rwoth, öjükö pido mē mēdērē anyim ēka okobo nī, “An abino ngölö köpni ka Liciac adit acikari obino.”

23 Ēn ömīö twērö both adit acikari mē gwökö Paulo i buc ëntö mē mīö ěn bedo abonge ayela mörö ēka oyeo nī nyikonei mērē mē mīö kõny na mītērē bothe.

Paulo i nyim Pilice ēka Drucila

24 Kinge karē mörö n'opoth, Pilice obino kī dhakö mērē Drucila n'onwongo obedo Ayuda. Ēn ocwodo Paulo ēka obedo ka winyo ka ěn twak i kom yee i Kiricito Yecu.

25 I karē na Paulo tye ka twakö köp i kom kite atir, gwökērē kēn ēka ngölö-köp na tye ka bino, lwooro öcakö makö Pilice ēka okobo nī, “Manön örömö pī caa ni! In itwērö cīdhö. Ka dök anwongo karē cē abino cwodoni.”

26 I caa nön thon ěn obedo kī gen nī Paulo twērö mīö ěn līm mörö, pī manön ěn obedo ka cwodo Paulo jwijiwi ēka twak ködē.

27 Kinge na mwaka ariö opoth, Poricio Pecito oleo ka tyēn Pilice. Ēntö Pilice öwēkö Paulo i buc pīēn ěn onwongo mītö nī Eyuda öpwö ěn.

25

Paulo i nyim Pecito

¹ Ī karē na Pecito obino i lobo n'ēmīō nī ēn ölōō, kinge nīnō adek ēn ōya kī i Cecaria öcīdhō yo Jerucalem.

² Cē ēlamdhök na dito ēka ētēla k'Eyuda öcīdhō gīnī bothe ēka okelo gīnī adothgī i kom Paulo.

³ Gīn ökwāō Pecito nī ēk ötīm nīgī bër ēk ēkōb Paulo ökö piöpīō yo Jerucalem, piēn gīn onwongo öyübērē mē kūrō ēn i wanga yoo ēk enek ökö.

⁴ Pecito ögamō nī, “Etye ka gwökō Paulo i Cecaria, ēka an kikoma thon acwök cīdhō yo kunōn.

⁵ Ēk jō mōkö kī i kin ētēlawu obin owoth gīnī kōda ēk oketh adothgī i kome kī kunōn ka ēn ötīmō gīn mörō na rac.”

⁶ Kinge tyeko nīnō aboro onyo apar ködgī, ēn ödök cen yo Cecaria, kodiko mērē ēn obedo pīny i öt pido ēka ömīō twērō nī ēk ekel Paulo i nyime.

⁷ Ī karē na Paulo othuno, Eyuda n'ōya gīnī kī i Jerucalem ocung n'ögürō gīnī ēn dyere k'adoth na pol i kome, na gīn ba römō moko nī adoth nōn tye atīr.

⁸ Cē Paulo öcakō pido mērē nī, “An ba abalō gin mörō i kom cīk k'Eyuda, onyo i kom öt k'Obanga, onyo i kom Cija.”

⁹ Ēntō Pecito onwongo mītō yomo cwiny Eyuda cē openyo Paulo nī, “In irömō cīdhō yo Jerucalem ēk acīdh angöl köp i kom adoth nī kī kunōn?”

¹⁰ Paulo ögamō nī, “An dong acung ökö i nyim pido ka Cija, kanya myero ēngöl köpna iē. An ba abalō gin mörō i kom Eyuda, kite na in kikomi thon ingeo na bër.

11 Ka an abalö bal mörö na römö ngölö nīna thöö, an ba akwērö mē thöö. Ēntö ka adoth n'Eyuda ni oketho gīnī ī koma obedo köp twodo, ngat mörö ope kī twērö mē mīöna ī cīng-gī. Adwökö kokona both Cija!”

12 Kinge na dong Pecito otyeko larö köp kanya acēl k'ēmīi thama mērē, ēn ögamö nī, “In ikok mē pido ī nyim Cija, ibino cīdhö yo both Cija!”

Paulo ī nyim Agiripa ēka Berinice

13 Kinge nīnō na nōnök, rwoth Agiripa ēka Berinice othuno gīnī ī Cecaria mē jölö Pecito.

14 Kite n'onwongo gīn bino tero nīnō na pol kunön, Pecito önywakö köp ka Paulo gīn kī rwoth nakun kobo nī, “Ēcwö mörö tye kany na Pilice obino öwēkö na calö amabuc.

15 Ī karē na an acīdhö yo Jerucalem, ēlamdhök na dito ēka edong k'Eyuda okelo gīnī adoth ī kome, ēka openya gīnī mē ngölö nīnē thöö.”

16 An akobo nīgī nī, “Ba obedo cīk ka jö mē Roma mē mīö ngat mörö ī cīng jö n'odotho ēn, na bara ēmīö ēn karē mē cung ködgi ī pido, ek ēn opid pido mērē ködgi pī gin n'edotho ēn iē.

17 Ī karē na gīn obino köda kany, an ba agalara k'adoth, ēntö kodiko mērē abedo pīny ī öt pido cē amīö twērö nī ek ekel ēn.

18 Ēntö ī karē na jö n'odotho ēn öya malö mē twak, gīn ba odotho ēn ī kom bal mörö n'onwongo an atye ka thamö.

19 Ēntö obedo gīnī larö köp ī kom dinigī ēka ī kom ngat mörö na nyīngē Yecu na yam öthöö na Paulo kobo nī kwö.

20 Rangö kör köp nön ölöa ökö, ömöö apenyo ka en römö cïdhö yo Jerucalem ek ecïdh engöl köp më adoth ni ki kunön.

21 Entö i karë na Paulo okok ni ek Alöc na Dit enë obin öngöl köp mërë, cë amiö twërö ni myero egwök en i buc naka ebin eter yo both Cija.”

22 Cë Agiripa okobo both Pecito ni, “An kikoma amitö winyo köp ka dhanö ni.”

Pecito ögamö ni, “Diki kodiko ibino winyo.”

Paulo i nyim Agiripa

23 Kodiko mërë Agiripa gin ki Berinice obino gini ki thwön dheo ëka ödönyö gini i öt më ngölö-köp kanya acël k'edite acikari më rwöm na malö ëka etëla më kin pacö. Ki twërö ka Pecito, ekelo Paulo.

24 Cë Pecito okobo ni, “Rwoth Agiripa ëka ki jö kibëc na tye ködwa kany, nën unu dhanö ni! Eyuda kibëc öbakö gini dhögï botha i Jerucalem ëka i Cecaria kany, na wöö gini ni en ba opore më kwö.

25 An ba anwongo ni ötimö gin mörö na römö ngölö ninë thöo, entö kite na en okok pi Alöc na Dit, an thon amoko më tero en yo Roma.

26 Entö an ape ki gin mörö na myero acöö i kome both Alöc na Dit më Roma. Pi manön akelo en i nyimwu kibëc, cë rwök mërë i nyimi in rwoth Agiripa ek ka onu epenyo en, anwong gin mörö më acöa.

27 Piën anenö ni köny mërë ope më tero amabuc mörö ka ba enyutho köp mörö më adoth i kome.”

26

Pido ka Paulo i nyim Agiripa

¹ Cē Agiripa okobo both Paulo nī, “In itye kī twērō mē twak piri keni.” Cē Paulo otingo cingē ěka öcakō pido mērē nakun kobo nī,

² “Rwoth Agiripa, an tin atye kī gum mē cung ī nyimi mē gamō adoth kibēc n'Eyuda odotha gīnī ĩē,

³ piēn an angeo nī in ingeo na bër kite mē thëkwarō k'Eyuda ěka kī köp mökö na gīn larō ī kin-gī. Pī manön, an dong akwai ěk idīi cwinyi iwiny köpna.

⁴ “Eyuda kibēc ngeo gīnī kite na an akwö ködë cakërē ī karē na pod abedo athīn, anaka ī acaki mē kwöna ī lobona kikome ěka thon ī Jerucalem.

⁵ Gīn öcakō ngenona pī karē na lac ěka gīn twērō moko caden ka mütö gīnī, gīn ngeo nī an onwongo abedo Aparicayo, nakun alübö dul mē diniwa na cīk mērē tēk rwök.

⁶ ěka kobedi dong pī gen-na ī kom gin n'Obanga öcīkō both jö ka kwere onu, ěnē ömīö etye ka pidona tin.

⁷ Man ěnē cīkërē na kaka onu apar ariö tye gīnī kī gen mē nēnō nī ocobere kite na gīn bino tic n'Obanga kī cwinygī kibēc kiceng ěka kiwor. Rwoth Agiripa, obedo pī gen ni ěnē ömīö Eyuda tye ka dothona.

⁸ Pīngö jö mökö kī kinwu ba yee nī Obanga twērō cero jö n'öthöö?

⁹ “An kikoma ahamö nī myero atīm gin na kibēc n'onwongo twērē mē jēm ī kom nyīng Yecu mē Najaret.

¹⁰ Man ěnē ngö na an abino atīmō ī Jerucalem. An atweo jö k'Obanga na leng na pol ī buc nakun atio kī twērō na an anwongo kī both ëlamdhök na

dito ěka ĩ karē n'enekogĩ, an abolo kwir nĩ myero ěngöl nĩgĩ thöö.

¹¹ Pĩ karē na pol an amĩö epwodogĩ ĩ cinagoga kibēc nakun adiögĩ mē yanyö nyĩng Yecu. An onwongo ager ĩ komgĩ ěka thon acĩdhö ĩ peci k'erok mē yelogĩ.

Paulo ötwakö köp mē lökērē mērē

¹² “İ nĩnö mörö an onwongo atye ka cĩdhö yo Damaciko kĩ twērö ěka kĩ or k'ĕlamdhök na dito.

¹³ Na dong caa abicēl cwök römö, Adwong, ĩ caa n'onwongo an atye ĩ wanga yoo, an anēnö tar n'öya kĩ ĩ polo, n'aryēny löö ceng ökö, öryēny öcarö komwa kanya acēl kĩ jö na an awotho ködgĩ.

¹⁴ Wan kibēc epodho pĩny, ěka awinyo dwön mörö na kobo nĩna ĩ lēb Iburu nĩ, ‘Caulo, Caulo, pĩngö itye ka yelona? Bedo na tēk nini mē gwēēnö lēb dīnö.’

¹⁵ “Cē an apenyo nĩ, ‘In ĩnga Rwoth?’

“Ēn ögamö nĩ, ‘An Yecu na in itye ka yelo.

¹⁶ Kobedi yaa malö ěka icung. An anen bothi mē yēröni mē bedo aticna ěka mē bedo acaden ĩ kom gin na in ĩnēnö kĩ botha ěka gin na an abino nyutho bothi ĩ karē mē anyim.

¹⁷ An abino laröni kĩ both jöwu ěka kĩ both Erok. An aori yo bothgĩ

¹⁸ mē yabö wang-gĩ ěka lökögĩ kĩ ĩ cöl pĩny yo tar, ěka kĩ kom tēkö ka Catan yo both Obanga, ěk obin onwong gĩnĩ kĩa ĩ kom bal ěka onwong gĩnĩ kabedo ĩ kin jö n'Obanga ölönyögĩ pĩ yee ĩ koma.’

Caden ka Paulo both Eyuda ěka Erok

¹⁹ “Cē dong rwoth Agiripa, an ba abino akwērö gin anyutha n'öya kĩ ĩ polo.

20 An atitō köp mē acaki both jō na tye i Damaciko ēka thon both jō na tye i Jerucalem naka kī jō kibēc na tye i Yudea ēka thon both Erok nī jō kibēc myero ongut gīnī kī kom balgī ēka ölökerē gīnī both Obanga ēk onyuth gīnī atīr nī gīn dong ölökerē kī tīmō tic na bēcō na gīn tio.

21 Pī köp ni ēnē ömīö Eyuda mökö obino ömaka gīnī kī i öt k'Obanga ēka ötēmō gīnī mē nekona.

22 Ēntō Obanga ögwōka naka tin, ēka an acung kany mē mīö caden cakērē kī both jō na thīnō naka both jō na dito. An ba apwonyo gin mörō na path kī köp n'edwarpīny ēka Muca okobo nī bino tīmērē—

23 Meciya myero ölim can ēka ēn bino cakō cer kī kin jō n'öthöō, ēn bino kelo tar k'Obanga both Eyuda ēka both Erok.”

Paulo ötēmō ywanō thama k'Agiripa ēk oye Yecu

24 Ī karē na Paulo tye ka mēdērē kī pido mērē, Pecito oredo kī dwön na malō nī, “Paulo, in ipo, kwan rwök ömīö idökō apoa.”

25 Ēntō Paulo ögamō nī, “Adwong Pecito an ba apo, gin na an atwakō tye atīr ēka obedo mē nīang.

26 Ēka rwoth Agiripa ngeo köp ni kibēc. An atwak abonge lworō piēn angeo nī köp ni kibēc ēn tye kī ngec iē. Ba tye köp mörō n'ötīmērē i müng.

27 Rwoth Agiripa, in iyee köp k'edwarpīny? An angeo nī iyee.”

28 Cē Agiripa okobo both Paulo nī, “In ithamō nī i kom caa na nönök itwērō lököna mē bedo Akiricito?”

29 Paulo ögamō nī, “Kadī bed pī caa na nönök onyo na lac, an alögō both Obanga nī pathī in

kēkēn ěntō naka jō kībēc na tye gīnī ka winyo kōpna tin ěk obed gīnī calō an, na path kī jēgēlē nī.”

³⁰ Cē rwoth Agiripa, adit Pecito, Berinice ěka kī jō kībēc ōya malō ěka ōcīdhō gīnī.

³¹ Na gīn tye ka cīdhō yōkō, ōtwak kēn-gī ěka oyere gīnī nī, “Ēcwō nī ba ōtīmō gīn mōrō na rac na rōmō ngōlō nīnē thōō, onyo cīdhō ī buc.”

³² Ēka Agiripa okobo both Pecito nī, “Dhanō nī onwongo myero ěgōny ōkō ka onwongo ěn ba okok mē pido ī nyim Cija.”

27

Paulo ōcakō woth mē cīdhō ī Roma

¹ Ī karē na dong emoko nī myero wan ěkwang mē cīdhō yo Itali, Paulo ěka emabuc nōkēnē ěmīōgī ī cīng adit acikari na nyīngē Juliāc, na lōō nget dul mia acēl kī kin dul acikari n'ecwodo nī Augucito.

² Wan ědōnyō ī mel n'ōya kī Adramitio n'onwongo cwōk kwang mē cīdhō ī dhō nam mē lobo Acia, ěka wan ěcīdhō ī dhō nam, wan k'Aricitako dhanō mē lobo Macedonia na tye ī Tecalonika.

³ Kodiko mērē wan ethuno ī Cidon, ěka Juliāc kī cwīnye na bēr ī kom Paulo, ōwēkō ěn mē cīdhō both nyikonei mērē ěk ōmīī gīnī ěn gīn na ěn mītō.

⁴ Kī kunōn, wan dōk ěya mē kwang cē ewok ī nget cula nam mē Caiprac pīēn yamō onwongo yelowa.

⁵ Ī karē na dong ěkwang ěngōlō dye nam na lac n'opimere kī dhō nam mē Cilicia ěka Pampulia, wan ethuno ī Mira na tye ī Licia.

⁶ Kĩ kunön adit acikari onwongo mel n'öya kĩ i Alegijandaria na tye ka cīdhō yo Itali, cē ömīōwa ēdōnyō iē.

⁷ Wan ēkwang momoth pī nīnō na pol, ēka ethuno kĩ tēk i nget lobo Kuniduc. Ī karē na yamō öjūkōwa ökö mē mēdērē atir, wan ēkwang eroko nget cula nam mē Kurete n'opimere kĩ Calamone.

⁸ Wan eroko nget cula nam mē Kurete kĩ tēk cē ethuno i kabedo n'ecwodo nī Kabedo na Bēr na mel cung iē, na cwök kĩ pacō mē Lacea.

⁹ Wan onwongo ēbalō caa na pol ēka kwang thon onwongo ödökō na rac, pīēn nīnō na dit mē Rio Kec* onwongo opoth ökö. Cē Paulo ötwak k'edite mē mel nī,

¹⁰ “An anēnō nī wothwa ni bino bedo na rac, ēka bino rwenyo jami na pol kĩ i mel, pathī yēc kēkēn ēntō kwō onu thon.”

¹¹ Ēntō adit acikari nakaka winyo ngō na Paulo okobo, ēn ölübö thama k'adwō mel ēka mē ka won mel.

¹² Kite na kanya mel cung iē nōn onwongo ba bēr i karē mē ngicō, jō na pol öthamō nī myero ēkwang ēcīdh gīnī anyim, kĩ gen mē thuno i Poinike ēk etyek karē mē ngicō kunön. Man onwongo obedo ka cungo ka mel na tye i Kurete, na nyime okemo kukwap kuthō ēka kukuju kuthō.

Yamō oyengo mel na rac

¹³ Ī karē na yamō n'öya kĩ kukwap öcakō kudho momoth, gīn öthamō nī man dong örwatērē kĩ ngō n'onwongo gīn mītō. Cē öcakō gīnī ywanō gin na

* **27:9** Ī koth karē ni, kwang i nam onwongo bedo na tēk pīēn yamō nwongo ger.

jükö mel ökö kī i pii, ěka öcakö gīnī kwang nakun roko gīnī nget cula nam mē Kurete.

¹⁴ Na bara önyikö na bor, yamö na ger n'ecwodo nī, “Yamö mē kukuju kukidē” öcakö kudho kī tēk n'öya kī i cula nam.

¹⁵ Yamö ömakö mel ěka opango wie na ba dök twērö kemo kukur yamö cē ěwēkö mel mē cidhō kanya yamö mitö terowa iē.

¹⁶ Na dong wan eroko nget cula nam na tidi n'ecwodo nī Kauda, wan ětēmö kī tēk mē larö yeya.[†]

¹⁷ Ī karē n'etic mē mel öywaö yeya, otingo gīnī kī i pii cē ekelo i mel, gīn öcakö miö thöl owok kī i thē mel cē etweo ködē kanya acēl. Gīn onwongo tye kī lworö nī onyo ěrömö dönyö gīnī i kwoo mē Ciritic i dhö nam mē Libia, cē gīn öcakö lyano gin na jükö mel pīny ěk ömīi mel owoth momoth nakun yamö ěnē kölö.

¹⁸ Kodiko mērē na yamö na ger ömēdērē kī kudho rwök, cē etic mē mel öcakö gīnī yuno jami ökö kī i mel i öd pii.

¹⁹ Ī nīnō mē adek, öcakö gīnī yuno jami kom mel mökö i öd pii kī cīng-gī.

²⁰ Wan ebodo pī nīnō na pol na ba ěnēnō wang ceng onyo cēr, ěka yamö ömēdērē kī kudho na rac. Ī ajiki mērē wan ějalö gen kibēc mē larö kwöwa.

²¹ Kinge na jö n'onwongo tye i mel obedo gīnī pī nīnō na pol na ba camö gīnī gin mörö, Paulo öya malö ocung i nyimgi cē okobo nī, “Un onwongo myero iwinya unu ěk kür ěya kī i Kurete, kono ba epodho i can ni ěka kī rwenyo jami.

[†] **27:16** Yeya onwongo obedo mē kwang ka pēkö tye i mel.

22 Ēntö kobedini akwaöwu nĩ idĩĩ unu cwinywu, pĩen kwö ka ngat mörö kĩ ĩ kinwu ba bino rwenyo, ěntö mel ěnē bino bal ökö.

23 Wono kiwor malaika k'Obanga na an abedo dhanö mērē ěka na an atio pĩrē, obino ěka ocung ĩ ngeta

24 cē okobo nĩ, 'Paulo, kür ibed kĩ lworö. In myero icung ĩ nyim Cija, ěka Obanga otyeko mĩö kwö ka jö na in iwotho ködgĩ kibēc bothi.'

25 Dong bed unu na cwinywu tēk, pĩen atye kĩ yee ĩ kom Obanga nĩ gin na kibēc bino tĩmērē kite na ěn okobo nĩna ködē.

26 Ēntö wang na mel otwomere kĩ cula nam mörö."

Mel ötür

27 ĩ kiwor mē nĩnō mē apar angwēn, yamö onwongo pod terowa arii ĩ dyere nam mē Adria, cē na dong cwök römö dingwor, etic mē mel opimo nĩ ěcwök thuno gĩnĩ ĩ ngöm.

28 ĩ karē na gĩn opimo thuth mē ĩ nam cē onwongo gĩnĩ nĩ römö tyēlö mia acēl kĩ pyer ariö. Kinge na gĩn dök önyĩnyĩkö na nönök, opimo gĩnĩ cē onwongo nĩ thuth mērē römö tyēlö pyer abungwēn.

29 Gĩn onwongo lworö nĩ mel twērö twomo kidi kĩ öd nam cē öcakö gĩnĩ bolo gin na jükö mel angwēn kĩ kungee, ěka öcakö gĩnĩ lēga nĩ ěk pĩny oru.

30 ĩ karē n'etic ĩ mel onwongo tye gĩnĩ ka rangö yoo mē lüü ökö kĩ ĩ mel, gĩn otero yeya ĩ nam na calö mĩtö gĩnĩ bolo gin na jükö mel kĩ kunyime.

31 Cē Paulo okobo n'adit acikari ēka acikari gīnī nī, “Ka etic mē mel ba obedo gīnī i mel onu ba ebino kwō.”

32 Cē acikari öcakö gīnī ngölö thöl na makö yeya ēka ēwēkö opodho i öd pii.

33 I karē na pīny dong mītö ruu, Paulo öcükö cwinygī kibēc mē cem. Ēn okobo nī, “Pī nīnō apar angwēn n'opoth, un ibedo kī thwön par na dit ēka ba icamö unu gin mörö.

34 Kobedini akwaöwu icam unu cem mörö pī bedo na kwō. Ngat mörö ope kī kinwa na bino rwenyo yer wie mörö acēl.”

35 Kinge na dong okobo köp ni, ökwanyö ogati, öpwöyö Obanga i nyimgī ēka opoko iē cē öcakö camö.

36 Gīn kibēc cwinygī öjīng ēka öcakö gīnī cem.

37 Jö kibēc na tye i mel onwongo tye 276.

38 I karē na dong ocemo gīnī oyeng, oyuo gīnī ngano kibēc i öd nam ek mel obed na yot.

39 Na pīny dong oru, gīn ba ongeö lobo nön, entö önönö gīnī dhö nam n'opong kī kwoo, kanya gīn omoko thamagī mē tero mel iē ka twērē.

40 Öngölö gīnī gin na jükö mel, cē ēwēkö ölüny ökö i nam, i caa nön thon ögönyö gīnī thöl na makö gin n'edwö kī mel. Cē öngabö gīnī böngü na tidi kī kunyime ek yamö ömakī, ēka ēwēkö mel öcīdhö na kemo dhö nam.

41 Entö i karē na gīn othuno kanya pii mē nam romo iē, cē nyim mel otwomere kī kwoo na tye i thē pii ēka mel omoko ökö na tēk, thērē thon ötür na thithinö kī tēkö ka pii.

⁴² Acikari öcakö gini yübö köp mē neko emabuc ek mörö kür ökwang ölü ökö.

⁴³ Ēntö adit acikari onwongo mitö larö kwö ka Paulo, cē öjükgögi kī yübgī nön. Ēn ömïö twērö nī jö na ngeo kwang öcak gini pye i pii mē cidhö i lak nam. ⁴⁴ Jö nökenē ölüb körgi i wi bao onyo i wi nginy mel n'ötütüra. Cē öwëkö gin kibec othuno yo dhö nam na bër.

28

Paulo i cula nam mē Malta

¹ İ karē na wan dong ethuno na bër i dhö nam, enwongo nī cula nam nön ecwodo nī Malta.

² Jö na bedo i cula nam nön obedo gini kī cwinny mē kica i komwa, ëka öjölöwa gini na bër. Oobo gini mac piën köth onwongo öcakö cwe ëka piny thon onwongo ngic.

³ Paulo öcökö ridö yen cē obolo i mac, ëka thwol omwomo pi lyetho ka mac cē ödölërē i cingē.

⁴ İ karē na jö na bedo i cula nam nön önönö gini thwol n'ödölërē i ngut cing Paulo, cē öcakö gini twak kën-gi nī, “Adyer ëcwö nī myero obed anek. Kadi bed öbüc kī i nam, Angöl-köp atir ba bino yeo nī ninē mē bedo na kwö.”

⁵ Ēntö Paulo ötëngö thwol obolo i mac na ba ötimö ën kī gin mörö na rac.

⁶ Jiï obedo ka kürö nakun thamö gini nī badë cakö kwot onyo mïö ën thöö athura. Ēntö gin ökürö pi karē na lac ëka önönö gini nī gin mörö na rac ba ötimërē i kome ëka öcakö lökö thamagi ökö cē okobo gini nī ën obedo obanga.

⁷ Ī nget nam kany nōn onwongo tye pwothi ka Pubilia adit na lōō cula nam. Ēn ōjōlōwa ēka ōgwōkōwa na bër pī nīnō adek.

⁸ Ī karē nōn apap ka Pubilia onwongo kome lith, obuto pīny na two lyetho ōmakō ēka cadō remo. Paulo ōcīdhō bothe mē nēnō ēn, kinge lēga oketho cīngē ĩ kome, ēka ōcangō ēn.

⁹ Kinge na man dong ōtīmērē, etwoe nōkēnē kībēc na tye gīnī ĩ cula nam obino gīnī bothe ēka ōcang gīnī.

¹⁰ Gīn ōmīōwa wōrō kī mīc na pol ēka ĩ karē na wan ēcakō woth, gīn dōkī okelo jami na mītērē mē kōnyōwa ĩ wothwa.

Paulo othuno ĩ Roma

¹¹ Kinge dwethe adek, wan ēmēdērē kī wothwa kī mel mōrō na dīt n'ōya kī ĩ Alegijandaria n'obedo ĩ cula nam nōn ĩ karē mē ngīcō na tye kī cal wi rudi k'obanga.*

¹² Wan ethuno ĩ Cirakuca ēka ebedo kunōn pī nīnō adek.

¹³ Ēka kī kunōn wan ēya ethuno ĩ Regio. Kinge nīnō acēl yamō na yaa kī kukwap okudho cē ĩ nīnō mē ariō wan ethuno ĩ Puteoli.

¹⁴ Kī kunōn wan enwongo utmego mōkō n'ōjōlōwa gīnī mē bedo bothgī pī cabīt acēl. Kinge wan ēya ēka ethuno ĩ Roma.

¹⁵ Utmego na tye kunōn owinyo gīnī nī wan etye ka bino, gīn obino naka ĩ cuk k'Appioc, ēka kabedo n'ecwodo ni Ōt Wele Adek mē rwatērē kōdwa. Ī

* **28:11 Rudi k'obanga** na nyīng-gī Kactor ēka Pulak. Both jō mē Roma onwongo obedo obanga mē woth. Mē nēnō cērgī n'onwongo etero na calō gin na bër pī jō na kwang kī mel.

caa na Paulo önənögi, öpwöyö Obanga ëka cwinye ödökö na tëk.

¹⁶ İ karë na wan ethuno i Roma, gin oyeo ni Paulo obed i ödë kënë ëka k'acikari na gwökö ën.

Paulo ötötö köp k'Obanga i Roma

¹⁷ Kinge ninö adek, Paulo ocwodo ëtëla k'Eyuda kanya acël. İ karë na gin öcökërë, ën okobo bothgi ni, “Utmegona, kadı bed ba atımö gin mörö na rac i kom jö onu onyo i kom cık ka kwere onu, an onwongo ëmaka ki i Jerucalem ëka ëmıa i cing jö më Roma.

¹⁸ Jö më Roma ötëmö gini röpö köp i koma ëka onwongo mitö gini gönyöna, piën ba onwongo gini bal mörö i koma na römö ngölö nina thöo.

¹⁹ Ëntö i karë n'Eyuda ökwërö gini ökö, ömïö an atero kokona më pido both Cija, kadı bed onwongo ape ki miti më ketho adoth i kom jö na mëga kikome.

²⁰ Pi tyën köp ni, ënë ömïö an akwaö më nënë ëka më twak kodwu ëk akob niwu körë ki körë ni an etwea ki jëgëlë piën an ayee ni gen ka jö Icarael otyeko bino dong ökö.”

²¹ Gin ögamö ni, “Wan ba enwongo waraga mörö n'öya ki Yudea na makö köp i komi, ëka ngat mörö ope ki kin utmego n'ömïö ngec onyo n'okobo köp mörö na rac i komi.

²² Ëntö wan ëmitö winyo kite na thamani tye ködë, piën wan engeo ni jö na tye gini i kabedo kibëc twak gini na rac i kom dul ni.”

²³ Gin öyübö më rwatërë ki Paulo i ninö nökënë, ëka jö na pol obino gini bothe i öt kanya onwongo ën bedo ië. Cakërë kodiko naka kothyeno ën obedo moko caden ëka ki gönyö tyën köp më ker k'Obanga

ëka ötēmō mē lōkō thamagī ī kom Yecu kī cīk ka Muca ëka kī cōc k'edwarpīny.

24 Jō nōkēnē oyeo gīnī kōp na ěn ötwakō, ěntō jō nōkēnē ba obino oyeo.

25 Gīn ba oyere ī kin-gī kēn-gī ëka öcakō gīnī kēth kinge kōp na Paulo ötwakō nī, “Tipo Naleng yam okobo kōp n'atir both kwerewu nakun wok kī dhō adwarpīny Icaya nī,

26 “ ‘Apē both jō nī ëka ikob nīgī nī,
“Un ibino winyo ěntō ba ibino nīang unu iē.
Un ibino nēnō ěntō ba ibino unu ngeno.”

27 Pīen cwiny jō nī ödökō na nwang,
ithgī odhing ba winyo pīny,
ëka ömīō wang-gī ökö.
Cē dong wang-gī ba nēnō pīny,
ëka ithgī ba winyo,
ëka cwinygī thon ba nīang
ëka ba rōmō lōkērē gīnī botha ëk acang-gī.’

28 “Pī manōn amītō nī inge unu nī larē nī na yaa kī both Obanga dong ěmīō ökö both Erok, ëka gīn bino winyo.”

29 Ī karē na ěn okobo kōp nī, Eyuda öya öcīdhō gīnī ökö nakun pyem gīnī rwök ī kin-gī kēn-gī.†

30 Pī mwaka ariō Paulo obedo kunōn ī ödē na ěn opango ëka obedo jölō jō kībēc na bino gīnī bothe.

31 Ěn obedo ka titō kōp mē ker k'Obanga ëka pwony ī kom Rwoth Yecu Kiricito. Ěka ngat mörō ba ötēmō mē jükō ěn.

† 28:29 Baibul nōkēnē ba ketho tyeng nī.

Leb-Thur

Thur: Leb-Thur (New Testament+) for Uganda

copyright © 2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Thur)

Translation by: SIL Uganda

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-05-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 May 2025 from source files dated 10 May 2025

61e7f4da-dc0f-50a1-9dae-64ee1b392d80